"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 5 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 4 d. Vasario, (February), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskoliškasis laikraštis "Svobodnoje Slovo", pagarsino nepaprastą žinią, buk Vokietija tverianti Europos didžiųjų viešpatysčių ryšį prieš Maskoliją. Buk Vokietija, pasinaudodama iš dabartinio Maskolijos silpnumo, su pagelba kitų viešpatysčių nori ją nustumti toliau į rytus, atimti nuo Maskolijos Lenkiją ir ją priskirti prie Austrijos. Už pritarimą Vokietijos mieriams, Anglija ir Prancuzija gautų sau atsakantį atlyginimą, Prancuzija atgautų savo 1871 m. paveržtas provincijas — Alzatiją ir Lotaringiją. Austrija taptų slaviška viešpatystė, paimtų slavų vadovystę, nes Maskolija nemokėjo slavų sunaudoti.

Teip kalba maskoliškasis laikraštis apie paslaptas tarybas Vokietijos su kitoms Europos tautoms, bet kiek tame yra teisybės, sunku sužinoti. Teisybė, vokiškuose laikraščiuose ne kartą buvo kalbėta apie reikalą atimti nuo Maskolijos vakarinę Lenkijos dalį ir priskirti prie Vokietijos vokiečių apgyventas Austrijos provincijas ir vokiečiai tose provincijose gyvenanti nori prisiskirti pre Vokietijos, Kol jie buvo Austrijoj valdonais, kol slavai miegojo ir davėsi vokietinti savę, Austrijos vokiečiai buvo užganėdinti, bet pabudus slavams, vokiečiams valdžią savo rankose palaikyti vis sunkiau ir sunkiau, ypač Čekijoj jiems reikia taikytiesi prie čekų, čia vokiečiams reikia vieną po kitai poziją apleisti. Pasekminga kova čekų su vokiečiais Čekijoj padrąsina ir kitus slavus. Penkias dešimtis metų atgal. Austrijoj visur mokyklos buvo vokiškos, urėduose viešpatavo vokiška kalba, o dabar visai kitaip: Čekijoj didesnė dalis mokyklų yra čekiškos, urėduose tiesos čekiškosios kalbos tapo sulygintos su tiesomis vokiškosios. Galicija šiądien lenkiška provincija. Taigi Austrija virsta be pašalinių tautų prisidėjimo į slavušką viešpatystę. Skaitlius slavų ten didinasi, Austrija renka slavus ir vokiečiai mato, kad joje vokietystės palaikyti neįstengs, todėl ir nori prisijungti prie Vokietijos.

Laikraštis "Svobodnoje Slovo" užtikrina, jog už pritarimą Vokietijos mieriams Prancuzijai ir Anglijai siulomas atsakantis atlyginimas, Prancuzijai siuloma Alzatija ir Lataringija, bet ką gautų Anglija, nežinia. Anglija Europoj nieko nereikalauja, o kitose žemės dalyse, turėdama tvirčiausią laivyną, Anglija ir be Vokietijos pritarimo gal sau griebti tokius žemės plotus, koki jai patinka. Prancuzija teipgi gal nepasigaėdintų vienu sugrąžinimu Alzatijos ir Lataringijos. Priskyrimas prie Vokietijos Austrijos vokiečių apgyventų provincijų per daug Vokietiją sudrutintų, ji paskui butų Prancuzijai dar pavojingesnė negu dabar. Austrijoj vokiečių gyvena apie 8 milijonai, Alzatijoj ir Lotaringijoj gyventojų vos 2 milijonai. Taigi mainai butų nelygus. Per atėmimą nuo Maskolijos Lenkijos; caro viešpatystės įtekmė Europoj nupultų ir Prancuzija liktų viena prieš susidrutinusią dar labiau vokiečių galybę. Todėl ji lengvai, be atsakančios sau naudos nepritars vokiečių dar didesniam susidrutinimui.

Savo laike garsus Bismarkis, kaipo atlyginimą už Altazijos ir Lataringijos nužudymą kalbino Prancuziją imti sau Belgiją, bet išto prancuzai nesinaudojo, nes suprato, jog tuomi Bismarkis stengėsi supykinti Prancuziją su Anglija. Belgija su Alzatija ir Lataringija jau butų atlyginimas tinkamas Prancuzijai, ypač kad Belgija per pusę prancuzų apgyventa, bet Belgijos užėmimui vargiai bo pritartų Anglija.

Jeigu čia eitų vien apie priskyrimą Lenkijos prie Austrijos, be priskyrimo vokiškų jos provincijų prie Vokietijos, už Alzatiją ir Lataringiją Prancuzija tam noriai pritartų, bet priskyrimui prie Vokietijos vokiškųjų Austrijos provincijų ji pasipriešys, nors besiprešinimas karą iššauktų. Kad Vokitaija, išderėjusi Austrijai Lenkiją, už tai dar atiduotų Prancuizjai Alzatiją su Lataringiją pati nieko ne imtų, ne galima tikėti, nes dykai viena tauta kitai nieko neduoda.

Kitas dalykas butų, jeigu Maskolija iš gero noro sutiktų Lenkiją parduoti Austrijai. Tąsyk Prancuzija negalėtų priešintiesi, ypač jeigu dar už pritarimą Vokietija jai sugrąžintų Alzatiją ir Lataringiją. Bet tam sunku patikėti, kad Vokietija krauju ukėsų užkariautas provincijas iš gero noro kitiems atiduotų.

Ar šiaip ar teip žiurėti į laikraščio "Svobodnoje Slovo" paleistą paskalą, jis išrodo to laikraščio išmislu. Gal jis laikraščio tyčia paleistas kurstymui maskolių prieš vokiečius. Tokių kurstančių laikraščių Maskolijoj netruko niekada, ir dabar kursto prieš vokiečius gana net randui tarnaujantis laikraštis "Novoje Vremia".

PRANCUZIJA.

Ant galo nelaimingoj Prancuzijoj vandens pradėjo slugti, bet tvanai neišpasakytai daug nuostolių pridirbo, nuostolius tuos skaito jau milijardais frankų, bet kol vanduo nenuslugs, kol daug vietų yra dar vandens apsemtų, negalima tų nuostolių apskaityti. Kiek tvanuose pražuvo žmonių, teipgi nežinia, nes tvanų apimtuose apskričiuose susinešimai likosi pertraukti, geležkelius užliejo vanduo, telegrafų vielos arba nutraukytos, arba vandens apsemtos.

Randas tvanų distriktų perdėtiniams paliepė, nelaukiant padavadijimų centrališkų valdžių, gelbėti vargstančius žmonis sulyg savo nužiuros, kol randas nespės stišelpimui nuo parlamento išgauti atsakančius kreditus.

Trečdalys Paryžiaus vandens apsemtas, darbai dirbtuvėse turėjo pasiliauti, o tas, suprantama, dar padidino vargą. Kadangi produktų privežimas labai sunkus, tai visi produktai ir duona labai pabrango.

Kaip visur atsiranda niekšai besinaudojanti iš nelaimių, atsirado toki ir Prancuzijoj; atsirado niekšai plėšianti vandens užlietus namus, bet pagautus plėšiant prisakyta karlumenės vadovams tuojaus sušaudyti.

Daugiausiai nukentėjo vienas iš turtingiausių sviete miestų, Paryžius. Valdžios stengiasi dabar šiek tiek į tvarką suvesti savo įstaigas, ypač telegrafą ir geležkelius. Nėra vilties šią savaitę sutvarkyti elektrišką pajiegoś stotį. Kadangi tapo sunaikintos vandens traukimo įtaisos, tai truksta žmonėms gero vandens, reikia imti dumbliną upės Seinos vandenį. Valdžios bijosi, kad dėl negero vandens nejsivieš-patautų siltinės. Daktarai vaikščioja po namus ir persergsti žmonės, kad nuslugus vandeniui, jie tuojaus nesikraustytų į buvusius apsemtais savo gyvenimus, kol jie nebus dezinfekcijuoti. Kalbina gerti tik virintą vandenį.

Iš visų kraštų valdonai ir randai atsiuntė Prancuzijos randui telegramus su išreiškimu čielų tautų sanjausmo nelaimės ištiktiems prancuzams. Visur renkamos aukos sušelpimui nukentėjusių nuo tvanų. Amerikos prezidentas teipgi atsiuntė telegramą Prancuzijos prezdentui ir pasisisiulė rinkti aukas Amerikoj, jeigu tas Prancuzijai bus tinkamu. Rinkimu aukų užsiims Raudonojo Kryžiaus draugija. Aukas renka ir visur Europoj, bet surinktos svetur bus tik lašas vandens nupuolęs į jures, šelpti savuosius turės pats prancuzai, milijardų svetimi nesudės.

Baisi nelaimė, pasiekusi Prancuziją, į šalį nustumė visus politiškus reikalus. Bet ir laike nelaimės aikštėn išėjo didesnis susidraugavimas Prancuzijos su Vokietija, sumažėjimas terp šitų kaimynų piktumo ir nesikentimo. Geriausiai tą parodė atsilankymas Vokietijos ciecoriaus su motere ir daugybė kunigaikščių pas prancuziškąjį ambasadorių Berlyne, kur jis nebuvo buvęs nuo susipykimo už Morokko. Visų pakraipų laikraščiai lygiai Vokietijoj, kaip ir Prancuzijoj išreiškė džiaugsmą ir užganėdinimą dėl pasigerinmo prietikių terp augščiausiai civilizacijoj pakilusių tautų.

ANGLIJA.

Pasibaigė galutinai Anglijoj rinkimai parlamento atstovų. Daugiausiai vietų laimėjo unijonistai, šalininkai muitų ant svetimų išdirbinių. Nėra dar žinių iš kelių apskričių Škotijoj ir Airijoj, bet kaip ten rinkimai neišpultų, jie ne daug ką perkeis. Valdžią rods galės palaikyti liberalai, bet ne vieni, reikės jiems kitose partijose padėtojų ieškoti. Po rinkimų 1906 m. liberalai su darbininkų atstovais parlamente turėjo 211 balsų daugumą, dabar gi unijonistų išrinko vien Anglijoj 239, o liberalų ir su jais einančių darbininkų atstovų 227. Taigi unijonistų yra 12 daugiau. Bet unijonistai viem negali valdžią palaikyti, kadangi jiems nepritaria airiai nacijonalistai. Kaip dabar dalykai stovi, tikra persvara bus airių rankose, kurie turės naujame parlamente su viršum 80 atstovų. Jeigu kokiam klausime airiai ne parems ministerijos, jai reiks arba pasitraukti, arba vėl paleisti parlamentą ir paskirti naujus rinkimus. Dalykai galėtų persikeisti, jeigu liberalai susitaikytų su unijonistais. Bet tas nelengva bus padaryti, nes liberalai priešingi muitams, o unijonistai priešingi aprubežiavimui lordų buto.

Ir liberalų sumanytas aprubežiavmas lordų buto ne svarbus ir jų programas gali neužganėdinti airių. Liberalai mano vien uždrausti lordams atmesti sumanymus tris kartus parlamento priimtus. Mano panaikinti įpėdinystą lordų, taigi kad lordų vaikai ne butų lordų buto atstovais. Ten galės patekti tik turinti asabiškus nuopelnus, užsipelnę ar tai laivyne kariumenėje arba administracijoj. Taigi aprubežiavimai lordų sumanyti menkučiai.

VIDURINĖ AMERIKA.

Kadangi angliško kariško laivo "Scylla" kapitonas uždraudė Nicaraguos revoliucijoneriams užpulti ant miesto Greytown, kur yra 700 prezidento Madriz kareivių, tai revoliucijonierių vadovas Estrada išsuntė garlaiviu 500 savo kareivių į šiaurius nuo to miesto perkirsti maisto privežimą.

Didesnėsės revoliucijonierių pajiegos renkasi dabar aplinkinėse Tipitapa ir nuo čia mano traukti ant krašto sostapilio Managua. Prieš revoliucijonierius prezidentas Madriz išsiuntė 1000 nauj kareivių. Neužilgio reikia todėl laukti didesnio mušio. Revoliucijonierių jenerolas Chamarro su savo kareiviais įsispraudė į tarpą prezidento šviežiai atsiųstos kariumenės dalies ir 4000 nuo seniai stovėjusių prezidento kareivių. Padėjimas jo negeriausias. Išsiliuosuoti jis gali vien tąsyk, jeigu jam pasisektų sumušti daug skaitlingesnę prezidento kariumenę.

Teismas paskirtas prezidento Madriz ant dalyvavusių sušaudyme dviejų amerikonų prezidento Zelayos tarnų pasibaigė. Visi suimtieji tapo teismo išteisinti.

JAPONIJA.

Japonija stengiasi viduriuose užtrauktas ant 5% palukenų paskolas perkeisti ant 4%, taigi palukenas sumažinti ant 1%. Panaikinimui senos paskolos dabar Japonija užtraukia paskolą 50 milijonų doliarių. Mat finansiškas stovis Japonijos žymiai pasigerino ir ji gali sumažinti palukenas, kadangi nanieje pinigų netruksta, kursas pinigų kįla nuolatai.

Į Japonijos sostapilį atėjo žinia, jog šiaurinėj Koreos dalyj pasikėlė gyventojai ir skerdžia japoniškuosius kolionistus; provincijoj Phongan paskerdė 20 japoniečių. Į maištų apimtą provinciją išsiųsta gana stipri karumenė.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus paišymo mokykloje gruodžio 28 d. atidaryta mokyklos mokinių darbų paroda kuri truks iki sausio 3 dienos. Sausio 1 d. paroda busianti uždaryta. Įėjimas veltui nuo 11 ikl 2 val. dieną.

Gruodžio 26 d. penki nežinomi plėšikai 5 val. vakaro įsigrudo į pirklio Faimuševičiaus butą, prie Rumų gatvelės, ir pareikalavo pinigų. Paties Faimuševičiaus namie nebuvo, žmona gi atsakė, kad jie pinigų neturį. Bet plėšikai iškrėtė butą ir radę geležinę kasą, įvyniotą antklodėn, išsinešė gatvėn ir nuvažiavo. Kasoje buvę arti 1000 rub. pinigais ir vekselių ant 25000 rublių. Ant rytojaus policija atrado sudaužytą tuščią kasą Neries pakrantyje, palei elektros stotį.

Išėjo No. 1 (už sausio mėn. 1910 m.) moterų reikalams skiriamojo mėnesinio laikraščio "Lietuvaitė". Redaktorė-leidėja pasirašo p. Teresė Kebelinskaitė. "Lietuvaitė" esąs organas Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos.

Liet. K. M. Draugijos valdyba kreipėsi į liaudies mokyklų direktorių prašydama, kad leistų atidarytį mergaitėms "Vakarinius kursus".

L. K. M. Draugijos iždininkė p. M. Robačauskienė, Kauno gubernatoriaus padėjėjui Grizzevui įsakius nubausta 25 rubliais pabaudos už tai, kad jos namuose buvęs įtaisytas, be policijos leidimo, vakarėlis.

IŠ ŠVENČIONIO,
Vilniaus gub.

Gruodžio 26 d. buvo čia lietuvių vakaras. Artistai-mėgėjai iš Vilniaus (16 žmonių) vaidino A. Vėgėlės išverstą iš lenkų kalbos triveiksmę dramą "Katriutė", vaidintą jau du kartu Vilniuje. Vaidinimas pavyko. Ypač nusisekė moterų rolės: Rožytės (p-lė Skrinskaitė) ir Daratos (p. Moisiejevienė). Pagaliaus prijuokino publiką žydas (p. Kasiulaitis). Po vaidinimo p. Lopattos vedamas choras uždainavo "Letuva, tėvynė mūsų", "Tris džienas, tris nakcis", "Oi, kumai-susiedai", "Noriu miego" ir "Motuš motušė". Dainos begalo pavyko ir klausytojams patiko. Po to, virš programos p-lė S. Viburytė, p. Lopattai fortepijonu pritariant, puikiai padainavo solo "Pasakyki, paukštužėli". Jos skardus altas stačiai sužavėjo klausytojus. Liaudies arbatinės gan didoka salė buvo artipilnė. Daugiausia lietuviai sodiečiai, keletas kunigų ir vietinių lietuvių inteligentų, pagaliaus švenčioniškiai rusai, na, ir žydų bent kiek; lenkai iš miesto vakaran neatėjo, boikotavo. Maža to, jie, matyt, varė prieš vakarą didžiausią agitaciją, net lietuvškos afišos buvo visur nudraskytos arba užlipdytos kitomis. Tokia jau mat jų "brolybė". Vietiniai inteligentai lietuviai ir rusai, kuriems šis vakaras paliko puikiausius įspudžius, prašė vilniečių artistų neužmiršti Švenčionių ir toliau. Po vaidinimo artistai gavo puikų gyvų gėlių bukietą su parašu: "Išreikšdami širdingiausius padėkos jausmus broliams lietuviams vilniečams už jų apsilankymą Švenčionyse 26 d. gruodžio 1909 m. švenčioniškiai lietuviai prašo priimti tą dovanelę ir nežiurėti į jos neturtingumą, bet į musų gerą širdį". Bukietą padavė p. Banevičius. Po vaidinimo, veik iki 4 val. buvo šokiai, vedami p. M. Valiuno. Naujųjų Švenčionių geležkelio stoties viršininko. Vilniečiai pašoko tautiškuoslus šoklus: suktinį, klumpakojį, noriu miego ir agunėlę. Ypač patiko švenčioniškiečiams šokis noriu miego ir klumpakojis. Kun. diakonas Mačulskis iškėlė artistams puikius pietus; prieš-pat išvažiuojant gi širdingai pavaišino juos pas save darbštus ir karštas lietuvis p. Valius — Švenčionių feldčeris kuris daugiausia to vakaro įrenginu rupinosi.

Tasai.

("V-tis").

IŠ LYDOS.

Vilniaus apygardos teismo išvažiojamoji sesija svarstė šiomis dienomis pagarsėjusią kitą kart kun. St. Stakėlės bylą dėlei jo apmušimo Binekainiuose. Mušeikos nuteisti dviem sanvaitėm kalėjimo ir turėsią užmokėti kun. Stakėlei 100 rublių už suplėšytasias drapanas.

("V-tis").

IŠ TURGELIŲ,
Vilniaus gub.

Šiuo mėnesiu pasimirė Agota Barkauskienė, išgyvenusi.... 128 metus ir 10 dienų. Suskaityta sulyg metrikų. Paliko našlaičiukąsunelį.... 100 su viršum metų. Retas atsitikimas.

("V-tis").

IŠ KAUNO.

26 d. gruodžio 1909 m. iš Kauno kalėjimo išvežė į Jenisėjaus gub. Antaną Didžiulį.

19 d. gruodžio, "Dainos" bute buvo trjs paskaitos: "Sveicarijos mokyklos" (p. Damijonaitis), "Iš mano atminimų" (p. Liandsbergis) ir "Lietuvių dainos" (p. Leonas).

Visų šių paskaitų turinys lygtyčioms buvo parengtas ypač besimokinančiai jaunuomenei, o tuotarpu to elemento kaip tik ir nebuta! Kodėl teip buvo? To dalyko aš čia nemanau aiškinti. Vien tik pasakysiu, kad kaltės nemaža dalelė krinta ir ant "Saulės" kursų užveizdėtojų. Juk jiems turbut gerai žinomas buvo turinys paskaitų (ypač p. D.), tai ir galėjo savo mokinius paraginti, kad ateitų paklausyti to, kas jų pačių liečias. Iš tos puikios paskaitos jie galėtų patirti apie tai, kodėl teip Sveicarijos mokyklos augštai stovi. Tokiomis paskaitomis galima juk parodyti mokiniams, kad neužtenka mokėti skaityti, skaitliuoti, bet norint, idant darbas eitų pasekmingiau reikia dar ir intelektuališkai ant žinomo laipsnio stovėti.

O paskaita p. Landsbergio savo gražiu aprašymu kelių vaizdelių iš ne teip tolimos praeities, nevienam sukeltų geresnius jausmus ir prakilnesnias idėjas. Butų jaunuomenė patyrus, su kokiuo džiaugsmu buvo sutinkamas kiekvienas spauzdintas lapelis lietuvių kalboje. Butų patyrus, kaip žmones nesigailėjo savęs, kad tik kokiuo nors budu pakelti savo tautiečius iš sunkaus miego.

Paskui p. Leonas gražiai praanalizavo liaudies dainas. Privedė daug puikių pavyzdžių išreiškimo gamtos gražybių, meilės ir savo vargų. Pabaigoj ragino susipažinti su kalba ir turiniu musų laudies dainų. Ir jaunuomenė, kuri dabar gal mažai atkreipia akį ant laudies dainų, pamatytų, kiek jose yra išreikšta jausmų, kaip gražiai ir švelniai sielos skausmai išpasakoti....

K. Nabagėlis.

("Lietuvos Žinios").

IŠ ŠVĖSNIŲ DVARO,
Kauno gub.

Mirė grafas Adomas Broel-Plioteris, b. Vilniaus žemės banko valdybos valdybos pirmininkas, buvęs teip-pat ilgą laiką Vilniaus gubernijos bajoravedžiu.

("V-tis")

IŠ KALNABERŽIO,
Kauno gub.

Jau keliolika metų p. Stolypino rupesniu buvo įsteigta Kalnaberžio vienakliasė ministerijos mokykla; ligšiol buvo samdytame bute kaime. Mokytojavo rusai; mokinių maža tebudavo. Pernai kaimo moterims paprašius garbės globėjos p. Stolypiniukės-Bokienės, kad mokykloj butų mokytojas, mokąs letuviškai, prižadėjo parupinti kitą mokytoją ir pastatyti naują mokyklai namą. P. Stolypinui davus žemės dešimtinę, pusantro tukstančio pinigais, o valdžiai girios medžiagą, šįmet pastatytas prie dvaro gana didelis namas. Rudeniop liko paskirtas antras mokytojas-lietuvys, vaikų prisirinko daugiau šimto; visi beveik katalikai. Gruodžio 6 dieną buvo naujos mokyklos pašventinimas. Žmonės tikėjosi, net paėjo garsas, kad švęs kunigas; susirinko mokiniai šiek-tiek mokinių tėvų; tuotarpu atvyko stačiatikių dvasiškasis ir pašventė, nors mokykloj tik venas stačiatikis tėra. Tiesa, buvo kviestas ir kunigas, mokyklos kapelionas, kad šventikui mokyklą pašventinus, pakalbėtų su mokiniais maldą prieš lekcijas ir pasakytų jiems iš tos priežasties pamokslą, bet neatvyko.

Moknių Tarnas.

("V-tis").

IŠ SUTKUNŲ VALSČ.,
Šiaulių pav.

Rinktiniai sustatė nutarimą, kad butų uždaryta Kužių monopolinė. Nutarimas pasiųsta patvirtinti kam reikia. Tikimasi, kad nuo Naujų Metų monopolinė busianti uždaryta.

("V-tis").

IŠ BIRŽUVĖNŲ,
Šiaulių pav.

P. Gorsikis šįmet panaikino čia puikų maluną ir įtaisė popierio fabriką. Iš maluno daug žmonių turėjo naudą, o kiek bus naudos iš fabriko, pamatysime. Tuotarpu tik sugadino kelius. Į maluną reikia važiuoti toli, malkos pabrango. Ir popierio stogams kloti, sako, negausime, nes viską žadą vežti į miestus.

Žmogus.

("V-tis").

IŠ KURŠĖNŲ,
Šiaulių pav.

Pas mus gana išsiplatinęs girtuokliavimas: geria vyrai, moters, net ir merginos. Pereitų metų gegužės mėn. tapo čia įkurtas "Blaivybės" skyrius, kuris darbuojasi, kiek galėdamas. Tik darbas įvairių girtuoklių trukdomas. Ypač svaiginančiųjų gėrimų pardavinėtojai įkalbinėja žmonėms, kad jie nesirašytų prie "Blaivybės", įkalbinėja, buk už prisirašymą prie "Blaivybės" valdžia patrauksianti teisman, arba sugrįšianti baudžiava ir tt. Tokių melagių nevertėtų žmonėms klausyti.

S. Kuršeininkas.

IŠ ŠIAULĖNŲ,
Šiaulių pav.

Musų parapijos žmonėms nebenaujiena svetur sau duonos ieškoti; jie seniai jau yra įpratę traukti į didžiuosius Rusijos miestus, pagaliaus danginties Amerikon laimės pamėginti. Tai vienok kartais ne kliudo jiems kad ir svetur gyvenant, gerais likti tautiečiais. Musų tautos įžymiausis privalumas, iš seno jai pripažintas, tai jos dievotumas; šis pagirtinas musų liaudies pobudis ir nuna tvirtai užlaikomas: gauti auką bažnyčiai ar labdarių įstaigai iš musų "išeivių" — paprastas atsitikimas; ne vienas iš jų, nors tolimoje šalyje gyvendamas, kaipo ištikimas patrijotas, visuomet palieka artimas savo mylimai tėvynei, jos gerove besirupinąs. Kaip toli siekia mano atmintis, šiems geriems darbams šiaulėniškių išeivių tarpe pirmas įžymiausis aukotojas buvo a. a. kun. Galimskas, prieš 40 m. miręs Rusijos gilumoje, Kazaniaus mieste. Iš varguolių luomo kilęs, visą savo turtą 24000 rublių testamentu užrašė savo gimtinės Šiaulėnų parapijos vargšams sušelpti. Nuošimtis nuo ano kapitalo kasmet parapijos vargšams, nelaimės ištiktiems dalijama. Ano prakilnaus pavyzdžio pasekėjų ir paskui netruko; nors vėlybesnės aukos nėra teip milžiniškos, bet ne vienas bažnyčios papuošalas, gautas iš musų brolių išeivių, liudija apie tųjų aukotojų dievotumą. Ir šią vasarą iš Amerikos sulaukėme nepaprastos aukos iš p. Juozo Baturo, musų išeivio valstiečio, kurs prieš keliolika metų ten iškeliavęs, regimai, gerokai pasipelnė, kad galėjo 600 rublių paskirti įsteigti Šiaulėnuose elgetnamiui-ubagynui. Kad gerb. aukotojas kaip tik laiku mums talkon pribuvo, manau, ne aš vienas tars jam ačiu ir pasidžiaugs jo prakilniu pasielgimu. Nors ne viena spraga musų parapijoje laukia užtvėrimo, bet ubagyno įkurimas, mano nuomone, visupirmiausis ir svarbiausis šiandien musų reikalas. Aplinkinės parapijos nebešiandien pralenkė mus savo darbštumu; kitos gi ruošiasi ubagynus tvarkyti; tuo tarpu pas mus prapliupo nematyti-neregėti svieto perėjunai, matomai, anų parapijų išdykėliai, iš savo tarpo išdulinti tranai, musų maisto ir prieglaudos tykodami. Todėlei, kad išvengus snaudalių-Oblomovų garbės, turime pasistengti ne atdėliojant tolesniam laikui šį naudingą sumanymą įvykinti. Turėdami teip gausią paspirtį, be vargo geru darbu pasidžiaugtume; tik reikia, kad kas sužadintų tuo dalyku užsiimti. Negi turime laukti iki užgims mums koks naujas Koliumbas kurs duodamą kiaušį dar nuluptų? Čia didžio gudrumo juk nereikia. Klebono pirmiausia priedermė sudaryti tam tikrą komitetą iš parapijonų tarpo; tuomet ir matytųsi, ką ir kaip reikia daryti. Pavyzdžio ir patarties nepagailėtų jau gyvuojančių ubagynų komitetai. Turint pinigų kruvą, darbas turi pasisekti. Gana snaudus — reikia dirbti, kad bežiopsant šuo kepsnio nepagautų.

Šialėniškių Valstietis.

("V-tis").

IŠ GARDIŠKĖS,
Raseinių pav.

Gruodžio 18 d. nežinia iš kokios priežasties kilo zakristijoje gaisras. Iš zakristijos tuojau uguis perėjo ir į bažnyčią. Visgi dėlto kunigams pasisekė išgelbėti Švenčiausią ir kitus brangius daiktus. Ugnelės nebuvo galima sulaikyti. Bažnyčia sudegė....

Vienas gesintojų.

("Saltinis").

IŠ KRAŽIŲ,
Raseinių pav.

Jau ir pas mus ukininkai suprato, kad sodžiuose sunku gyventi ir negalima pagerinti ukio. Pereitą vasarą išsiskirstė ir žada užvesti keturlaukį arba šešlaukį ukį.

Kražiečiai žmonės ne paskutiniai tamsuoliai, vaikus savo noriai leidžia mokyklon. Yra valdžios mokykla (šį rudenį trikliase padaryta), keletas draugijų yra vartotojų draugija, kuriai gerai klojasi. Žmonės labiau eina į savo sankrovą, negu pas žydus.

Laikraščių pareina nemažai; knygas skaito, yra knygynėlis. Žodžiu, kražiškiai prie šviesos ne paskutiniai, tiktai gaila, kad vakaro niekas netaiso.

Kražietis.

("Šaltinis").

IŠ PABIRŽĖS,
Panevėžio pav.

Degėsių seniunijos magazinierium buvo išrinktas D. J., o seniunu M. A., kuriems buvo pavesta prižiūrėti magazino javus, tik turėjo viską gerai užrašinėti. Bet per ketverius metus teip netvarkiai vedė pavestą jiems darbą, kad daug dabar truksta javų magazine. Jei nepanorės sugrąžinti nuostolius magazino prižiūrėtojai, tai turės patįs valstiečiai atsakyti savomis kišenėmis. Tai butų valstiečiams geras pamokinimas, nes magazinierių ir seniuną išsirinko už degtinę.

Gluosnis.

("Šaltinis").

IŠ PANEVĖŽIO.

Gruodžio 22 ir 23 d. siautė audra. Vėjas apvertė vežimą malkų ant žmogaus ir nuspaudė. — 23 d. du vyru susibadė peiliais prieš bažnyčią. Vienas net šovė, tik nepataikė. Vis tai girtybės vaisiai.

— Piemenėlių mišios buvo labai gražios. Niekas nesigailėjo, vidunaktyje atsikėlęs. *S. Ž.*

("V-tis").

IŠ VABALNINKO,
Panevėžio pav.

Iš Vabalninko krasos atsiima laikraščius trijų (Vabaln., Antašavos ir Kupreliškio) miestelio ir aplinkinių sodžių gyventojai:

I. Parodoma, kokie lietuviški laikraščiai čia yra skaitomi, kurio luomo žmonės juos skaito ir kiek išviso yra tų laikraščių:

"Viltis": valstieč — 13, dvasišk, — 5, pasaul. intelig. — 4, dvarin. — 1, atsk. numer. — 4, išviso — 27 (1909 m. pirm. pusm. — 23).

"Liet. Žin.": valst. — 3, dvas. — 1, pasaul. int. — 4, išviso — 8 (pirm. pusm. — 7).

"Liet. Ūk.": valst. — 25, dvas. — 1, pas. intelig. — 3, dvar. — 1, atsk num. — 5, išviso — 35, (pirm. pusm. — 30).

"Salt.": valst. — 31, dvas. — 4, pasaul. int. — 1, atsk. num. — 12, išviso — 48 (pirm. pusm. — 48).

"Ryg. Gars.": valst. — 1, dvas. — 1, dvar. — 1, išviso — 3 (pirm. pusm. — 3).

"Vien.": valst. — 30, dvas. — 5, dvar. — 1, atskr. num. — 14, išviso — 50 (pirm. pusm. — 57).

"Žemd.": valst. — 1, dvar. — 3, ukio dr. — 1, išviso — 5 (pirm. pusm. — 5).

"Draugija": dvas. — 4, pasaul. int. — 1, išviso — 5 (pirm. pusm. — 4).

"Vadovas": dvas. — 4 (pirm. pusm. — 3).

Išviso laikr. — 185: valst. — 104, dvas. — 28, pasaul. intel. — 13, miest. — 1, dvar. — 3, draug. — 1, atsk. num. — 35 (pirm. pusm. — 180).

Be to dar ateina iš Amerikos atskiri numeriai įvairiems asmenims kai-kurių laikraščių, kaip va: "Lietuva", "Katalikas", "Keleivis", "Saulė" ir "Tėvynė".

II. Parodoma, kiek ateina kitokių laikraščių ir kurio luomo žmonės juos skaito:

Rusų laikr.: valst. — 6, dvas. — 3, pasaul. int. — 9, miest. — 7, dvar. — 5, valsčiai ir valdžios įstaig. — 15, išviso — 45.

Latvių laikr.: valst. — 2, dvar. — 1, išviso — 3.

Lenkų laikr.: valst. — 3, dvas, — 4, pasaul. int. — 1, miest. — 1, dvar. — 3, išviso — 12.

Vokiečių laikr.: dvas. — 4.

Žydų laikr.: miest. — 5.

Lotyn laikr.: dvas. — 1.

Išviso nelietuviškų laikr.: — 70: valst. — 11, dvas. — 12, pasaul. int. 10, miest. — 13, dvar. — 7, valsčiai ir valdžios įstaig. — 15, (pirm. pusm. — 68).

III. Parodoma, kurio luomo ir kiek yra ėmėjų lietuviškų laikraščių, kiek kitokių, tiek lietuviškų ir kitokių, ir kiek jų yra išviso.

Lietuviškų laikr. ėmėjų: valst. — 90, dvas. — 2, pasaul. int. — 4, miest. — 1, draug. — 1, išviso — 100.

Kitokių laikr. ėmėjų: valst. — 10, pas. int, — 2, miest. — 12, dvar. — 2, valsčiai ir valdžios įstaigos — 5, išviso — 31.

Liet. ir kitokių laikr. ėmėjų: dvas. — 3, pasaul. int. — 3, dvar. — 2, išviso — 8.

Išviso laikr. ėmėjų — 139: valst. — 102, dvas. — 5, pasaul. int. — 9, miest. — 13, dvar. — 4, draug. — 1, valsčiai ir vald. įstaig. — 5, (pirm. pusm. ėmėjų buvo — 132).

A. Varmas.

("V-tis").

IŠ RAGUVOS,
Ukmergės pavieto.

Pas mokytoją Rasiką policija padarė kratą. Pasiėmė vieną laišką ir keletą cenzuros leistų knygelių, išsidangino Panevėžin. Ant rytojaus suėmė ir mokytoją Rasiką ir išvežė Panevėžin. Kažin, ar begrįž. *Bemolis.*

("V-tis").

IŠ VADOKLIŲ,
Ukmergės pav.

Gruodžio 12 d. 8 val. vakare. Užngojyje kažkas pradėjo laužties Simano Laurinčiko gryčion. Laurinčikas, manydamas kad tai plėšikai, pagavęs kirvį, šėrė pirmajam įlindusiam gryčion; tas suklupo. Paskui antrajam. Trečiajam, kurs atkišęs revolverį norėjo šauti, išmušė jį iš rankos. Manydamas neapsigįsiąs, Laurinčikas išbėgo per langą. Paskui paaiškėjo, kad tai buta Raguvos urėdninko ir dviejų sargybinių, kurie norėjo pas Laurinčiką kratą padaryti, nors ne jų apskrityje Laurinčikas gyvena. Mat, be liudytojų pavojinga veržties svetimuosna namuosna. *Bemolis.*

("V-tis").

IŠ SKUODO,
Telšių pav.

Nepaprastai šiltą šįmet turėjome rudenį, sykiu nepaprasta esti ir žiema, nors išpirmo šalo ir snigo; kai-kurie ukininkai aria dirvas kaip vasarą; gyvuliai ganosi ant lauko— dažniausia ant šiųmečių rugių kurie čion visur buvo baisiai sužėlę.

Dabartinis Skuodo valsčiaus viršaitis J., tik šią vasarą paėmęs tarnystę iš patraukto teisman viršaičio, teip pat patrauktas teisman už kyšių lupimą. Čia skuodiškiai, kaip toje pasakoje nuo vilko bėgo, mešką antbėgo. *—ys.*

("V-tis").

IŠ VILKAVIŠKIO,
Suvalkų gub.

Naujų Metų dieną ap: 4 val. iš ryto pas žydą Turbergą atsilankė trįs nepažįstami jauni žmonės ir padarė eksproprijaciją: Pabaršinkus į duris pranešė jogei yra telegrama; žydas įsileido ir nepažįstamieji pareikalavo pinigų "organizacijai" (kokiai, nežinia). Žydelis sukrapštė apie 3 r. variniais, plėšikai išėjo palikę raštą, iš kurio nieko negalima suprasti.

Kap pasakoja patsai žydas, nepažįstamieji užsilaikė labai ramiai, ir tik išėjus aniems T. pakėlė triukšmą, bet jų nesurado.

Pradžioj lapkričio mėnesio vietinis pirklys Feinbergas atidengė nuolatinį teatrą-kinematografą. Seansai atsibuvo 3 kartus į sanvaitę. Publikos visuomet susirenka daug. Prieš šventes atvažiavo ir išstatė balaganą cirkas "Bellini". Vietinė jaunuomenė jau seniai laukė kuomet galės kur nors praleisti laiką.

Į visą tai žiurint kartais klausi žmogus savęs, dėlko tai mes, lietuviai, į visą ką šaltai žiurime ir negalime nieko tokio užganėdinančio "trokštantiems" duoti, pavyzdžiui nors surengti mėgėjų spektaklį? *Mikų Dėdė.*

("Lietuvos Žinios").

IŠ ŠILAVOTO,
Marjampolės pav.

Pereitais metais šilavotiečiai du kartu buvo per valsčiaus sueigą nutarę Šilavoto bažnytkiemyj alinę panaikinti. Kas ten kaltas, keno raštinėje išdilo žmonių nutarimai, nežinia. Apie alinės uždarymą nei žodelio negirdėti. Šilavotiečiai, prieš-pat Kalėdas kokią-ten dieną susirinkę parapijos reikalų apsvarstyti, išnaujo nutarė šauktis į valdžią.

Sustatytas prašymas, ant kurio pasirašė veik visi buvusieji susirinkime. Prašymas įduotas į paviečio viršininko pagelbinnko rankas; ar ir dabar žus —nežinia.

Žuvus prašymui, už kiek laiko vėla prašysime. Popiera nebrangi, už pasirašymą nereik mokėti, tad nenutilkime, gal nuolatinis klibinimas išbudįs tą, kuris privalytų matyti žmonių reikalavimus.

("Šaltinis").

IŠ VEIVERIŲ,
Marijampolės pav.

Galima pasigirti, kad pas mus ir slaptuosius monopolius prisiėjo uždaryti. Pirmiau per šventes labai daug degtinės jie išparduodavo. Gruodžio 20 d. K. ir M. buvo byla už slaptą degtinės pardavinėjimą. Teismas nuteisė juodviem po 4 mėnesius atsėdėti kalėjime. Štai ir užpelnė! *Du broliu.*

("Šaltinis").

IŠ PILVIŠKIŲ,
Marijampolės pav.

Terp Vilkaviškio ir Pilviškių geležkelio stočių gruodžio 26 d. traukinys suvažinėjo Mažučių kaimo Joną Kriaučeliuną. Kalbama, buk nabašninkas iš Pilviškių grįžęs įtraukęs degtnės.

Riestausis.

("Šaltinis").

IŠ BERŽININKO,
Seinų pav.

Beržininko monopolio pardavinėtojas apie Kalėdas gavo iš Suvalkų lenkišką laišką su reikalavimu nunešti Klenauskio miškan paskirton vieton 300 rublių. Laiškas parašytas spauzdintoms paišytoms raidėms; laiško gale padėta parašas P. P. S. ir nupiešta žmogaus kiaušas. Mat norėta nuduoti, kad laiškas lenkų socijalistų partijos rašytas.

Dėlei to laiško sausio 4 d. buvo atsibaldę iš Suvalkų į Beržininko apylinkę žandarų ppulkininkas su dviem žandarais ir 5 žemsargiais kratų daryti. Kretė pas kaikuriuos lietuvius. Jieškota paišinėlių. Regis nieko nepešta.

Vietinis.

("Šaltinis").

MARIJAMPOLĖS VYRŲ GIMNAZIJA.

Tariuosi neprošalį bus padavus vėl keletą žinelių visuomenės domai apie "letuviškąją" Marijampolės gimnaziją. Dabar tinkamas tam laikas, nes įstaigos gyvenimas per ištisą mokslo pusiaumetį pakankamai turėjo laiko susitvarkyti ir nusistovėti. Taigi dabartinis dalykų stovis gali buti tikriausia, kaip ir charakteriška, mokyklos išvaizda.

Jau kelinti iš eilės metai kaip mokinių skaičius Marijampolės vyrų gimnazijoje pamažel eina mažyn. Smarkausia to priežastis yra apšvietimo ministerijos užpernai įsakytoji norma, kad kliasoje nedaugiau privalą buti kaip 40 mokinių. Tačiaus to nepaisant, šįmet augėtesniajai valdžiai paliepus tapo uždaryta Marijampolės vyrų gimnazijoje šalutinis trečios kliasos skyrius; abiejų gi skyrių mokiniai paskirta vienon kliason, kurioje dabar jų yra 55. Pagal statistiką, padarytą gruodžio 1 d. 1909 m. dabar išviso yra 321 mokinys. Tame skaičiuje yra lietuvių 133, žydų 59, lenkų 53, rusų 40, vokiečių 35 ir 1 totorius mahometonis. Lietuviai mokiniai pagal kliasas šįmet skaitosi šiteip: priekliasyje 15, I — 10, II — 21, III — 26, IV — 17, V — 11, VI — 11, VII — 10, VIII — 12.

Kaip pernai, teip ir šįmet, mokiniai lietuviai turi susidarę, savo valdžios legalizuotą chorą. Jisai gieda kas antras sekmadienis 9 ryto valandą bažnyčioje mokyklų jaunuomenės pamaldoms. Chorą veda Jonas Brundza, VII kl. mokinys. Tame chore gieda 15 plonbalsių, tai žemųjų kliasų mokiniai, ir 15 vyriškų balsų iš augštųjų kliasų. Choras yra išmokęs gana daug įvairių bažnytinių giesmių lotynų ir lietuvių kalboms mišrais ir lygiais balsais. Po Kalėdų manoma giedoti su akompanijamentu instrumentalinės mokinių muzikos.

Didelė šio mokslamečio jeibė tai buvo *stoka matematikos mokytojo.* Per visą pusmetį dėlto nebuvo pamokų I, II, III, IV ir VI kliasose. Bet jau šiomis dienomis atvažiavo iš Varšavos, valdžios paskirtasis mokytojas, p. Lipkin, kurisai čia bus gimnazijos inspektoriumi ir mokįs matematikos.

Kun. M. Gustaitis.

("V-tis").

ŽEMIETIJOS LIETUVOJE.

Laikraščiai praneša, jog vyriausybės nutarta, kad iš sumanymo įvesti žemietijas šiaurvakarių krašte reikią išskirti Kauno, Viluiaus ir Gardino gub. Ten esą "'dar perankšti su žemietijomis". — Nejaugi vyriausybė butų paklausiusi tikrųjų rusų, kurie per savo suvažiavimą iš Kijevo mušė telegramą Stolypinui, kad tasai pasirupintų neleisti įvesti Kauno ir Vilniaus gubernijose žemietijų, nes ten, girdi, rusai pasiliksią mažumoje ir busią nuskriausti? Bet ką čia.... matyt dar ir priedų duota — Gardino gubernija....

Amerikos lietuvių laikraščiai praneša, kad garsusis Collinsas, autorius "Vadovo į sveikatą" numirė. Vienok laikraščiuose dar tebesirekliamuoja. Todėl žmonės, kurie per laiškus pas Collinsą gydėsi arba dar tik mano gydytis, teapsižiuri.

("Lietuvos Žinios")

IŠ MINSKO.

Šiomis dienomis vyriausybė uždarė paskutiniąją "vakarų gubernijose" lenkų švietimo draugiją "Oświta". Uždaryta jinai neva iš tos priežasties, buk veinas jos skyrius įsteigęs slaptai dvi lenkų mokykli

("V-tis").

BAUSMĖ UŽ BAUSMĖS.

Minsko teismas neseniai buvo nuteisęs du kunigu, Grabauską ir Sviklį, užmokėti dideles pinigų pabaudas už slaptų lenkiškų mokyklų įkurimą, už stačiatikių perkrikštijimą į katalikus ir už kapliy čių pašventinimą be tam tikro leidimo. Be to dar tiedu kunigai buvo perkelti į kitas gubernijas.

Tų parapijų žmonės, kuriose jiedu pirmiau gyveno, mylėdami kunigus, susidėję užmokėjo kunigų pabaudas. Dvasiškių laikraštis "Marijos Vardo Apsauga" pagarsino aukautojų pravardes. Minsko gubernatorius už tai nubaudė laikraštį 300 rublių.

Laikraščio redaktorius užmokėjo pinigus, bet gubernatorių ministeriui apskundė.

("Šaltinis").

IŠ AMERIKOS.

RENKA AUKAS PRANCUZAMS.

Amerikoniškoji Raudonojo kryžiaus draugija išleido į Amerikos gyventojus atsišaukmą melzdama dėti aukas sušelpimui nuo tvanų nukentėjusių prancuzų. Morgan tam tikslui duoda 50000 dol.

JAPONŲ DOVANA.

Washington, D. C. Japonijos sostapilis Tokio atsiuntė Washingtonan 2000 jaunų japoniškų vyšnių medžių kaipo dovaną. Medeliai tie norėta pasodyti Washingtono parke, bet pasirodė, kad jie apsėsti vabalų, todėl juos reikia sudeginti.

ŽVAIGŽDĖ SU DVIEM VUODEGOM.

Tucson, Arizana. Astronimijos profesorius Douglas, per tėmyklos didįjį žiuroną susekė, jog dabar pasirodžiusi ant dangaus kometa turi dvi vuodegi: viena nusidriekė seredos naktį pietų link, kita gi tiesiok augštyn iškilo.

TRAUKINYS PAGRIEBĖ ROGES SU 20 VAIKŲ.

Andover, O. Greitasis Lake Shore geležkelio traukinys pagriebė roges skersai kelio važiuojančias su 20 mokyklos mokinių ir nuvilko juos 200 pėdų. Užmušti rods nei vieno neužmušė, bet daugelį sunkiai sužeidė.

VIETOJ PALENGVINIMO, APSUNKINIMAS.

Washington, D. C. Krasos departamentas pagarsino, jog pereituose metuose kaimuose, krasos skrynutėse buvo įmesta 300 milijonų centų. Už tuos pinigus gromatnešiai pirkdavo paskui markes ir lipindavo ant jų neturinčių farmerių laiškų. Toks vienok patarnavimas publikai krasos užveizdai nepatiko ir ji uždraudė gromatnešiams tą daryti. Mat krasos užveizdai rodosi, kad publika yra krasos naudai, bet ne atbulai.

PERGERAS VYRAS.

New York. Vokietis operos giesmininkas, tenoras Yolon ne tik nestabdo savo pačiai apsivesti su kitu jos mylimu vyru, bet dar davė jai iš karto 25000 dol. ir duoda 1000 dol. kas metas, kol ne apsives antrą kartą, o trims vaikams po 1000 dol. kas metai. Jo moteris pereitą sanvaitę apleido jį ir išvažiavo Vokietjon ir jis jai atidavė visus pinigus, kokius tik turėjo, sau nei pusės doliario nepasilaikė. Mažai, turbut, tokių vyrų yra.

BUVO SAUSAS, TAPO ŠLAPIU.

Joplin, Mo. Šitame mieste nebuvo saliunų, taigi jis buvo sausas. Dabar balsuojant gyventojams, 814 balsais nubalsuota vėl leisti saliunus laikyti. Balsavo teipgi moterys ir vaikai.

PAČTO TAUPOMOSIOS KASOS.

Washington, D. M. Specijališka senato komisija priėmė rando sumanymą įvesti, kaip tai yra Europoj, pačto taupomasias kasas; manoma, kad tą sumanymą priims ir visas senatas ir kongresas. Sulyg to sumanymo: kiekviena ypata nuo 10 metų, moteris ar vyras gali turėti savo konto. Vedusios moterys gali teipgi turėti savo konto ir vyras prie tų pinigų negali nei jokios tiesos turėti. Dėti galima nemažiau kaip doliarį ir nedaugiau kaip 100 dol. per mėnesį. Viena ypata gali turėti nedaugiau kaip 500 dol. Palukenų nuo tų pinigų mokės po 2%, taigi mažiau negu moka bankai; bet čia už sudėtus pinigus atsako randas.

ŽEMIŲ LIOTERIJA.

Washington, D. C. Senatas priėmė sumanymą, kad žemės dar neišdalytų indijonų rezervacijų pietinėj Dakotoj butų išliuosuotos norintiems jas dirbti kolionistams.

JAUNA SAUŽUDĖ.

Mount Washington, Md. Kadangi motina už pinigų pasisavinimą nubaudė 8 metų Pranciška Holdge, toje nuėjo į savo kambarį ir pasikorė Išgirdo vienok jos 6 metų brolis ir radęs pasikorusią seserį, pašaukė motiną, kuri jau apmirusią mergaitę iš kilpos išėmė ir atgaivino.

JAUNI SAUŽUDŽIAI.

Des Moines, Iova. Nusinuodino čia 16 m. Bernon Barr ir 14 m. mergina Lina Anmer, kadangi tėvai ne leido jiemdviem apsivesti. Paskutinę naktį saužudžiai buvo ant šokių baliaus. Važiuodami namon, išgėrė strichnynos. Atvažiavus vežimui namon, vežėjas rado abudu apsikabinusiu, bet jau negyvu.

IŠREIŠKĖ SANJAUSMĄ PRANCUZAMS.

Washington, D. C. Prezidentas Taft, vardu Amerikos tautos, atsiuntė Prancuzijos prezidentui Fallieres telegramą, kuriame, dėl paskutinių tvanų, išreiškė prancuzams sanjausmą ir pasiulė pagelbą nukentėjusiems, jeigu prancuzai ją priims.

DIEVOTAS MIESTO MAJORAS.

Indianopolis, Ind. Už laikymą atidarytų karčiamų, čianykštis miesto majoras jau keliems karčiaminkams atėmė laisnius ir pasakė, kad tol neleis karčiamas atidaryti, kol jie nuo kunigo ar pastoriaus ne atneš paliudijimo, jog nedėldienyj nuo pradžios iki pabaigai buvo bažnyčioj ir išklausė visą devnaldystę.

NORI NUOMON PAIMTI ANGLIŲ LAUKUS.

Washington, D. C. Didžturtis iš Seattle, turintis didelius žemės plotus Alaskoj, Jahn Ballain, atsišaukė į centrališką randą, kad jis jam parsamdytų randui prigulinčius anglinės žemės plotus Alaskoj, iš viso 5000 akrų. Ballain paskui nori padirbti 1000 mylių gelžkelį Alaskoj.

ATIDARYS UŽMURYTĄ CHERRY KASYKLŲ OLĄ.

Kasyklų inspektoriai mano panedėlyj atidaryti užmurytą Cherry kasyklų olą kur neseniai atsitiko baisi nelaimė. Oloj toj yra dar 210 žuvusių darbininkų kunai.

KAINŲ SKIRTUMAS.

Priešais Detroitą yra Kanados miestas Windsor, bet valgio produktų kainos gana žymiai viename ir kitame miestė skiriasi. Svaras svietso Windsore 28c., Detroite 36 centai; pieno kvorta Windsore 7 centai, Detroite 9 centai, 12 kiaušinių Windsore 34c., Detroite 42c.; jautienos svaras Windsore 6c., Detroite 10c., kiauliena Windsore 13c., Detroite 20c., lašiniai Windsore 19c., Detroite 24c. Ir kiti produktai, išėmus bulvių, Kanadoj daug pigesni. Taigi gyvenimas Kanadoj ant 25% pigesnis.

PERSERGSTI PRIEŠ PRIGAVĖJUS.

Albany, N. Y. Valstijos geologas persergsti gyventojus, ypač farmerius, prieš prigavėjų organizaciją. Prigavėjai tie leidžia akcijas, užtikrindami, buk pieskoj randa tonoj net už kelis tukstančius dolarių aukso, buk rengia aukso plovyklas. Akcijas bruka ypač farmeriams. Valstijos geologas užtikrina, kad New Yorko valstijos pieska nei už pusę doliario aukso neturi. Kiti vėl įkalba farmeriams, buk jų farma turi anglis. Geologas užtikrina, jog New Yorko valstijoj ir anglių nėra.

UŽMUŠĖ.

New York. Čia likosi įsiveržusio plėšiko užmuštas bliuzių fabrikantas Moses Gastman, o pasiskubinęs pagelbon jo sunus į petį pašautas.

ATEINA SALČIAI.

Washington, D. C. Oro tėmykla garsina, jog šiltas oras traukšis dar šitą sanvaltę, bet paskui ateis šalta vilnis nuo šiaur vakarų.

NUNUODINO SAVO TĖVĄ.

Minot, N. D. 23 metų Charles Moline prisipažino, jog pereitos sanvaitės penktadienyj nunuodino savo tėvą, kadangi jam rodėsi, kad jo tėvas nori vėl apsivesti. Nunuodintas, žinoma, jau apsipačiuoti negali.

IR VĖL NELAIMĖ KASYKLOSE.

Trinidad, Cal. Anglių kasyklose Primero 31 d. sausio atsitiko baisi dujų explioozija, kuri išgriovė olą. Laike explioozijos oloj dirbo 75—150 darbininkų. Mano, kad tie visi žmonės prażuvo. 10 val. ryto iš olos ištraukė 15 užmuštų darbininkų. Kadangi kasyklos guli atkampiai ir sunkus su joms susinešimas, tai negalima gauti platesnių žinių apie tą atsitikimą.

EXPLIOZIJOS.

Janesville, O. Su dinamitu likosi išgriautos dirbtuvės Kunble Co. Dinamitas tyčia kokių nesugautų niekšų padėtas.

NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ.

Pittsburg, Pa. Iššoko čia iš vėžių gatvinis karas ir nupuolė nuo 10 pėdų augšto pylimo. Prie to 10 ypatų tapo sužeistų, o tame 3 ypatos sužeistos mirtinai.

Titusville, Pa. Ant Chantaque geležkelio iššoko iš vėžių gelžkelio traukinys. Prie to keturi vyriškiai tapo užmušti, o trįs sunkiai sužeisti.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Pereitą sanvaitę Jungtiniuose Valsčinose buvo 295 nusibankrutinimai, arba 20 daugiau negu užpereitą.

¶ *Portland, Ore.* Nors kaip visur, teip ir čia, darbai truputį pasigerino, bet vis dar eina negeriausiai.

¶ *Philadelphia, Pa.* Pasibaigė čia streikas granito piaustytojų, kuriame dalyvavo 1000 darbininkų. Neprigulinti į uniją darbininkai tapo unijon prirašyti.

¶ *Seattle, Wash.* Darbai čia, nors truputį pasigerino, bet visgi dar negali įeiti į senasias vėžes. Dabar ypač galima čia matyti žmonių be darbo gatvėmis slankiojančių.

¶ *Waltham, Mass.* Laikrodžių dirbtuvės likosi uždarytos vienai sanvaitei ir pertai 4000 darbininkų per sanvaitę laiko neteko uždarbio. Mat kompanija apstabdydama darbą, stengiasi palaikyti augštas laikrodžių kainas. Į užrubežius ji laikrodžius parduoda pigiau negu namieje.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

DĖLEI GRUENWALDO JUBILĖJAUS.

No. 3 "Vienybės Lietuvninkų" tilpo straipsnis Rutkausko M. D., kuriame jis pertikrinėjo, jog Gruenwaldo 500 metų sukaktuvių apvaikščiojimas demonstratyviškas butų vien "pelai be grudų!" Ištikro, jeigų mes tą dieną, kurioje musų broliai liejo kraują kovoje, tukstančiai lietuvių gulėjo ant žemės, užmušti ar sužeisti; jeigu tokį liudną atminimą pratėvių karžygiškumo apvaikščiotume demonstratyviškai gatvėmis vaikščiodami su muzika, kaip mano kun. N. J. Petkus, kuris pasakė Brooklyno konferencijoj 22 d. sausio: "panie! pasiimtumėm muzikantus, draugijos prisisegtų savo ženklus ir su mažais iškaščiais apvaikščiotumeme", tokis apvaikščiojimas butų tik pelai be grudų, be jokios naudos mums patiems ir tėvynėje gyvenantiems.

Apvaikšiodami jubilėjų Dr. V. Kudirkos — išleidžiame jo raštus, pertai pasidaugino musų knygų skaitlius, iš ko ne vienas lietuvis turės šiokią tokią naudą skaitydamas knygas.

Sukaktuvėse 40 metų emigracijos Amerikon renkamos aukos išleidimui vadovėlių kurie bus labai naudingi ir tėvynėje gyvenantiems.

Jeigu todėl sutartume apvaikščiotl jubilėjų mušio prie Gruenwaldo tokiu jau budu, jeigu rengtume susirinkimus, prakalbas, rinktume aukas išleidimui daktariškų knygų, kokių lietuviškoje literaturoje visai nėra, (yra kelios žmonėms prieinamos, geros, tik, žinoma, ne gydymo metodos. Red.) ir didelė spraga pasidarė. Taigi bróliai — socijalistai ir Rymo katalikai visi išvien užtverkim šitą spragą, nes dabar yra gera proga. Tas įvyks, jeigu lietuviški laikraščiai parems. Atsiras pasišventusių daktarų, kurie pašvęs savo jiegas pasidarbavimui visuomenės labui (Vilniuje yra draugovė daktariškoms knygoms leisti. Red.). *Skruzdė.*

IŠ LEWISTON, ILL.

8 d. sausio čia ant gelžkelio suvažinėjo 24 metų lenką. 22 d. dirbant naktį kasyklose karas suvažinėjo prižiurėtoją karų, vaikiną 24 metų.

Darbai neina čia visai blogai, dirba kiekvieną dieną, bet iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti, nes ir ant vietos yra be darbo žmonių. *Puidokas.*

IŠ CHERRY, ILL.

Komitetas renkantis aukas likusioms našlėms ir našlaičiams nuo Šv. Juozapo Draugijos, Mahanoy City, Pa., gavo 10 dol. Už tą auka taria draugijai širdingą ačiu.

Šaftas, kur nelaimė atsitiko, dar vis uždarytas. Pastatė mašinas vėją varyti. Sako, buk panedėlį atidarys šaftą ir pradės iš olų rinkti darbininkų kunus.

Mik. Kazunas.

IŠ KENOSHA, WIS.

22 d. sausio čia Lietuvių Kanklių Giedorių draugija atlošė komediją "Velnias spąstuose", o 23 d. sausio paantrino. Žmonių buvo apie 300. Pelnas ėjo šv. Petro lietuviškos bažnyčios naudai. Gaila, kad bažnytinėj svetainėj ir parstatymas, nors buva bažnyčios naudai, o neapsiėjo be svaiginančių gėrimų. Nebe pamato lietuviai tą svetainę ir vadina Švento Petro karčiama.

Perstatymas 23 d. sausio pasisekė labai gerai, publika buvo labai užganėdinta. Buvo teipgi dekliamacijos ir dainos; pirmiausiai dainavo "Tėvynė musų".

24 d. sausio atsibuvo extra susirinkimas 212 kuopos S. L. A. ir nutarta sutverti prie kuopos Ratelį vardu "Nemuno Bangos". Tikslas Ratelio — platinti terp lietuvių dailės supratimą, Suntanė tą K. M. Vinciutė. Į Ratelį galės prigulėti tik nariai S. L. A. Mokestis į mėnesį 5c. Valdyba išrinkta iš sekančių ypatų: pirmsėdis — K. M. Vinciutė, vice pirmsėdis — S. Jocius, sėkr. — J. Bolčaitis. Ratelin išsyk prisirašė 15 narių.

9 d. sausio klebonas J. Klionauskas per pamokslą paragino lietuvius imti knygas iš miesto knygyno. Ir žmonės knygas ima, nes nuėjus man knygynan 29 d. sausio knygų, perdėtinis knygyno pasakė, kad jau visos išimtos.

Kenoshietis K. B.

IŠ PITTSTON, PA.

18 d. sauso buvo čia parengtas teatrališkas perstatymas. Atlošė dramą "Kova". Butų perstatymas gal pasisekęs, jeigu aktoriai butų savo roles mokėję ir kad butų gerai lošę. Labiausiai perstatymą gadino lošęs dvarininko rolę, kuris ne mokėjo savo rolės, tik gaudė suflerio žodžius. Sufleris gi matydamas, kad aktorius ne moka rolės, pradėjo teip garsial skaityti, kad jo skaitymas buvo girdėti visoj salėj, o teipgi aktoriai, negalėdami susilakyti, ant scenos juokesi net tragiškose vietose. Lošusios merginos ir roles geriau mokėjo ir lošė neblogiausiai.

Neprigulintis.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Atminimui kruvinojo nedėldienio Peterburge, taigi caro valdžios parengtų skerdynių 22 dieną sausio 1905 met, Lietuvių Socijalistų Sanjungos I kuopa parengė prakalbas su atsakančioms dekliamacijomis ir dainomis. L. S. S. I kuopos choras dainavo dvi revoliucijines dainas ir vieną tautišką. Buvo užkviestas ir latvių choras, kuris teipgi padainavo dvi revoliucijines dainas. Žmonių buvo apie du šimtai; visi prakalbų rėmiai išklausė. Kalbėjo:

J. Jodžikynas, J. B. Smelstorius, J. Jakutis ir Grinius. Po pra. kalbų buvo renkamos aukos kovotojams už laisvę. Sudėta 16 dol. 95c. Tas jau parodo, kad Philadelphios lietuviai atjaučia kovojantiems už laisvę žmonijos. Reiktų ir kitų vietų lietuviams sekti keliais Philadelphiečių. *T. K.*

IŠ BALTIMORE, MD.

L. S. S. 14 kuopa sumanė, kaip kitais metais, teip ir šįmet, nepraleist kruvinojo nedėldienio be pažymėjimo. Tam pritarė valdyba 5 pagelbinių draugijų, davė svetainę uždyką ir 23 d. sausio įvyko apvaikščiojimas su prakalbom, dekliamacijoms ir dainoms. Susirinkimą atidarė pirmsėdis P. Glaveckas.

Pirmas kalbėjo J. Skorko. Jis priminė trumpai tas baisias žudynes nekaltų žmonių; potam aiškino naudingumą knygyno, kuris čia gyvuoja jau 2 metai, Rusiškai kalbėjo Sinkevič. Jis puikiai aiškino priežastis ir pasekmes minėtų skerdynių ir ant suprantančių rusiškai padarė nemažą įspudį. Potam kalbėjo J. Bulota ir ant galo, virš programo, vienas liuosnoris iš publikos, J. Dudonis, kurs gana publikai patiko savo juokingais privadžiojimais iš gyvenimo šių dienų bernaičių bei mergaičių. Tarpuose kalbų dainavo kvartetas po vadovyste A. Petraičio sekančias dainas: "Laidotuvių giesmę", "Dabar broliai laikas geras ir tt." ir "Broliai sukruskim!....

Dainos pasisekė gerai ir padarė gilų įspudį.

Eiles dekliamavo O. Gurkliutė ir O. Kupnickiutė. *P. S.*

ŠELPKIME TIK TAUTAI NAUDINGUS DARBUS.

Šiuo kartu bandysiu prisikabinti prie sukaktuvių kovos ties Žalgiriu apvaikščiojimo. Neniekinu paties apvaikščiojimo užmanymo, ir dargi bendromis jiegomis, ir pagiriu nesusidėjimą su lenkais. Savo tautos istorijos garbingų ar net ir nekokių nuotikių paminėjimai gali buti naudingi tolesniam tautos kuno augiui. Kovos ties Žalgiriu laimėjimo mes negalime skaityti prie savo didelių darbų, kadangi mes nemokėjome jo apversti savo pačių naudai. Mes išgriebėme iš ugnies karštas bulves, o kiti jas suvalgė — tai nėra didvyrybė. Šita musų silpnybė net ir dabar nekartą pas mus atsikartoja r todėl kovos ties Žalgiriu paminėjimas gali buti geru musų silpnybės pavekslu, vaizdžiai pastatytu po musų akių, iš kurio mes, ir nenorėdami, galime pasimokinti.

Nesusidėjimas gi su lenkais reikalingas parodymui jiems, kad mes atjaučiame jų padarytas mums nuoskaudas metais musų bičiulybės su jais. Mes nesišaliname nuo jų kaipo žmonių ir neatsisakome dirbti su jais iš vieno vardan mųs ir jų tautos bendros gerovės, ar abelno žmonijos labo; bet šitam jie turi užmiršti tuos senus jų ir mųs prietikius, kurie musų akyse duoda jiems išnaudotojų vardą, atsimokėjusių mums už musų mandagumą savo beširdingumu. Jie turi liautis užmetinėję mums savo brolybę, remiama juokdaringa šitų dviejų tautų sandora ir pripažinti mums teisybę, kad jų pasielgimas su mumis tikrai nebuvo broliškas. Kol gi jie to nepadaro ir vis kliedžia apie tą seniai išdilusią savo brolybę su mumis, nepamiršdami podraug savo godžia ranka siekti prie musų teisių bažnyčiose ir kitur, tai mes apie juos ir žinoti nenorime. Jie mums yra toki kaip ir visi kiti, kurie mus bando nuskausti.

Bet su Žalgirio kovos apvaikščiojimu ar tik mes nebėgame nuo vilko ant meškos? Apvaikščiojimo įvykinimui pasirodė skirtingų pažvalgų veikėjų kvietimas visų prie bendro darbo. Vienybė yra geru daiktu, jei ji yra teisingumo obalsiu. Ar teip šita vienybė yra suprantama šaukiančių bendromis jiegomis įvykinti Žalgirio kovos apvaikščiojimą? Teisybė, pereitame "Lietuvos" numeryj p. Dzukas sako, kad tai bus daroma "ramiam atsiminimui, jog toji užgesusi ties Žalgiriu liepsna šiandien, po 500 metų, vėla užsižiebė ir pradeda mums šviesti". Bet kasgi yra toji liepsna, kuri "užsižiebė ir pradeda mums šviesti?" To kviesliai mums nepasako, bet pašaliniai balsai ima šnabždėti, kad tai rengiamasi prie statomo lietuviškoms vienuolėms vienuolyno So. Chicagoje. Štamis, ar kaip jį ten pavadinus. Šitie balsai gali buti klaidingi, bet gal ir ne. Vienok į jų teisingumą mus verčia tikėti pirmesnieji musų kunigijos darbai. Mes gerai ją žinome perdaug atsidavusia savo vyriausybės reikalams ir permažai reikalams savo žmonių. Ji musų visuomenės pinigais pristatė daug gražių bažnyčių ir jas tuojaus pavedė svetimiems, bet nei vienos mokyklos, išskyrus vieną kun. Žebrį, kuris, kaip matyt, tikrai nori savo žmonėms tarnauti. Teip pat musų kunigija, lyg ant juoko, užsispyrė pas mus įveisti vienuoles ,tą viduramžių metašimčių liekaną. Jį giriasi, kad jai pasisekė juodu skarmalu apipuošti net dvidešimts penkios nelaimingos musų jaunos mergelės, kurioms dabar yra statomas vienuolynas-kalėjimas. Kokią gi naudą tas vienuolynas gali duoti mums kaipo tautai? Mums jokios, bet jo savininkui, airiui archivyskupui, didelė: tai bus jo malunas, kuriame lietuviški grudai bus sumalami į jo miltus ir šitos mergelės jame tarnaus kaip vergės, įtikintos atsižadėti svieto, tos vienintėlės mokyklos, kurion, kaip kunigai patįs sako, Dievas mus leido mokytis buti geresniais.

Bet jie gal sakys man, kad šitos vienuolės tai mielaširdybės seserįs, kurių uždaviniu yra kenčiantiems skausmų lengvinimas ir nelaimingiems ašarų nubraukimas. Jei ir teip butų tai ar mes seserų reikalautume ,daugiau kaip motinų? Ką mes be motinų veiktume su seserimis? Argi ne geresnis yra nuopelnas buti motina, kaip sesere? Argi pas mus motinų jau yra perpilnai? Kas davė! Musų vaikučiai, užgimę, tankiai neranda sau motinų, nes jų gimdytojoms truksta pažinties juos motiniškai auginti. O bet musų kunigija skubina veisti seserynus: — ar tą galima vadinti geru darbu? Ne. Tai yra niekadėjybė po šventenybės skraiste.

Todėl, jei musų kunigija per Žalgirio kovos apvaikščiojimą šauktųsi šitam savo darbui visuomenės pagelbos, kaip pašaliniai balsai kad skelbia, tai jie pasirodytų aršesni ir už pačius lenkus.

Antgalo, net jei šito vienuolyno reikalai ir nekenktų teip daug musų tautos kuno bujojimui ,tai visgi tas yra tik visuomenės dalies-idėja, kuri neapeina kitų jos dalių ir užmetimas jos visai visuomenei jei šaukti prie darbo, tai tik prie tokio kuris turėtų visiems bendrą tikslą.

Tokių darbų pas mus netruksta. Ant musų tautiškos dirvos yra jų visa begalė. Tie darbai, kurie reikalauja kiltesnių jiegų jų nuveikimui ir mažiau apmokami duonos kąsnio pavidale, turėtų buti pirmutiniais prie visuomenės pašelpos. Vienu tokių darbų yra muzika, kurios šelpimui yra įsteigta Šerno Muzikališkas fondas, bet jo miego niekas nepertraukia. Ar ne laikas butų pradėti veikti, kuomet p. Petrauskas ir vėl rengia kitą operą. Argi negražu butų, jei tas veikalas amerikiečių pastangomis butų išleistas? Tai butų prakilnas darbas, kuris mus suristų į vieną stiprų ryšį. Žalgirio kovos apvaikščiojimo rengėjai atminkite Šerno Muz. Fondą.

Kazių Juozas.

Azevo Istorija.

(Tąsa).

"Brangus drauge", tarė jie, "nedaryk sau nieko iš tų niekšybių. Tai šnipų darbas".

Bet Azevas tarė rimtai:

"Jeigu toksai laiškas ateina, tai vistiek kaip kaltinamas asmuo nebutų ištikimas; partijos pareiga yra gerai tą ištirti".

Ištyrimas buvo padarytas ir slaptas revoliucijonierių partijos teismas ėmė dalyką nagrinėti. Azevas davė prirodymus. "T.", kuris pasirodė esąs Tatarovas, ištikro kelis kartus išdavė revoliucijonierius. Nagrinėjimo pabaigoje išėjo, kad Tatarovas, kaltas, o ne Azevas. Veltui Tatarovas gynėsi, jog jis buvo tik antriniu agentu, jog tikruoju, didžiuoju išdaviku yra pats Azevas. Tesėjai nenorėjo klausyti šitų "juokingų šmeižimų". Azevas, bebaimis organizuotojas užmušimo Plehvės, to didžiausio Rusijos tirono! Azevas, "erelis", kuris nugalabino didkunigaikštį Sergijų, Bogdanavičią ir tiek daug kitų! Jis buvo, kaipo Cėzario pati — be įtarties. Tatarovas teismo buvo pasmerktas mirčia; Azevas pirmas patvirtina nusprendimą ir surengė išpildymą. Vienas didžiausių Azevo draugų, kuris dalyvavo visose jo garsiose užmušystose, bebaimis revoliucijonierius "Jono Povilas" tapo Azevo pasiųstas į Varšavą, kuris atsilankė į Tatarovo kambarius ir ten Tatarovą nudaigojo. Apie Tatarovo apsivertimą Azevui pranešė jo viršininkas Račkovskis, slaptosios policijos galva, kuriam, be abejo, buvo linksma pašvęsti mažesnę žuvį ir užlaikyti didesnės vertės Azevą.

Metais vėliaus Azevas panašiu budu prašalino žmogų toli didesnės svarbos kaip pats —garsųjį "Revoliucijonierių Popą", tėvą Gaponą.

Pasaulis dar tebeatmena, kaip Peterburgo žmonės buvo sutikti "Kruviname Septintadienyj", kuomet Gapono vedami jie ėjo į Žieminį Rumą įteikti didįjį susimylėjimo prašymą "carui batiuškai". Tukstančiai jų buvo kareivijos sušaudyti ir Gaponas pats išnešė savo gyvastį tulo inžinieriaus Rutenbergo savo garbintojo dėka.

Gaponas išdumė užrubežin, degdamas neapykanta "nuodingąjai veislei, carui ir jo šeimynai", kaip jis vadino juos paskui atsišaukime. Nors jis pirma ėjo iš vieno su darbo žmonėmis po policijos globa, bet dabar, beabėjo, neturėjo jokio vyliaus. Jis prisidėjo pirma prie Soc. Demokratų Partijos, paskui prie Soc. Rev. suorganizavimui ginkluoto sukilimo Peterburge. Bet jis tuojaus priverstas buvo apleisti šitas dvi partijas; budamas autokratiško budo, jis negalėjo veikti ant lygios su kitais vadovais. Tąsyk jis sumanė suorganizuoti savo nuosavą partiją, susidedančią iš darbininkiškų luomų su juo kaipo vienatiniu neapribotos galybės vadovu. Jis tuomet gyveno su manim Londone mano name ir pilnai mane supažindino su visais savo judėjimais.

Maža kuopelė nepriklausanti prie S. R. P. lygiai tąsyk buvo užimta ant sausumos apginklavimu garsaus ginklavėžio Johno Graftono. Su neišpasakomu mokėjimu, energija ir gudrybe jų vadovas prikrovė Johną Graftoną 17000 Šveicarijos kareivinių šautuvų, keliais tukstančiais revolverių Anglijos kareivinės mados, keliais tonais plaišalų, trimis kulkasvaidžias, ir didele daugybe Mauserių, ir tt. Azevas, žinoma, žinojo ir karštai rėmė sumanymą. Laivas su ginklais sulyg sumanymo turėjo įsmukti Peterburgo uostan ir buti sutiktais kelių šimtų ginkluotų darbininkų, kurie apveikę policiją, turėjo apimti laivą ir dabojančią minią, kuri tuojaus turėjo susirinkti ant Nevos krantų. Vienok reikėjo žinoti vadovas, kurio Peterburgo žmonės klausytų. Soc. Rev. žinojo, kad niekas kitas juomi negali buti, kaip tik tėvas Gaponas. Todėl su Azevo pritarimu Gaponui buvo patarta iš kalno prirengti reikalingą skaitlių ištikimų ginkluotų darbininkų Peterburge, o pačiam ant Johno Graftono plaukti ir vesti žmonės. Gaponas tuojaus sutiko, reikalaudamas vien, idant tam tikras aiškus veikimo plianas jam butų duotas. Tą gavęs, Gaponas apsiėmė.

Šito dokumento negaliu dabar skelbti. Azevas, kaip sakiau, žinojo paslaptį. Vėliaus Centr. Soc. Rev. Part. komisija pripažino viešai, kad Azevas dalyvavo Johno Graftono dėstyje. Ar jis pranešė slaptai policijai visus suokalbio detailius, tai turbut niekuomet nebus sužinota. Žinoma yra tiek, kad laivas laimingai priplaukė Suomijos vandenius ir gal, butų įsiskverbęs Peterburgan, jei iškilusi audra nebutų jo sunaikinusi. Laivas pražuvo su savo krovinio dalimi; bet suomiškieji žvejai išėmė iš vandens daugelį skrynių, kuriose buvo ginklai, sandariai uždaryti, teip kad tukstančiai suomių įgijo puikius šautuvus. Šita buitis apie kurią labai perdėtoje išvaizdoje, atsižinojo rusų valstybė, privertė carą 1905 m. padaryti Suomijai visokius nusileidimus, dėl baimės kad jie nepasiliuosuotų. Gaponas išgelbėjo savo gyvastį plaukdamas ir pabuvęs trumpą laiką Suomijoje grįžo atgal užrubežin.

Šituo metu politiškieji nuotikiai Rusijoje pradėjo bujoti su tokiu žaibo greitumu, kad Gaponas, Azevas net revoliucijinės partijos buvo palikta užpakalyj. Visa šalis sukilo prieš valstybę ir keli milijonai darbininkų surengė abelną straiką. Po šito atėjo spalinis manifestas, drauge su kraujagožingais pogromais, surengtais Trepovo ir Juoduosios šimtinės. Tąsyk Witte buvo kancleriu.

Gapono puolimas tąsyk prasidėjo. Jis laikinai buvo patrauktas pasaulio gyvenimo smagumais ir laipsniškai jis atsišaldė nuo revoliucijonierių, kurie nužudė visokį įsitikėjimą į jį.

Gaponas sugrįžo Rusijon ir patyręs, kad revoliucijonieriai jam netiki, pradėjo susinešti su Witte ir Račkovskiu, policijos viršininku ir nuo Wittės gavo 30000 rublių atisteigimui jo pirmesnių darbininkiškų sąjungų, kaip pirmiaus po slapta policijos globa, smarkiai Račkovskio spiriamas išduoti Soc. Rev. vadovus.

Aš abejoju, kad jis ką butų išdavęs. Jis rašė man laišką, kuriame sako: "Mano širdis plyšta, prisiminus, kad tu gali patikėti apšmeižoms, kurias mano priešai skelbia apie mane. Tikėk manim, kas neatsitiktų, aš apie nieką nepaisau, tik apie žmonių gerovę".

Po kelių sanvačių, kovo 28 d., 1906 m. jis buvo pakartas tuščiuose namuose arti Peterburgo, kurie priklausė į buvusį policijos urėdininką. Jis matyt buvo apveiktas po smarkiai kovai. Jo kunas buvo surastas po keturių sanvaičių. Šita paslapta mirtis nebuvo lygšiol tikrai išaiškinta ir aš čia apie ją papasakosiu.

Gapono mirtis buvo supanyta ir surengta Azevo, kuris, atsižinojęs apie Gapono prietikius su slaptąja policija, pabugo, jog jis gali buti jam pavojingu lenktininku, juogi labiaus, kad jis gali susekti Azevo susinešimus su policija. Du dalykai buvo didžiausios svarbos Azevui: kad Soc. Revollucijonierių įsitikėjimas į jį kokiu nors budu nebutų susilpnintas ir kad jis pasiliktų svarbiausiu asmeniu Račkovskio ir slaptos policijos akyse. Šituos du dalyku užtikrinus, jo padėjimas suokalbiniųkybės pasaulyj buvo tikrai visogalis ir bereikalo butų sakinys, labai šiltas. Jis atsižinojo nuo Račkovskio, kad Gaponas sutiko išduoti jam Azevą ir kitą Soc. Rev. vadovą už gerus pinigus.

Pagal šitą jis pavasarį 1906 m. surengė plianą ir padavė jį partijai. Pranešdamas partijai buk jis girdėjęs, jog Gaponas prižadėjo išduoti jį ir kitą Račkovskiui, jis įnešė idant Račkovskis butų nužudytas. Jo gi tikru mieriu buvo nusikratyti Gaponą. Bet jo užmanymas užmušti Račkovskį, žinoma, buvo sustiprinimui jo įtekmės S. R. Partijoj.

Tuo tarpu Gaponas, laikydamasi pasižadėjimo Račkovskiui, atėjo pas savo seną ir seniaus ištikimą draugą, inžinierių Rutenbergą ir pasiulė jam 50000 rublių jei jis pagelbės jam išduoti Azevą ir kitą vadovą. Gaponas matyt tikėjo, kad jo asmeniška įtekmė į Rutenbergą, sujungta su dideliu pasišventinu ,kurį tas pirmiaus jam rodė, pergalės jo ištikimumą S. R. partijai, kurios jis buvo nariu. Rutenbergas širdyje pasipiktinęs, neva sutiko ir turėdamas mintyje Azevo užmanymą nužudyti Račkovskį, patarė, kad Azevo išdavimo išgalės butų surengta Račkovskio akyvaizdoje. Todėl buvo nutarta sueiti Gaponui, Rutenbergui ir Račkovskiui. Čia Azevas įnešė, idant šitoje sueigoje abu, Gaponas ir Račkovskis butų užmušti. Bet susiėjimo dienoj Račkovskis nepasirodė ir Gaponas vienas pakliuvo į spąstus. Pas Gaponą surasta Račkovskio vizitinė kortelė, kurioj jis atsiprašo už nepribuvimą. Nėra reikalo pasakoti, kad tas viškas iš kalno buvo surengta Azevo ir Račkovskio. Azevo įtekmė į partiją sustiprėjo ir dėl jo užmanymo užmušti Račkovskį ir dėl Račkovskio įsigeidimo jį paimti.

1906 m. Azevas dirbo kiek galėdamas policijai pagerinimui savo padėjimo ochrankoje (slaptoj policijoj) kuri, reakcijai paėmus viršų, vėl tapo visogaliuga. Jis išdavė daugybę revoliucijonerių, terp jų Stiftarą, Ronskį, leitenantą Nikitenką drauge su jo draugais, kurie buk darę suokalbį prieš carą, Karolį Traubergį ir daugybę kitų. Prieš juos nebuvo jokių aiškių prirodymų; bet jie visi buvo karo teismo nuteisti ir pakarti ar sušaudyti dėl vieno Azevo žodžio. Sausio mėn., 1908 m. maža kuopelė vyrų ir moterų buvo Azevo sugundyta pasikėsinta ant gyvasties telsmų ministerio Sčeglovitovo. Pačioj surengimo valandoj jie visi buvo suimti su bombomis ar kitais įnagiais rankose, nuteisti ir pakarti. Asmuo, kuris juos matė keliomis valandomis prieš jų nudėjimą, sakė man, kad jie nieko nežinojo, kas juos išdavė.

Bet prasergėjimai apie Azevo išdavikybę darėsi vis tankesniais. Jie ėjo vis nuo slaptosios policijos agentų, kurie pavydėjo Azevo pasisekimui, ir todėl Rev. Part. mažai tebuvo paisomi. Azevas gi paskatė rekalingu sulošti didelę lošą apdraudimui savo padėjimo partijoje. Po ilgam pabuvimui Paryžiuje jis sugrįžo vasario mėn. 1909 m. į Peterburgą ir pradėjo rengti pasikėsinimą ant caro gyvasties. Pirmiaus Azevas vis niekindavęs panašų užmanymą. "Tai negalimas daiktas", jis sakydavo; "caras yra neprieinamas". Jis aštriai kritikuodavo kiekvieną plianą sumanytą kitų draugų ir, pasidėkojant savo didelei autorybei, kaipo Plehvės užmušikas, jis visuomet juos peršnekėdavo. Jei galima tikėti laikraščio "Daily Telegraph" korespondentui, kuris, matyt, kartais budavo įkvėptas Račkovskio, tai terp Azevo ir slaptosios policijos buvo sutartis, kad kas ten nebutų, caro asmuo turi buti nepaliečiamas. Vienok aš turiu geras priežastis tvirtinti, kad šiuo tarpu Azevas išrado reikalingu pasikėsinti ant gyvasties Nikalojaus II. Keli pasikėsinimai buvo daryta ir jei jie nepavyko, tai nebuvo Azevo kaltė. Policija nareštavo žmonių įsimaišusių į šituos suokalbius. Paskutinis pasikėsinimas, apie kurį Azevas gerai žinojo, nepavyko išimtinai dėl tvirtumo stokos iš pusės asmens, kuri turėjo atlikti. Dukartu jis turėjo carą savo maloněje ir du kartu jam truko narsos.

Gal ilgainiui istorija apšvies dalį Račkovskio sulošta šituose paskutiniuose pasikėsinimuose ant caro gyvasties. Aš asmeniškai tikiu, kad Račkovskiui pilnai buvo pranešta Azevo apie juos, teip kaip ir apie Plehvės užmušimo rengimą. Pastarais dvejais metais Račkovskis buvo slaptosios policijos galva saugojimui caro asmens nepaliečiamybės. Nors, oficijališkai, jis yra tik vienu Stolypino raštininkų, po teisybei jis užima visai neprigulmingą vietą: atsako tik prieš carą ir turi teisę asmeniškai nagrinėti kiekvieną atsitikimą, kuris jam patinka. Be Račkovskio caro nužudymas butų be naudos Azevui, kadangi Račkovskis, jo globėjas nukaltintų jį už nusileidimą partijai tą padarytį. Ar tik Račkovskis galėjo Azevui pasakyti, kad rume yra asmuo, kuris nenuliųstų dėl šitokio darbo.

Ciecorienės našlės Marijos Feodorovnos ir valdančios ciecorienės Aleksandros Feodorovnos prietikiai yra labai nesmagųs, kaip lygiai Nikalojuaus II ir jo jaunesniojo brolio Mykolo. Seniaus Nikalojus buvo motinos mylimiausiu suneliu ir jos įtekmė į jį buvo didžiausia. Bet jam apsivedus jis laipsniškai tapo nuo jos atšaldintas jaunos ciesorienės pavydumu, kuri negalėjo pakęsti tolydinių įsikišimų į jos naminius reikalus ir jos vuošvės galybę ant jos vyro. Tolydiniai kivirčiai terp dviejų ciecoriškųjų moterų galiaus išėjo į atvirus vaidus. Kaip jaunajai ciesorienei laimė davė pagimdyti įpėdinį, tai ji galutinai pareikalavo pilno Nikalojaus II ir ciecoriškosios auklėtuvės paliuosavimo nuo našlės ciecorienės globos. Po to, kaip Marija Feodorovna aplankė Peterburge mokyklą bajorijos dukterims, kuri yra po jos globa, tai ji tiesiog prie merginų ėmė karčiai išmetinėti, kad jos marti užgynė jai žaisti su jos anukais.

(Pabaiga bus).

ŽASYBOS KLAUSYME.

"Tėvynės" 1 No. 1910 m tilpo p. P. Silpnučio kritika-recenzija M, Paltanavičiaus veikalėlio "Mokinkimės rašyti". P. Silpnutis užmetė daug klaidų p. M. Paltanavičiui. Bet, ištiesų, peržiurėjus ir protaviman paėmus mus kalbos ir rašybos dalykus, mes nei su p. Silpnučiu, nei su p. Paltanavičia ilgai ilgai dar nežinosime, kaip parašyti žodžiai: *žinksnis* (ar *žingsnis*), *pabaiktas* (ar *pabaigtas*), *piovėjai* (ar *pjovėjai*) ir tt., bet ir daugybę kitų paprasčiausių žodžių, nekanbant jau apie svetimus vardus ir lenkiškus žodžius, jei tik neturėsime tikros jų reikšmės ir kalbomačio (kalbos kritėrijo arba principijo, anot p. Bugos). Lietuvių kalboj vienur kalbama vienaip, kitur kitaip, na ir kaip gi čionai mums paseilgti? Bet aš visai nėsu žinovas kalbos dalykuose, aš tik apsipažinau iš Jauniaus, Bugos ir kitų filologų paaiškinimo, sprendžiu, kad p. Paltanavičia gerai etymologiškai ir su geru rašyba parašė vadovėlį (apart teip vadinamų "zeceriškų" klaidų).

Jaunius išveda, jog žodkilminė rašyba neužlaiko tų gyvosios kalbos įstatymų. Taigi mums rodos, kad prieš kietąsias santaras minkštasias sukietinimui pilnai galima padaryti, kaip tai padarė ir p. Paltanavičia, rašydamas: žinksnis, nepabaigtas, dektinė ir tt.

Kas link *"pjovė"*, *"bjaurybė"*, galima butų sutikti su kritiku, nes, daug rašytojų bijosi padėti j po b, p, m, v. Jaunius savo kalbamokslyje žodžius: pjauti, bjaurybė, pjuklas, etc. rašo su j ir tvirtai tikrina, jog lupinės raidės plokštinas prieš j, bet patsai j nesueina į vieną tarsnį su tomis santaromis. Suminkštinimui gi po tų raidžių vartoja l. Bet yra vietų (pas rytiečius-augštiečius), kur lietuviai taria *uiovė*, *piuklas*, *šienapiutė* etcl taigi, man rodos, jei rašoma *labiau aviau*, *kurpius* ir k., tai kodėl negalime rašyti *piovynė*, *biaurybė* ir k. Jokios tame klaidos nebėra.

Gyvęsiu ar gyvensiu? Yra vietų Suvalkų gub. kur sakoma "gyvęsiu" (ir "gyvesiu"), vietoje gyvensiu. Ir mes iki kol prisilaikome dabar raštijon įvestosios rašybos, *nes kitaip - negalima rašyti*. Kaip žinome, didžiumoje tarmių n išnyksta prieš j. l, m, n, r, s, š, ž, z, č, v, kaip antai: sąjunga, sąžinė, kįla, bįra, gįsla, skįstas, sąvarža ir k. — Jaunius savo rašyboje iš atžvilgio į tarsnio n likimą prieš 10 minėtųjų santarų ir žodžių gale rašo visur n, pav. trįns skįnstas, gįnsla, sąnžinė ir tt. Bet nepriėmę Jauniaus rašybos, neturime teisės ją taikinti prie vieno busančiojo laiko. Jei mes rašome *gįsla*, *skįsta*, *šįtą* ir tt. tai teip pat privalome rašyti ir *gįsiu*, *mįslė* (*mįslis*) *užmįsiu*, *gyvęsiu* ir tt.

Daiktažodžio "gentys" (ar *"gentįs"*) niekas nevadina moteriškoje lytyje, bet vyriškoje — tai p. Silpnučio didis apsirikimas.

Kas link raidžių f, h, q, x ir w, tai Silpn. turi tiesą, nes jos lietuvių kalboje nesivartoja, bet tik svetimtautiškuose žodžiuose priimtuose musų kalbon ir tapusiais jau terptautiškais k. a. filologija, fyzika, hieroglyfai ir k.

Butų daug dar kas rašyti, užmesti vienam, kitam, bet manau užteks. Vieno tik norėčiau dalyko, kad kritikuodami veikalą ar rašybą, mes nurodintume tasias klaidas kuriomis mes esame persitikrinę, kad yra klaidomis; antra, kad rašytojai, budami silpni lietuvių etymologijoje ir apskritai taisykliškoje rašyboje, neleistų savo veikalų pasaulin, nedavę juos peržiurėt bent šiek tiek suprantantiems kalboje ir rašyboje, o geriausiai dar duoti veikalą peržiurėti tikram filologui; juk mes jų turime.

M. Bls.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
501 Brick st., Valparaiso, Ind.

A. Petraškai. Tamistos straipsnį: Argi neaiškus griovimas, gražinu. Ištikro Tamista bandai griauti. Reikia laikytis teisybės, kad ir su priešu kovojant. Sakai, kad tas atsišaukimas patilpęs "biskį iškreiptas" — nors jau į akis reiktų nepasakoti tokių dalykų, nes jais negali įtikinti. Gana bus šitų protestų.

Rengia Jauniaus vakarą. Jeigu maskviečiai studentai dabar tik atkreipė atydą ant T. M. D., tai musų vietiniai moksleiviai, valparaisiečiai, jau nuo seniai yra rėmėjais ir gana veikliais T. M. D. nariais. Anais metais, kad visos beveik T. M. D. kuopos buvo apmirę, valparaisiečių kuopa tuomet dar jaunutė kuopelė (nešiojanti seną numerą "63") stipriai laikėsi per visą laiką ir jos nariai nemažai paskiaus prisidėjo prie T. M. D. atgaivinimo: išvažiavę iš Valparaiso į svetimas vietas jie kartu su savim nešė ir žinias apie T. M. D. — apšvietos platintoją. Jeigu šiądien T. M. D. skaito su viršum 100 kuopų, tai iš to skaitliaus ne viena yra pasekme valparaisiečių triuso. Pernai jie parengė iškilmingą Kudirkos vakarą. Siuosmet žada vėl surengti nemažiaus iškilmingą Jauniaus vakarą. Vakaras žada buti 5 dieną vasario. Siumanytojais ir rengėjais yra vietinė 13 T. M. D. kuopa su pagelba teipgi vietinės literatiškos moksleivių dr-jos. Girdėjome, jog buvusiejie, valparaisiečiai Grand Rapids, Mich. žadėjo teipgi pasirupinti surengimu Jauniaus vakaro.

T. M. D. draugas.

APLIKACIJOS GAVIMUI ČARTERIO JAU ATSIŲSTOS.

Visoms kuopoms išsiųstos aplikacijos, kurias reik išpildyti ir sugrąžinti Centro sekretoriui. Pasiremiant ant tų aplikacijų bus išduoti kuopoms T. M. D. čarteriai. Jeigu kuri kuopa iki šiolei dar negavo tos aplikacijinės blankos, tai reik apie tai pranešti Centro sekretoriui, p. V. A. Greičiui, kuris išsiųs kitą blanką.

Kartu su blanka išsiuntinėta teipgi sutrauka T. M. D. įstatymų sutaisytų pagal originališkus (senus) T. M. D. įstatus su dapildymais peskutinių seimų.

Įstatymus, tikimės, kiekviena kuopa žino (nes kitaip ji negali vadintis T. M. D. kuopa) ypatingai gi kuopos vyriausybė. Minėtas iškarpas iš oficijališko T. M. D. organo skyriaus pridėjome tik geresniam priminimui apie tuos įstatymus *visiems* T. M. D. nariams.

Vienos kuopos sekretorius pareikalavo nuo Centro sekretoriaus 'pamatinių T. M. D. įstatymų', kurių anot jo kaip ir nėra ir pranešė, jog aplikaciją sugrąžins tik tuomet, kada tie "pamatiniai įstatai" bus prisiųsti. Čia, matomai, įsiskverbė didelis nesusipratimas. Pamatinius T. M. D. įstatus turi kiekvienas narys ant T. M. D. išleistų knygelių. Tie įstatatai vadinasi *pamatiniais todėl*, kad ant jų, *kaip* ant pamato buvo sutverta ir pastatyta T. M. D. ir jie buvo pilnoj galėj per 12 metų. Tie patįs įstatai yra galėje ir dabar, pridėjus prie jų papildymus, permainas ir pagerinimus, kuriuos padarė I ir II T. M. D. seimai; o žinoma, jog seimų nutarimai — tai tie patįs įstatai.

Ikišiolei nepasirupinta išleisti konstituciją atskiriose knygelėse vienok ir ape tai II T. M. D. seimas pagalvojo ir paskyrė tam tikrą komisiją, kuriai darbą užbaigus, turėsime atskiriose knygelėse T. M. D. įstatymus.

Pagal minėtos kuopos raštininko išsitarimą galima butų manyti, jog jeigu nėra spauzdintų konstitucijų, tai reiškia, kad nėra nei pačių įstatų. Tokia vienok nuomonė butų kuolabiausiai klaidinga, nes kiekviena draugija, kokia ji nebutų, *turi turėti* įstatus, bet gali turėti juos ir nespauzdintus. Kur nėra įstatų, ten nėra ir draugijos, o kad T. M. D. *yra*, — tas visiems, rodos, matoma.

Viršminėtas atsitikimas parodo, kad gal nevisi kuopų viršininkai užtektinai susipažinę su T. M. D. įstatais. Išsiuntinėtos kartu su aplikacijomis iškarpos apie T. M. D. įstatus pagelbės jiems su tais įstatais susipažinti ir nereikės tų įstatų jieškoti seimų protokoluose.

B.

"TĖVYNĖS MYLĖTOJAI" ŠIRDIJE MASKOLIJOS.

Stebėtinas paukštis toji Tėvynės Mylėtojų draugija; dar du metai atgal ji vos-vos krutėjo, o šiądien ji tiesia plačiai galingus sparnus, apgriebdama jais veik visą pasaulį, — kur tik lietuviai gyvena. Neteip dar seniai girdėjome apie Paryžiaus kuopą (Prancuzijoj), apie T. M. D. narius iš Lietuvos ir Siberijos, o dabar vėl gauta žinia, jog pačioj širdij Maskolijos, mieste Maskvoj, susitvėrė T. M. D. kuopa iš apie 25 narių, didesnė dalis kurių yra studentai augštesnių vietinių mokslaviečių.

Iš visų, moksleivių, kokius mes, lietuviai iki šiolei turėjome ir turime, Maskvos studentai jau nuo seniai yra atsižymėję savo tautiška gyvybe ir veikluntu. T. M. D. savo prakilniais mieriais ir didele energija, kurią ji apreiškė išleidi

Imperfect in original

nu didžiausio veikalo lietuvių literaturoje — V. Kudirkos raštų — netik atkreipė atydą Maskvos studentų, bet ir patraukė juos prie savęs, duodama tuomi dar vieną darodymą netik savo naudingumo, bet ir nepaprastai energiško veiklumo. Sako, kad tai p. Gabrys, Kudirkos raštų rengėjas ir T. M. D. literatiškojo komiteto narys, mokėjęs užinteresuoti europiečius T. M. D. mieriais ir darbais. Kaip šiądien europiečiai lietuviai interesuojasi ir prijaučia T. M. D., galima spręsti iš greitai augančio skaitliaus T. M. D. narių anapus jurių. Girdėti, kad T. M. D. dėlei daugybės europiškų savo narių žada padalinti Kudirkos raštų ekspediciją (siuntinėjimą) į dvi dali: amerikiečiams ekspedijuos raštus iš Amerikos, o europiečiams manoma padaryti ekspdiciją stačiai iš Tilžės.

T. M. D. nemažai gali tikėtis nuo savo maskviškių narių: jį labai-labai reikalauja tokių narių — ir kuodaugiausiai.

KĄ PRANCUZŲ LAIKRAŠČIAI MANO APIE LIETUVIUS?

Tikimės, jog netik T. M. D. nariams, bet ir abelnai visiems lietuviams bus žingeidu žinoti, ką apie juos mano ir kaip į juos žiuri laikraščiai kulturiškiausios tautos pasaulije. Neseniai gauta iškarpa vieno iš didžiausių Paryžiaus dienraščių, vardu "Le Soleil" (Saulė). Kalbant apie tai, kad tautos nemirsta ir darodinėjant, kad tos tautos, kurias visi skaitė išmirusomis, pražuvusiomis, šiądien vėla atgija, tasai didis dienraštis paduoda pirmu pavyzdžiu lieuvių tautą, sakydamas: *Lietuvių tauta atgema, geriaus sakant,—pergyvenusi diplomatų skaldymą, fysiologų maišymą, dinastijų tąsymą ir prispaudimus, — apsireiškia lygiai vienoda ir veikli, kaip ir anuose tolimuose laikuose, kuomet jų bočiai medžiojo taurus, Baltavežės giriose, arba atremdavo nua Nemuno ir Dubysos krantų totorių užpuolimą.* (La Patrie lithuanienne revit; ou plutot, survivant aux fusions diplomatiques aux melanges physiologiques, aux absorptions et aux oppressions dynastiques, se revele aussi homogene et active qu'aux temps lointains ou, dans les forets de Bialovieža, les ancetres chassaient les Zoubrs avec la fleche, ou, sur les rives du Niemen et de la Doubissa refoulaient a coups de hache les Tartares envahisseurs).

T. M. D. nariams ypatingai smagu bus žemiaus paduotą vertimą perskaityti, nes T. M. D. išdalies sukėlė tokį puikų apie lietuvių tautą manymą. Mat rašėjui to įžengiamojo straipsnio teko pamatyti paveikslus, ruošiamus Kudirkos raštams ir susipažinti su išvaizda ir svarba viso darbo, kurį dabar atlieka T. M. D., išleizdama pilną rinkių Kudirkos raštų.

Rašėjas to straipsnio yra L. A. Gaffre, žinomas prancuzų raštininkas ir artistas, todėl nuomonė tokio "dubeltavo" literaturos ir dailos žinovo turi ypatingą svarbą ir svarumą. Tuo smagiau, jeigu toji autoritetiška nuomonė yra prielanki musų, lietuvių, tautiškam judėjimui ir jeigu prie išdirbimo tokios nuomonės prisidėjo T. M. D.

Straipsnis patalpintas No. 4 dienraščio "Le Soleil" 1910 m. po vardu "Reviviscence" — Atgimimas. Tautos nemirsta. Štai kaip jo dalis skamba lietuviškam vertime:

Šita tiesa ypatingai man sušvito vakar, kuomet viena tepliorė M-me Cheliga (ji yra lenkė. Red.), mistiškas genijus kurios pilnas intuicijos, parodė man paveikslus, rengiamus kapitališkam veikalui vieno lietuvių poeto — Kudirkos.

Kas pažįsta šiądien Lietuvą?

Daug laiko praslinko, kaip Lietuva mirė kaipo atskira tauta.

Ji išbraukta tapo iš tautų skaičiaus, kuomet 1386 m. jos didysis kunigaikštis Jegaila pastojo lenkų karalium; apsivezdamas su lenkų karalaite Jadvyga. Nuo to laiko lietuviai susiliejo į vieną harmonišką kuną su lenkais.

Su jais ir po jų teisėmis kovojo lietuviai su rusais ir totoriais: su jais jie buvo draskomi, plėšomi; jie kovojo 1830 m. dėl tautos iš numirusių prikėlimo....

Kaip lenkai, teip ir lietuviai, kaipo užkariautieji, pateko į despotiškuosius carų nagus; jų tikyba, papročiai ir kalba tapo persekiojami.

aišk.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

lietaus ir audros dievą. Suzano naikina šalį tvanais, o Amaterazu nueina į urvą ir tuomi užtraukia ant visos žemės tamsą. Paskui užmuša maitinimo dievę Tsiunį arba Žemę ir iš jos tuojaus išauga visoki javiniai augalai. Galiaus jis nužudo aštuoniagalvį slibiną ir iš jo uodegos ištraukia garsųjį kardą (vanduo gesina ugnį, kurioje kalamas kardas). Jo ainys Okuninuši, mėnulio dievas iš Izumo kilmės, susidraugauja su kiškiu, jį užmuša, bet jis daugelį kartų vėl gryžta gyvastin (mėnulio faziai); antgalo jis pats užmuša savo aštuonias dešimts brolių (žvaigždės). Sarutaiko, iš pradžių griausmo dievas, paskui tampa kelių dievų ir yra suvedamas su fallosu. Pradinės žemės dievo pildenybės ilgainiui išdalinama terp įvairių dievų — Vaka-no-Tama, t. y. atskirų dvasių, kurių svarbiausia pasirodo augščiau minėtoji maitinimo dievė. Mažyčiai kiotai, pašvęsti šitai dievei vardu Inari, labai skaitlingi visoj šalyj. Immu-Tenno, pirmas žmogiško pavidalo japonų ciesorius išveda savo pradžią nuo Amaterazu, augštosios saulės dievės, per jos sunų, gimusį stebuklingu budu ir anuką, kuris nusileido iš dangaus (Korėja) Kiu-Siu'je. Pergalėtas jo priešininkas Suzano, turėjo sunų Izumo viršininką (tolygus Okuninuši), kuris teipgi buvo apgalėtas. Paskutinysis perduoda Mikado savo prievardį žemės valdytojo ir imasi valdyti "nematomu", t. y. visu kuo geru ir blogu, kas užslėpta nuo žemiškojo valdovo ir ką jis baudžia ar apteikia malonėmis kaipo Okuninuši. Vėliau, gadynėje konkuravimo su buddizmu jį garbino teipgi kaipo ano svieto dievą. Panašiai Mikado visos augštos japonų šeimynos, kaipo ir kunigai, išveda savo pradžią nuo veikiančių asmenų išdėtoj augščiau mytiškoj dramoj. Tokiu budu protėvių kultas Japonijoje kaip ir Chinuose buvo pirmesnis už gamtos kultą, kuris dėlto japonų sanmonėje tankiausiai likosi užpakalyj.

Šitoje vietoje Koiki knyga pereina iš gamtiškojo myto į pasakiškas sakmes, nors ir jose randame nemaža mytiško. Be augščiau priveštų dievų, Koiki'je, o teipgi ir kitur yra dar visa dievų kirbinė, ypatinančių visokius gamtos apsireiškimus; štai, visose japonų šeimynose lapkričio mėn. daroma šventės garbei naminio židinio dievės — Chetsuji-no-Kami.

Fallos ir Ktenas sergsti nėščias moteris, siunčia lengvą gimdymą ir pasveikimą nuo visokių gimdymo organų ligų. Fallos lošia rolę teipgi kosmogoniškame myte, kaip tas buvo parodyta augščiau. Jis skaitosi paleistuvių globėju ir todėl jo paveikslas tankiai dedama ant paleistuvystės namų. Akmenys su ypatingais, keistais piešiniais skaitoma simboliškais ir laikoma tam tikruose šventuose kiotuose.

Šventu medžiu skaitosi visuomet žaliuojantis Sakaki (Lot. Cleyera japonica), tankiai išreiškiamas pavidale šiaudinio ryšio arba pynės. Jam nešama valgis ir gėralas kaipo vietai, kurioje buva dievai. Be Sakaki yra ir kiti medžiai, laikomi dievų buklėmis ir todėl apturinti didelę garbę. Nėra apsieinama ir be gyvulių kulto. Gaidys pašvęstas saulės dievei; lapė, apie kurią pirmiaus manyta, jog ji turi galybę visaip keistis ir kuri buvo garbinama pati, ilgainiui tapo pašvęsta maitinimo dievui, o žiurkė turtų dievui. Ties šventnamiais tankiai galima matyti baltas arklys, kuriam maldininkai duoda pašarą. "Dangiškas šuva" ir, "Korėjiškas šuva", tankiai sutinkami abišaliai prie įėjimo į šventnamį; turi tą pačią reikšmę ką ir tigras pas chiniškųjų šventnamių vartus. Provincijoje Izumo džiovina gyvatę, deda į dėžę ir laukia nuo jos išgelbėjimo nuo ugnies ir vandens. Jos kartais yra mušamos, Japonai mano, jog pusiaužmogiškos piktos dvasios (Oni) neša nelaimę ir todėl reikia jos mušti; gamtos dvasios (tengu) priešingai, laikoma nekenkiančiomis esybėmis.

Protėvių kultas yra pildomas ne tik atskirų šeimynų, bet ir čielų draugijų ir net visos tautos (žibyklų šventė). Protėvių ir karžygių kultas nuo 9to iki 19tam metašimčiui yra buddizmo kontrolėje lygiai kaip ir šermeninės apeigos (net ir šinto kunigams). Šeimyniškas kultas turi čion daug mažesnę svarbą negu Chinuose, kur atsirado neprigulmingai nuo buddizmo. Dievas kokios nors vietos ar gentės globėjas yra Okuninuši vietininku, todėl pas jį nešama naujai gimusieji kudikiai; keleiviai gi iš jo šventynės ima sau amuletus. Kazuga San ištikrų turi savyje keturis dievus; šitą surinktinį vardą dievai gavo nuo seno vienuolyno vietos, kur 8 metašimtyj po Chr. vienas kunigas garbino savo protėvius; ainiai jo, savu žaru, įgiję dar didesnę galybę, ėmė garbinti tame šventnamyj teipgi ir savo dievus.

Labai pasiplatinęs yra teipgi karžygių kultas. Minėtas augščiaus Koiki'je kulturos dievas Sakunaiko skaitosi teipgi vaistininkystės dievu. Garsus ministeris ir mokslinčius Michizane, kuris pasimirė neužpelnytame ištrėmime 903 m. po Chr. ir kurio mirtis įvyko lemiant blogiems ženklams, daugelyje vietų yra garbinamas kaipo gražarašystės dievas, vardu Tenžin Žama. Ciesorius Ožin (300 m. po Chr.) iškeltas į karės dievo laipsnį vardu Chaši Man Zan; didysis gi Šogon Jejazu (1816 m. po Chr.) susilaukė numiręs dieviškų garbinimų kaipo Tošogu. Ypatingą svarbą karžyginis kultas įgauna tuomet, kaip garbinimas kokio nors garsaus bočiaus supuola su vieno ar kito dievo kultu, asminančio gamtos apsireiškimą, kas atsitinka, pav., garbinant ciesorišką ar kunigišką šeimyną Zengi, kurios genealogiškas medis siekia Amaterazu ir Suzano. Gyvenantis šeimynos galva iki revoliucijai 1868 m. apturėdavo dieviską pagarbą. Šitas Suzano vietininkas turėjo Ikigami vardą, t. y. gyvasai dievas.

Greta su paminėtais dievais yra didelė daugybė, aplamai iki 800 miriadų, kitų dievų, mažesnės svarbos. Šitos esybės, ar tai dangiški kunai, akmenys, augalai žvėrys, ar žmonės, japonų vadinami Kami, kas tiesiog reiškia augštesni, sulyg Motoori gi (18 metašimtyj) Kami reiškia ką tokio, turinčio nepaprastą galybę ir esančio labai daugelyje daiktų; užvadinimas "nepaprastas" gali atsinešti teip prie gerų, kaip ir prie blogų dalykų, kurie ypatingai dėl jų kenkiančio pobudžio reikia bijotis.

Savo tautišką tikėjimą japonai vadina Chinu žodis), arba Kami no Michi, t. y. kelias Kami (atskyrimui nuo Buddos ir Konfucijaus mokinimų). Šitas tikėjimas padaro sudėtinį gamtos, protėvių ir karžygių kultą. Iš pradžių šitie trys kultai buvo savarankiški, dabar gi atidalinti juos vieną nuo kito visiškai nėra galima: dievai kitą kart asminusieji gamtą, ilgainiui įgavo žmogišką pobudį ir daugumas jų laipsniškai susiliejo su kaikuriais apdievintais bočiais.

Pamokluose savo, — abelnai jie buva labai reti, — Šinto kunigai duoda padavadijimus sulyg kasdieninio gyvenimo, nusisiųsdami vienval prie pavyzdžio principo. Sulyg kito ko japonas turi klausyti Mikado prisakymų ir sekti balsą savo širdies, kuri, budama iš prigimimo gera, nuves jį geru keliu. Turbut pas chinus stoka panašaus palinkimo ant gero pagimdė reikalą ypatingo doros kodekso. Iki įvedimui buddizmo japonai, kaip ir dauugmas barbarų, tikėjo į buvimo neliautybę po mirčiai, nerišdami vienok su tuo tikėjimu mąsties apie dovanas ar bausmę.

Kultas. Jungišiki, arba ceremonialo taisyklių rinkinys 927 m. po Chr. iš daugelio senoviškų versmių, yra tikras išdas typiškųjų barbariškų apeigų, kurių aplamai priskaitoma apie 27. Josios apima ne tikras prašymo maldas, tik nurodymus reikalo, kam auka yra atnešamą, vadinasi, noras

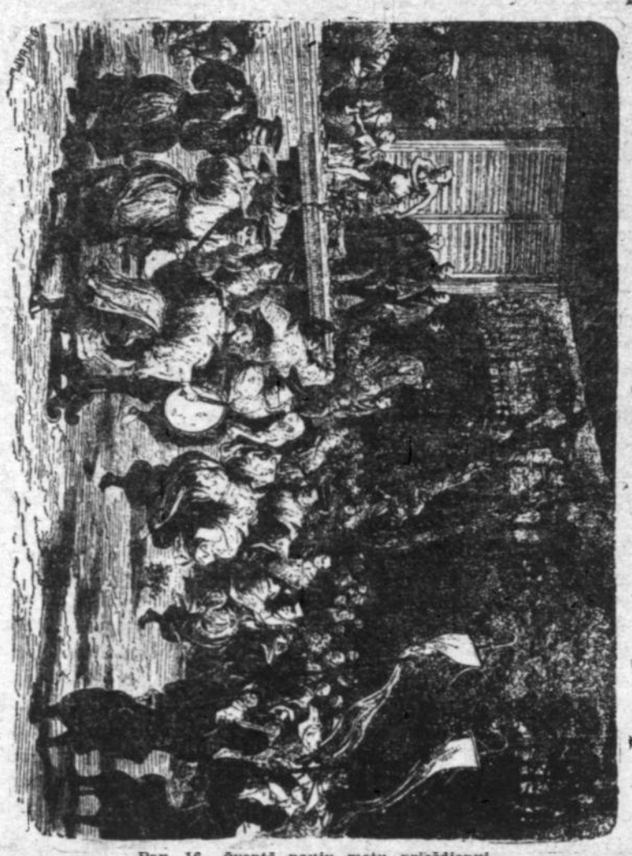

Pav. 16. Šventė naujų metų priešdienyj.

gauti kokią nors laikinę geradėjystę: "Dėlto kad jųs siunčiate malonę.... duodu aš šitą auką". Vienintėlę išimtybę padaro Obarai, kur žiurima ne vien tik žemiškų geradėjysčių gavimas.

Obarai labai svarbi apeiga ir susideda ji iš to, kad po išskaitymui visokių nuodėmių vyriausias kunigas kalba tam tikrą maldą, atlieka tam tikrą apeigą ir drauge duoda auką; dangaus ir žemės Kami išklauso jo maldų, o vandenkričių, jurių ir k. Kami nuneša visas nuodėmes. Malda tiesiog yra prašymu, kreipiamu visų Kami asmeniui, idant jie maloniai žiurėtų į kitas ritualo dalis; pati gi apeiga yra tame, kad kunigas suskaldo nendrę ir šakeles į smulkius šipulius ir paskleidžia į visas puses; auka metama artimiausion upėn.

Svarbiausios tikėjimiškos šventės yra susirišime su naujais metais, 1—2 sausio, su gero užderėjimo meldimu, 4 vasario, su šventėmis garbei dievų, liečiančių ciesorišką šeimyną, 15 birželio, pirmadėlių šventė, 15 rugsėjo, piutės šventė, 23 lapkričio ir, antgalo, su didžiojo apvalymo šventė 30 birželio ir 31 gruodžio, prie ko skaitosi Obarai. Numylėta pamalda yra Kagura, apvalanti auka, susidedanti iš atnešimo valgiškų produktų su muzika ir šokiais; ji daroma garbei by kurio dievų. Kaikurios vietos surengia tyčia dideles šventes; iš jų atsižymi šventės Takio'je ir Kioto'je, per kurias važinėja po miestą vežimų kirbinės, išpuoštų paveikslais, simbolais ir tt. Aukojimo dalykais tankiausiai yra: ryžiai, žuvis, paukštiena, alus, vaisiai, želmuo ir vanduo. Priekyje aukuro nepaprastuose atsitikimuose dedama šilkiniai ir kanapiniai drabužiai, indai ir tt.

Šinto kunigai turi tiesą pačiuotis ir panorėję gali rinktis sau kitą užsiėmimą. Vieta jų paprastai paveldėjamia. Didelių šventnamių kunigai savo genealogiją tankiausiai išveda nuo dievo, kuriam šventnamis pašvęstas, arba nuo vyriausio šventaravimo. Ypatingais rubais jie velkasi tik pamaldoms. Kunigėmis paprastai buvo nemetės kunigų dukterys; priedermės jų apsiryboja atlikimui šokių ir visokiu prigelbėjimu prie aukojimo.

Šventnamiai, kaip regis, pirmiausiai radosi terp garbintojų bočių ir tik paskui buvo priimti pildant gamtos kultą, kuris iš pradžių buvo pildomas po atviru dangum. Mija, arba augštas namas tuo patim laiku reiškia ir šventnamį ir rumai, teip kaip Kami tuo patim laiku reiškia ir dievo vardą ir viršininko vardą. Šventnamis ir po šiai dienai išlaikė nemaža ypatybių, primenančių barbaro gyvenimą. Šale dievynės yra maldininkams koplyčia, indas su šventytu vandeniu mazgojimui rankų prieš pamaldą, kelios mažos dievynės kitiems dievams, aukojimo dovanoms dėkla, šokiams sęena, šventam arkliui arklidė, įėjimas su turėklomis ir tvoros. Išskyrus Okuninuši šventnamį, kuris atkreiptas į vakarus, visi kiti atkreiptī į rytus. Ize, Amaterazu ir Izumo šventnamis, Okuninuši šventnamis, — kaipir Mekka bei Jėruzolima Šinto tikėjimo; užviršinimui panašybės Izumo, kaip ir Jėruzolima, yra pavergtosios žmonijos dalies garbinimo vieta, kuri visgi, kaip sakėme augščiau, gimininga apgalėjusioms ją gentėms. Šventovė visuomet susideda iš dviejų perdalinių. Užpakalinis perdalinys uždarytas užlaiko savyje "vėlės vietininką"; jame yra kardas, veidrodis, papuošalas iš akmens (Magatama) arba kita kokia asmeniška nuosavybė. Šitas perdalinys skaitosi dievo bukle, todėl jame tankiai padėtas priegalvis ir tt. Priekinė be stogo vieta paskirta Gochei (didėji auka). Dievybės atstovu yra ne stabas, jik gochei. Šitašai gochei darosi iš baltos popieros juostelių, prisegtų prie lazdos. Pradžia gochejo tokia: kitą kart buvo paprotys kabinti ant sakaki šakų visokias gelumbes nešamas aukojiman dievybei; ilgainiui ėmė daryti gochei, kuris yra išreiškimu sakaki, plevėsuojančio gelumbės šmotais ir skaitosi ženklu, išreiškiančiu pilną nuolankumą dievybei, (charai-bei, valomoji auka); kartais jis teipgi buva pačia dievyste. Paskutiniame atvėjyje gochei gauna prasmę dievystės buklės (Šintai — "dievystės įsikunijimas"), prie ko besimeldžianti šaukiasi prie dievystės ir prašo jos nusileisti ir susivienyti su gocheju (Kami oroši).

Pav. 17. Japoniškasis Kami-Sims (šeimyniška maldvietė).

Kiekviena japoniška šeimyna, išskiriant tas, kurios priklauso prie dviejų iškrypusių buddizmo sektų, turi savo Kami-Sims. Ten stovi maži mediniai kiotai, iš kurių, pav., viename yra popierinės amulėtos išrinktosios dievystės, paprastai Amaterazu, kitame — gochei, trečiame — mažyčiai paveikslai Daikoku ir Ebizu, šintoistinių dievų laimės. Pastarieji du dievai, išskiriant atsitikimus naminės pamaldos, neturi jokių paveikslų; šitą vienintėlę išimtybę reikia priskaityti buddizmo įtekmei. Kas mėnesis 2, 15 ir 28 dieną, ant paminėto augščiau Sims dedama auka, susidedanti iš maistiškų produktų, alaus ir sakaki; kas vakaras ant Kami-Sims degama žiburys. Bočiai, kaip ir Chinuose, išreiškiami medinėmis figuromis; jas stato Butsudange ir Budda-Simse. Tokiu budu jie atsimeta nuo Šinto kulto.

Nė vienas japonas negali tikėtis laimės ir pasisekimo, jei jis bent sykį savo gyvenime neaplankis kokios iš didžiųjų šalies dievynių. Tokios tikėjimiškos kelionės yra atliekamos paprastai buriais ir skaitosi smagum pasivaikščiojimu, kadangi visi gardai su didžiaisiais šventnamiais pilni pasilinksminimo vietų.

Kas atsieina neaiškių falliškųjų Koiki mytų, tai jie lengvai randa sau išaiškinimą falloso ir ktenes kulte. Šitas kultas buvo labai išsiplatinęs, bet 1872 m. dėlei švetimos įtekmės buvo išduotas uždraudžiantis padavadijimas. Vienok nuošaliose vietose ir ikišiol galima jį rasti. Šitie "moteriški ir vyriški akmenys" Iniozeki buva gamtiški ir priemoniški. Gamtiškieji fallosai ir ktenesai yra visokių didumų, pasiekdami uolų didumą, kurių vienas, padaro visą salą, vadinamą Onogoro. Jiems priskaito daug didesnę vertę negu priemoniškiems ir dėl jų, turbut, radosi ir kultas, kadangi jie, žinoma, senesni už priemoniškus paveikslus. Priemoniškų ktenesų nedirba, bet fallosai iš akmens, molio, medžio ir geležies labai išsiplatinę. Bevaisės ir sergančios moterys aukoja fallosui du varlekiaučius, Persaslyvė ir pupa yra kteneso simbolu, grybas ir kiaulės šnipas — falloso. Dideli falloso ir kteneso pavyzdžiai kartais atsitinka skyrimai, bet tankiausiai papori; juos laiko kartais nedidelėse erčiose po pastoge, tankiausiai gi tiesiog po plynu dangum. Jiems aukojama valgiai ir gėrymai. Maži jų simbolai vartojama naminėse pamaldose.

Japonijoje nėra nieko tolygaus chiniškajam Finšui, kas galėtų stabdyti civilizacijos žengimą, nors burtų čion galima rasti nemaža. Popierinės amuletos dedama ant Kami-Sims, lipdoma ant sienų, antgalo, nešiojama ant kuno apsaugojimui nuo visokių nelaimių. Priešams kenkia piktai pasielgdami su jų paveikslais ar kitais simbolais. Vienok per šituos pačius paveikslus ir ritualą Obarai galima apturėti nuodėmių atleidimas, apvalymo budais yra ryžiai ir druska, Gochei ir Sakaki. Užžadai buvo labai vartojami; lygšiol yra reikalaujama atkalbėti visas kulto formulas be mažiausios klaidos.

Žynavimo yra daugelis budų. Primityviškiausiu galima skaityti žynavimą su briedžio mentę, kuris VIII metašimtyj po Chr. buvo pakeistas chinišku žynavimo budu želvės kiautu. "Gatvinis žynavimas" buvo iš gaudymo žodžių, ištartų praeinančių žmonių. Sapnams duodavo didelę svarbą, lygiai kaip ir pirmutinei paleistai vilyčiai kovoje. Žynavimui naudojosi teipgi užkerėtų išgale įeiti į ypatingą džiaugsmo stovį. Buvimas nuošaliose vietose, mazgojimaisi ir pasninkas buvo prirengiamomis lankstynėmis šitam pašaukimui. Po ilgokam aštuonių asmenų giedojimui ir muzikai mediumas ima į rankas gochei ir įpuola į mėšlungiškų traukynų stovį, kurie toliaus pereina į tikrą mėšlungį; paskui jis drebėdamas visas, užverčia akis ir buva ilgai tokiame padėjime. Tąsyk jo pagelbininkas užduoda jam pageidaujamą klausimą, atsakymas gi jo skaitoma kaipir išeinančiu iš Kami.

Seniaus numirėlio lavonas per aštuonias dienas buvo laikomas lavoninėj ir ten buvo nešama valgis ir gėrymas, lauke gi buvo kurianama ugnis. Atėjusieji į šermenis prie muzikos balso ir raudų iš lėto šoko. Sprendžiant sulyg kapinių pylymų iškasų kaipo ir sulyg šermenų aprašymo Koiki'je, su lavonu dėta kapan valgiai, ginklai, arkliai ir tarnai (vieni ir kiti užkasami buvo gyvais). Antrame metašimtyj po Chr. pastarieji buvo pakeista molinėmis figuro-

(Toliau bus).

M. Konopnicka.

PAGAL ĮSTATYMUS

Vertė Pranas Šiulelis

(Tąsa).

patiko jaunai ponei, kuri pirma turėdavo ponių susirinkimuose tylėti, dabar-gi kartu su kitoms galėjo dalyvauti neišsemame pašnekėsyje apie geras ir blogas tarnaites. Reikėjo tik matyti, su kokiu pasidžiaugimu pradėdavo šneka žodžiais: "Mano tarnaitė...." arba: "mano Onutė..." Buva tai ištikro puikiai.

Onutei teipogi tirpo visos skriaudos, o paniurę jos akys pradėjo turėti žvilgėsius tykius, malonius, Valentienė iš pradžių lankė merginą labai tankiai, atnešdama jai tai kokį žiurstą, tai truputį padėvėtą andaroką, tai pagalvį, tai užkodalą jos pačios sulopyta; paskui pradėjo rečiau lankytis, nes jos kojos pradėjo tinti ir toli nueiti jau negalėjo. Nebuvo vienok tokio šventadienio, kad nors stenanti, nebutų atėjus pažiurėti, ar jos Onutę kas neskriaudžia.

Praėjo teip mėnuo, ir kitas baigėsi, kuomet Blakoriutė išsirengus ant turgaus, staiga išvydo sukinėjančiąsi ant prekyvietės Valerką. Valerka puikiai atrodė. Turėjo ant savęs puikius rubus, neatradė, kad čia butų atėjus su kokiu reikalu, nes neturėjo kašutės.

Kuogreičiausiai Onutė užsigrįžo ir nuėjo porą žingsnių nuo kelio. Bet jai pasirodė, kad ir Valerka ją pamatė ir teipgi į šalį nusisuko. Už kiek laiko vėl mergina dirstelėjo į tą pusę. Apie Valerką sukinėjosi augštas vyras; kuždėjosi ką tai abudu, o Valerka ją akimis rodė tam vyrui.

Susirupino Blakoriutė ir tarp žmonių stengėsi pasislėpti; bet tas vyras matomai ją dabojo, ir ji greitai pamatė jį priešais save, šiuom žygiu vieną.

Pasuko tuomet umai po tiesei, kassyk labiau susirupinus; jis, vienok ir čia užėjo jai iš priešingos pusės ir pro ją net praėjo, tartum niekur nieko, bet jo greitos akys žiurėjo į ją greitai, perveriančiai. Tuomet Onutė, nė pusiau neapsipirkus kiek reikėjo, pasileido skubiai namon; augštas žmogus sekė paskui ją tam tikrame atstume. Tik kuomet buvo jau arti namų, greit prie jos priėjo ir uždėjęs ranką ant kašutės, kurią nešė, tyliai prašneko:

— Jei duosi rublį, tai gerai. O ne duosi, tai kitas gerai. Į kalėjimą eisi.

Sudrebėjo merginos širdis. Dabar jau žinojo, kad tai yra "šnipas". Atsigrįžo į jį visa pajuodusi, jos akys vėl paniurusiai žibėjo, burna atsivėrė. Nieko vienok nepasakė, tik pažiurėjo į žemę, tartum sumišus, išėmė ponios pinigus, paėmė rublį ir padavė.

Šnipas popierelę paėmė, apžiurėjo, įdėjo į suterštą kišenių, pažiurėjo namo numerį, apsidairė ant kiemo, linktelėjo galva ir tarė:

— Už savaitės vėl ateisiu. Sudie!

Mergina sunkiais žingsniais užlipo trepais augštyn.

Tą dieną jaunoji ponia nusistebėjo iš neatydos ir sumišimo savo tarnaitės. Mieste ji užmiršo nupirkti daugelį daiktų, o namie, kaip tai sakosi, jai viskas iš rankų krito. Dar labiau nusistebėjo, kuomet pasirodė, kad iš iškeistų penkių rublių, ant savo reikalų, nepasiklausus, paėmė rublį. Savo patėmijimais jaunoji ponia pasidalino su "brangiausiu Liudviku", bet kad brangiausias Liudvikas skubinosi į darbą, vienatinė iš to visko buvo nuotarme, kad išbučiavo savo "pačiutės" abu raudonu veiduku ir išėjo, nė apie rublį, nė apie sumišimą tarnaitės pritinkančiai nesirupindamas.

Pabaigus darbą, Onutė nubėgo pas Valentienę. Ką jodvi terp savęs šnekėjosi, neapsiimu atkartot. Tik tą užtikrinu, kad ten daugiau ašaru buvo, kaip žodžių. Ėjo valandos, sena skalbėja verkė, patyliai keikdama savo palengvinimui; Onutė, kaip parpuolė ant kedutės, teip ir sėdėjo visą laiką, laikydama rankose nusvirusią galvą.

— Kad nors kur pabėgt.... sukuždėjo Valentienė. Kalbėjo ištyko, tartum bijojosi sužadit dar didesnę nelaimę.

— Kur? pas ką? — atsiliepė Onutė, galvos nepakeldama. Pasiliksiu mieste, tai mane už pašportą persekios.... Eisiu į svietą, tai mane kaip tą šunį gaudys.... Ar tai man yra koki įstatymai, arba kas?

Mergina klydo. Buvo jai įstatymas. Įstatymas kietas, tvirtas, nepaisantis, kurio kiekviena raidė buvo retėžiu jos rankoms, kojoms, botagu jos sprandui, badu jos kunui, prapulčia jos vėlei. Buvo jai ištrėmimo įstatymas.

Po to įstatymo jungu ir lenkėsi mergina, neišduodama sau iš visos eilės jo pasekmių atskaitos, ir jis ją kassyk siauresniu lanku veržė. Pagal tą įstatymą džiuvo ir nyko jos spėkos, nyko noras prie gero, žadino neapykantą, širdis plaukiojo kartume. Nežinojo apie tai, nes įstatymai buvo augštai, o ji žemai; įstatymai vadinosi teisingumu, o ji nusidėjėle; įstatymai buvo aiškus, galingi, gerbiami, o ji tamsi, silpna ir paniekinta.

Taigi klydo. Buvo įstatymai. Bet tuose įstatymuose buvo jai skriauda.

Tą pat dieną "pačiutė" apgarsino savo "brangiausiam Liudvikėliui", kurs jau migi, kad jau vienuolikta baigiasi, o Onutės nėra. Ant ko "brangiausis Liudvikėlis" o "pačiukei" patarė užgesinti žiburį, nes akis nuo šviesos skauda. Jauną ponę tas erzino. Dvi aiški piktumo ašarėli, sužibėjo pilkose akutėse ir ji labai tvirtu balsu jam sakė, kad jis kaipo vyriškis, gali buti nemorališku, nes visi vyrai, kaip žinoma, yra nemorališki. Bet ji kitaip buvo išauklėta, ir ji niekuomet nedaleis, tai yra ji nesitikėjo niekuomet, kad.... jai....

Bet čia "brangiausias Liudvikėlis" visas palindo po uždangalu, o "pačiukė" nuo apmaudo apsiverkė dėl jo atkaklumo.

Ant rytojaus Onutė triusėsi, tartum tyki ir nusiraminusi, tik jau pamažiau judėjo, o giliai įdubusiose akyse, degė koki tai karštligiški žiburėliai.

Praslinko savaitė. Kaip ir kada — mergina pati nežinojo. Kiekviena valanda tos dienos jai buvo tokia sunki, tartum maluno akmuo; o juk tiek ji praleido tų valandų, kiek tų varnų juodų....

Ak, likime, likime!.... Su juodais sparnais, su juodomis plunksnomis tu virš žemės lėkioji.... O neėsi tu, likime, kaip tas baltas balandėlis, bet esi kaip tas krankiantis varnas....

Buvo pėtnyčia. Onutė iš pat ryto užsirišo į skudurėlį parneštą nuo Valentienės rublį įsidėjo į kišenių ir laukė.

Bet nė prekyvietėje, nė pakeliui namo, nieko nesutiko. Išbėgo vieną kartą prieš vartus, išbėgo kitą kartą — nieko. Perėjo pusė dienos, neramumas jos augo. Gal šnipas permislijo.... gal policijai davė žinoti.... Labai tą dieną kankinosi ir tik vėlai vakare, išbėgus vandens, susitiko jį tarpvartėje.

Jis stovėjo ir suteršta skepetaite šluostė nuo kaktos prakaitą.

— Bet ir toli sau tarnystą išsirinkote, lai jus Dievas myli! Tik gi juk tai mylia kelio pas jus. Tikras priešpeklis!....

Ji nieko neatsakė, tik, apsidairius, išrišo rublį ir greit jam padavė.

Šnipas susiraukė.

— Ką tai jus geresnio manote, kad aš dėl kvailo rublio čionai vaikščiočiau? Duokite nors dešimts auksinų....

Ji pažiurėjo į jį išsigandus. Nesitikėjo, kad gali daugiau pareikalaut. Bet juk ir neturėjo....

Pradrįso melst, ir jos balsas jai pačiai atrodė svetimu, tartum ne iš jos krutinės paeinantis.

— Turėkite sąžinę.... Ir tai ne mano.... Iš kur aš.... Jai neleido užbaigt.

— O kas man galvon! Man vistiek!

— Tuojaus.... Tik jųs teip nerėkaukite.... Eisiu pas ponią....

Jis vienam akies mirksnyj suminkštėjo.

— Na, tai aš luktelsiu palei vartus.

Ji užbėgo ant viršaus. Ponia persigando, teip Onutė buvo išbaluš.

— Kas tau? kas tai? nuo ko?

— Nieko, ponyte, nieko. Norėjau tik paprašyti pusrublį. Poniai tas nebuvo paranku. Mėnuo baigėsi, išlaidos buvo lygiai apskaitliuotos, už tarnystą turėjo Onutei užmokėt net po pirmam. Mėgino derėtis.

— Ant ko tau teip greit prireikė? Jau vakaras.... juk jau nieko nepirksi....

Mergina nenusileido, negalėjo nusileist. Gavo pagalios variokų saujalę ir nunešė juos šnipui. Tas suskaitliavo, susipylė į mėlsvos šiubos kišeniu ir, linktelėjęs galva, tartum geradėjas tarė:

— Likis sveika. Kaip turėsiu laiko, vėl atsilankysiu.

Kalbėjo tą teip maloniai, kad tartum buvo kuotankiausiai užkviečiamu svečiu.

Per Onutę perėjo neapykantos liepsna.

Kaip turės laiko! O kad tu jo niekada neturėtum, prakeiktas! Kad tau laiko ir pašaukimui Dievo vardo mirties valandoje neužtektų! Ji spaudė savo rankas teip, jog jos net traškėjo.

Šnipas, tuom tarpu, ėjo sau gatvele pamažėl, abejutiškai dairydamasis aplinkui. Jį buvo galima paskaityt kokiu pavargusiu akamonėliu, arba menku raštininkėliu. Vienok Onutės tarpvartėj šnekėjimas su svetimu žmogum nepraėjo nepatėmytas.

— Ką tai jųs sau tokį jaunikį išsirinkote? — užklausė praeidama sargienė. Po teisybei galėjote sau lengvai kitokį surast, juk jis diedas prieš jus.... Kas per vienas? Čionykštis? Našlys? Kuom užsilima?

— Hi, hi, hi! Aš už tokio už jokius pinigus neičiau.... juokėsi jaunesnioji, nuo pirmų lubų, pone. Kad jis man ten ir medumi teptų!.... Toks diedas!....

Onutė ant tų užkabinimų nieko neatsakė. Ji stovėjo ant vietos kaip ir nutirpus, nematydama, negirdėdama, kas aplink ją darosi. Ji sunkiai atsiduso; buvo tai vienatinis išreiškimas, kokį jos pusiau užmigus, paniekinta vėlė mokėjo surast už savo skausmus ir savo skriaudas.

Nuo to laiko jai buvo dar sunkiau gyvent tolydiniame netikrume ir baimėje, nežinant nė dienos, nė valandos. Naktimis nedamigdavo dieną nedavalgydavo, viskas jai virto į kartumą ir nuodus. Kuomet praslinko savaitė, prašė ponios vėl dešimties auksinų. Bijojosi, kad ją persekiotojas neužpultų kur ant gatvės — norėjo buti prisirengus. Bet tas ponei visiškai nepatiko. Turėjo kokį tai nepaprastą reikalą, ir manė, kad po tam pusrubliui Onutė greit nereikalaus pinigų.

Taigi pasakė jai, kad iš kalno nemano mokėti, o po pietų savo "brangiam Liudvikėliui" pasakė, kad tarnaitė visiškai ištvirko, kad ją sargienė matė palei vartus su jaunikiu, ir kad jeigu teip bus toliau, tai ji.... kaipo namų šeimininkė.... negali juk....

Užspringo.... Dar blogai mokėjo savo rolę. Nežinojo pagalios ką gali, ko negali. Bet rimtas jos veidukas turėjo dapildyt nedasakytą kalbą. "Brangiausias Liudvikėlis" tą viską šaltai išklausė, o kad jau buvo išgėręs juodą kavą ir surukęs papierosą, nusikabino šiubą ir, vilkdamasis, tarė savo "pačiukei":

— Tai aš, pačiute, šiądien truputį vėliau pareisiu ant arbatos, nes turiu velniškai daug darbo.

Išėjo: "Pačiukė" gi pasijuto esant nelaimingiausia po apsivedimui ir tik dabar ji mato, koki yra tie vyrai....

Negavus nuo ponios pinigų Onutė dar kartą nubėgo pas Valantienę. Rado ją lovoj, sergančią, dejuojančią, su sutinusiomis kojomis, be priežiuros, šaltoj, drėgnoj stuboj gulinčią. Suspaudė merginai širdį skausmas, ji nieko jau apie pinigus nekalbėjo, tik apsitriusė, užkurė pečių, kad sušildyt stubą, išvirt viralą ir pašaukt feldšerį. Pasirodė, kad po užmokėjimui feldšeriui Valentienės skrynioj vos teliko du dešimtukai. Onutė iš ten tartum beprotė sugrįžo, ir vos spėjus paduot viralą, nustvėrė menką priegalviuką ir nubėgo pas žydelką.

Į porą dienų po tam, — o tas buvo išryto; — sugirgždėjo virtuvės durys ir ant slenksčio pasirodė šnipas.

Mergina atsirėmė į pečių ir žiurėjo į jį pakvaišusiomis akimis.

— Labą rytą, — mandagiai užsveikino šnipas. Kaip jums einasi? Buvau vakar pas vartus, bet man pasakė; kad jųs kur tai išėjote. Tai šiądien atėjau pažiurėt. Žmogui pinigai reikalingi.... O kas tai, kad teip plika apie jus? Nė patalynės, nė skrynios!.... Tai čia matau, kad pas jus nekaip einasi....

Drebėdama, kad ponai neišgirstų svetimą žmogų esant virtuvėj, pakišo mergina ranką po šieniku ir padavė jam gautus nuo žydelkos pinigus.

Paėmė, suskaitliavo ir pečiais gailestingai truktelėjo.

— Pusšesto auksino? Phi.... Ir tai jau viskas?

— Vienatinį priegalvį užstačiau.... — susnabždėjo mergina kurčiu, užspringusiu balsu.

Jis pažiurėjo į ją.

— Na, kad teip, tai nėra mums ką žaisti. Likis, tuom tarpu, sveika.

Nuėjo. Onutė parkrito prie durų, gailiai, spazmatiškai verkdama.

Už valandos ją paėmė į policiją, o jaunoji jos pone, per visą ateinančią savaitę turėjo viršų visuose ponių posėdžiuose; nes nė viena iš jos pažįstamų negalėjo papasakot apie savo tarnaitę tokio "skandalo", kaip ji.

VI.

Valandoje, kuomet šnipas, vedantis Onutę, pasirodė trečiame policijos kieme, eilė grotuotų langų buvo pilna vyriškų ir moteriškų galvų. Net ir langai teip vadinamų "pylietiškų" numerių, kur atlikdavo bausmę privilegiruotos ypatos, buvo užimti.

Visų žingeidumas buvo atkreiptas ant purvino, subloškusio šunies, kurį žemsargis mokino aportuot ir tarnaut. Kiek kartų šuo atsistodavo, augštai nutildavo, vien tik ginčydamiesi — "išstovės", "neišstovės". Kuomet, nuilsęs šunelis, prieš laiką nuleido kojas, o sunkųs kirčiai krito ant jo sprando, viršuj pakildavo pašėlęs juokas ir trypsenimas, kuris susivienijęs su gailiu šunelio cypimu, tvėrė tikrai pekliška triukšmą.

Pasirodymas kieme šnipo ir da su mergina, visiškai perkeitė paveikslą. Žemsargis nuspyrė šuniuką, kurs besiversdamas nusiryto, net ant kito galo kiemo, visų balsai ir akys atsikreipė į pribuvėlį.

— Tėvulis! Tėvulis! Kaip tėvukui einasi?....

— Labą rytą tėvukui! Labą rytą tėvukui! Labą rytą!

Šnipui matomai patiko tas populiariškumas. Jis pakėlė galvą, primerkė kairią akį ir pagrąsinęs į langą ilgu plonu pirštu, nusišypsojimu parodė keletą didelių, geltonų dantų.

Pakilo dar didesnis triukšmas.

— Ką tai? Tėvukas iš medžioklės? Kaipgi nusisekė?....

Žvėrienukės turite? — šaukė vieni.

— Mergele! mergele! pakelk skepetą! — šaukė kiti.

— Pas mus ją čia! Pas mus!

— Duokš ją, tėvuk!

— Nutilkit, galvažudžiai! — šaukė moters iškišdamos kumščias ir galvas, per išmuštus langus, vyrų skyriaus link.

— Jųs pačios bobos tykiau! — atsakinėjo vyrai.

— Ei, tu, ten! ar negirdi, kad su tavim kalba?

— Į sprandą jai, tėvuk!.... Gerai!....

Onutė ėjo išsitiesus, lygiais žingsniais, suskubytais kokiu tai nerymastingu judėjimu. Dručiai sutraukti antakiai suteikė jos veidui šiurkštaus skausmo išvaizdą. Siauros jos lupos drebėjo, o nejudančios akys, tartum, žiurėjo į skriaudos ir skausmo bedugnę. Teip perėjo kiemą, vartus, trepus ir tik tuomet, kuomet koridoriaus gale ją į "numerį" įleido, atsirėmė pečiais į sieną, tartum parpulti turėjo, susikuprino, rankas nuleido, o akys jos bėgiojo po didesnę, purviną stubą, kurioj pagal įstatymus turėjo atsėdėti dvi savaites už savo pabėgimą iš ištrėmimo. Toji stuba nebuvo tikruoju kalėjimu, bet buvo šlykštus etapas, per kurį pereidavo kas kartas vis naujos bangos skurdo, niekšiškumo ir purvo, palikdamos čia savo paniurusį pėdsakį. Vienatiniais jos rakandais buvo keletas "narų", sukaltų iš neobliuotų lentų. Ant jų knarkė keletas girtų bobų, keletas stumėsi prie jos, kad išklausinėt, kas, iš kur, už ką?

Greitai užsiganėdino. Tai buvo kokia kvaila mergšė, su kuriai nebuvo galima susikalbėti.

Ant pietų atnešė košės bliudą, už kurią kilo ginčai už senų lašinių spirgučius; Onutė nedalyvavo tuose pirmuose pietuose. Niekas ją nešaukė, niekas nedavė šaukštą. "Atėjo vėlai, todėl košės neatnešė jos daliai", teip tvirtino senesnės stubos gyventojos.

Mergina nebuvo alkana, taigi nieko ir nereikalavo; susirietus į kamuolį, atsisėdo kamputyj ant žemės ir giliai ant veido užleido Valentienės skėpetą.

Greitai temo. Atėjo naktis, o prie spingsančios, uždegto virš durų žibintuvo, šviesos buvo galima matyti slenkančią per sieną daugybę kirmėlių. Naujas barnis, kurį net žemsargis turėjo nutildyt, pakilo užimant vietą ant "narų". Bobos į akis viena antrai kabinosi, negalėdamos susitaikyti už vietas; paskui, žemsargio priverstos įsikišimu, sugulė, keikdamos ir nenustodamos ginčyties; ir po tam dar ilgai urzgė viena ant kitos, kol jąs nenuramdė miegas. Onutė teipgi susirietus kamputyj ant žemės užmigo.

Vienok greitai po pusiaunakčio išbudino ją koridoriui triukšmas. Sugirgždėjo durų užstumtuvai ir į stubą įstumė juokiančiąsi ir su žemsargiais koliojančiąsi merginą. Onutė ją tuoj pažino. Tai buvo Manka Čerkas. Atrodė teip, tartum ją suėmė nuo kokio gatvinio pasilinksminimo. Rausva, plačiai šone perplėšta šlebe, suglamžyta, raudona rože plaukuose, raudoni veidai, žėrinčios akys, lengva skepetaitė ant pusatviros krutinės, atrodė, jog ji nebuvo blaiva. Įstumta į stubą, tartum replėmis laikėsi įsisegus žemsargiui, kuris ją vedė, į rankovę.

— Hu.... u.... u!.... kaip čia šalta! Čia tik šunims! Huuu!.... Kaip kvapas eina! Tik aš čia sušalsiu, po velniais! Ponas stražnyke, fundyk šnapso, ar ką.... Hu.... u.... u!....

— Pošla! — riktelėjo storu balsu žemsargis, negalėdamas išsiliuosuoti nuo merginos.

— O jei ne, tai su ponu stražnyku šokti imsiu....

Ji pradėjo juoktis ir sukti apie save žemsargį.

— Hu! ha!.... pritarinėjo sau, trypdama mažomis kojomis.

— Puskai, ty!.... suriko netekęs kantrybės žemsargis.

— Ką ten "puškai".... Tartum ne užgavėnės? Tiktai kaszin kodėl manęs kojos nenori klausyt. Turėjo man tie biaurybės užduoti ko šnapse.... Na, ponas stražnike! Greičiau.... po kairei....

Apsisuko ir užgauta per burną, parpuolė ant žemės. Parpuolus dar juokėsi, bet nemėgino atsikelt.

— Vajė! kaip man galvoj sukasi! Vajė!....

Žemsargis nuspiovė ir, trenkęs durimis, išėjo.

Iš ryto nauji riksmai. Atvarė naują minią moterių, surankiotų užkaboriuose ir vagių landynėse.

Tai buvo gyva panieka ir skurdas. Išblyškę, suvargę, nudriskę, purvinos, daugiausiai dar jaunos, vienos subrynkę, kitos paženklintos mėlynėmis ant veidų, turėjo visame savo kune paskutinio nupuolimo ir ištvirkimo ženklus.

Dvi iš jų buvo su vaikais prie krutinės. Kaip kurios tuojaus parpuolė ant narų, norėdamos užkariaut sau vietą, bet pabudę bobos su triukšmu ir keiksmais gynė jų priėjimą. Kaip kurios, galutiname, kaip rodėsi, nuilsime parvirto ant žemės. Pagaliaus nutilo. Ir, stebuklai! — toj tyloj, šen ir ten, pasigirdo, sumaišyti su maldos žodžiais, atsidusimai....

Dvi savaiti, kuriąs Onutė praleido policijos nuovadoj, paliko joje gilų ženklą. Vėlė jos suvyto, tartum paseno. Neapykantos jausmas brendė troškume tos didelės, purvinos stubos ir platinosi apimdamas ją visą, ir slankiojo jos širdyj teip, kaip tos kirmėlės slankiojo po sienas. Kuomet kas užšnekydavo ją, ji dantis sukąsdavo, kad neužkeikt; jos skriauda gulėjo ant jos krutinės dieną ir naktį, tartum tas didis, didis akmuo.

Už dviejų savaičių nuvarė ją, drauge su Manka, į kalėjimo, kuriame ji atsėdėjo savo bausmę raštinę. Norėjo ją išsiųsti ant apsibuvimo kartu su partija. Raštinėj jau stovėjo moterių kruvelė, laukianti įeinant pono viršininko. Viršininkas šiądien susivėlino, vakar pas jį buvo susirinkę ant "vinto", lošimas jam nesisekė, vėlai atsikėlė, buvo koks tai susiraukęs ir neaiškus.

Kuomet įėjo, viena iš moterių, Mikolienė, puolė jam į kojas garsiai vaitodama:

— O mano tėve! O mano geradėjau! O mano geriausias pone! O neleisk mano vaikučiams pražuti! O pasigailėk manęs vargšės našlaitės. Tik gi atsėdėjau savo, ką turėjau atsėdėt.... O juk tai prieš mane nieko nepasirodė.... O dabar mane vėl nori varyti.... O aš nelaiminga vargšė! O Jėzau.... Jėzau!.... Vyras mano girtuokliauja, vaikučiai mano pas svetimus ant paniekos kaip tie šunyčiai.... O kada aš juos užaugysiu? O kada aš jiems motina busiu?.... O Jėzau.... Jėzau!....

(Toliaus bus).

(Tąsa nuo ketvirto pusl.)

Lietuviai daugiau kaip nuo penkių šimtų metų, susimaišę su lenkais, rodėsi buvo pametę savo neprigulmybę, savo budą ir ypačiai savo kalbą. Vargu kam butų atėjęs į galvą jieškoti tame mišmyj ko kito kaip tik lietuvių dvasios liekanos, menko rasos sluogsnio ant visados nustojusio galybės apreikšti savo gyvybę.

Ir čia nesuardoma rasos gyvybė apsireiškia kuoaiškiausiai: tautos literaturoje.

Lietuvių tauta atgema, geriau sakant, pergyvenusi dpliomatų skaldymą, fysioliogų maišymą, dinastijų tąsymą ir prispaudimus, — apsireiškia lygiai vienoda ir veikli, kaip ir anuose tolimuos laikuose, kuomet jų bočiai medžiojo taurus, Baltaviežės giriose, arba atremdavo nuo Nemuno ir Dubysos krantų totorių užpuolimus.

Lietuviai išeiviai, nuolatiniais persekiojimais išvyti iš gimtinio krašto, susitelkė svetmylioj Amerikoj. Prigimtoj kalboj, kurios neįstengė išplėšti iš jų lupų nei įstatymai, nei prievarta, jie garbina bočių tikybą. Ir čia jie susivienyjo (į T. M. D.), idant padaryti iš jų tautiškosios poezijos paminklą, kurį *daila* padarys dar iškalbingesniu, atžymėdama garbės žymę....".

Teip kalba didis prancuziškas laikraštis, kuris sprendžia tik pagal matomus ir apčiuopiamus faktus ir pagal plačiojo tautiškojo gyvenimo apsireiškimus. Tokia opinija gal mus, letuvius, tik paskatinti prie tolimesnio energiško darbo ir savo tautos atgaivinimo.

KAS KELIA VAIDUS?

Kilus T. M. D. vaidams ir vis jiems einant didyn, skaitau reikalingu ir aš pasakyti, ką esiu patyręs. Musų 3 kuopa Brooklyne, lapkričio 21 d. pernai metų susirinkime sprendė kas daryti su atsišaukimu dėl nesiganėdinimo II susivažiavimu ir Centro Valdyba. Aš gavęs balsą bandžiau parodyti, kad šitas atsišaukimas yra priešingas draugijos tvarkai, kad dvejų valdybų toj pačioj draugijoj negali buti ir kad norint II suvažiavimo nusprendimą pataisyti reikia laukti III susivažiavimo. Už šitą mano išsireiškimą drg. Sinkus ėmė mane kolioti, buk aš einąs prieš visuotiną balsavimą ir už Centr. Vald. carišką. J. Sukis, pritardamas Sinkui, šaukė kuopos draugus pamatyti, kaip juos būrėjinė C. Valdyba laiko asilais ir išnaudoja, o literatiškasis komitetas turi viską prislėgęs cenzura,—neduodamas vienok tam jokių prirodymų. Aš pasipriešinau šitam tvirtinimui ir Sukiui, Sinkui ir Jukeliui pareikalavus man tapo atimtas balsas. Bet šituo priešgyna nebuvau aš vienas; priešinosi tam II susivažiavimo delegatas M. J. Danielius ir J. V. Liutkauskas, sakydami, kad šitas neišeis ant gero. Bet į tai nebuvo žiurėta. Vienas tuojaus išėjo per duris ir atsivedė keletą jaunų vyrukų; pirmininkas padavė po balsais atsišaukimą dėl visuotino balsavimo ir įvykinimo visuotino balsavimo. Užtai balsavo 7, kurių 3 Nieniaus atvesti visai nebuvo nariai; du iš jų paskui prisirašė, o vienas ne.

Gruodžio 18 d. 3 kuopa turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame prisirašė 70 naujų narių. Šitiems naujai prisirašusiems nariams buvo duotas šiame susirinkime sprendimo balsas. Čia sumanyta vėl nubalsuoti visuotinąjį balsavimą. Liutkauskas, susirinkimo tvarkvedys, norėjo paaiškinti kame dalykas, bet Sinkus griebė jį už apikaklės ir pasodino atgal ant krasės, sakydamas, jog jis, budamas tvarkvedžiu neturįs teisės kalbėti. Iš to kilo triukšmas ir kuopa be maža ko nepairo. Labiausiai atsižymėjo Sukis, Purvis ir Sinkus. Pirmininkas dėl šventos ramybės nusileido rėksniams ir socijalistai gavo viršų.

Susirinkime sausio 16 d., šių metų Sinkus, Jukelis ir Petraška prašė kuopos juos užstoti reikale jų suspendavimo ir pakelti protestą, bet kilo klausimas, ar jie nesavarankiškai elgėsi. Čia J. V. Liutkauskas pasakė, kd tuos vaidus pakėlė P. Sinkus dėl asmeniško piktumo ant draugijos pirmininko, ką Sinkus jam pats išpažinęs. Sinkus ant to neatsakė nieko. Teip pat Sinkaus buvo užklausta kam jis rašinėjo laiškus niekindamas Centr. Valdybą ir sėdamas terp narių nesutikimus. Ant to jis atsakė, kad tai jo privatinis

dalykas ir jam to nieks negalesiąs uždrausti. J. Šukis ėmė Sinkų teisinti tuomi, kad agitacija yra būtinai reikalinga, kad be jos neapsieina Lietuvoje ar kitur, todėl jei agitacija reikalinga ten Rusijoj, tai kas ją galįs uždrausti čia, laisvoj šalyj, Amerikoj. Purvis Šukio išvedžiojimams pritarė ir vėl kilo triukšmas. Galiaus matant, kad iš šitos dumblynės nelengva išklampoti, J. Jukelis prisipažino, kad jie ištikro pasielgė neteisotai ir jei jam šita klaida butų atleista, tai jis viešai per organą tą viską, kas buvo komisijos veikta, atšauktų; prie to kvietė ir kitus komisijos narius, bet kadangi susirinkime permažai buvo narių, tai likosi nutarta sušaukti nepaprastą susirinkimą laiškais. Iš šito, kas čia pasakyta aiškiai matoma kas tuos vaidus kelia ir kokiais tikslais.

A. J. Ramanauskas.

PASKUTINIS ŽODIS PRIGULI APKALTINTAMJAM.

Visur paprastai yra priimta, kad paskutinis žodis pasiteisinime priguli apkaltinamajai ypatai: tuom jai duodasi didelė privilegija (kurios neturi tie, kurie kaltina) padaryti gerą paskutinį įspudį

P. Sinkui, kurį Centro Valdyba apkaltino, kaipo stambiai prasižengusį prieš T. M. D. įstatus, buvo mielai atidarytos organo skiltys pasiteisinimui. Tuom jis ir pasinaudojo ilgame straipsnije pereito numerio "Lietuvos". Nors turėtum apie tą "pasiteisinimą šį tą pasakyti, bet lai.... paskutinis žodis priguli kaltinamai ypatai".... Manome, jog, tarus žodį abidviem pusėm galima skaityti klausimą išsemtu, ir jis pasijudins tik atėjus III T. M. D. seimui, kur ir reik peržiurėti visus darodymus, jeigu jie yra.

Jeigu ateinantis seimas išteisintų p. Sinkų ir "kamisiją", tai tuomi galėsime tik pasidžiaugti, nes mes teipgi nieko kito netrokštam, kaip vien tik to, kad visi T. M. D. nariai butų teisingi ir padorųs vaikai savo matušės — draugijos.

Skaitome šitą klausimą laikinai užbaigtų ir todėl netik nesilįsime į tolimesnius ginčus per laikraštį, bet nei negarsinsime oficijališkų kuopų nutarimų su pagyrimais ir pritarimais Centro Valdybos paslelgimui, nors šiandien jų turime apie desėtką.

Lyginai nemanome, kad užteks mums laiko ir noro vaikytis "komisiją" ir p. Sinkų per kitus laikraščius (kaip "Kova", "Darbin. Viltis") kur jie viešningai priimti persistato save tikrais "kankiniais iš pasisventimo". Lai tą daro sau ant sveikatos, bet jeigu jau teip labai persitikrinę apie savo teisingumą, tai rodos nevertėtų kelti tokio "aliarmo", nes teisybė ir be triukšmo moka viršun išeiti.

T. M .D. Pirmininkas.

IŠ VISUR.

|| Nuo smarkių lytų Italijoj užgimė dideli tvanai, kurie nemažai nuostolių ir nelaimių pridirbo. Upė Tibras po Rymu pasikėlė iki 40 pėdų augščiau paprasto paviršiaus, išsiliejo per krantus ir užliejo visą klonį. Siautęs smarkus vėjas medžius sulaužė ir daug triobų sugriovė. Terpžeminių jurių pakrantėse daug laivų vėtros tapo ant kranto išmestų. Pietinėj Italijoj vandens teipgi užtvino; čia buvo ir žemės drebėjimai. Neapolinj smarkus vėjas išmetė ant kranto jurių vilnis, kurios užliejo pajurių gatves. Genovoj vėtra išgazdino gyventojus, nes vėjas jurių vilnis užvarė ant miesto. Apsaugojantis krantą muras daugelyj vietų tapo išardytas.

|| Vokietija atmetė Amerikos sumanymą palaikyti iki 30 d. kovo dabartinių muitų tarifą ant amerikoniškų produktų. Vokietija mano, jog jeigu tik Amerika nori susitaikyti, turi gana laiko iki 7 d. vasario. Jeigu iki tam laikui Amerika nesusitaikys, turės didesnius muitus mokėti. Paveikslan, muitai už obuolių bačkutę iki šiol buvo 75c., nuo 7 d. vasario bus pakelti iki $1.75.

|| Vokietijoj, Frankfurte ant Maino vienas dirbtuvės savininkas per licitaciją pirko stalelį. Peržiurėdamas pirkinį namieje, jis rado paslėptą pakavonę, o joje 16,000 markių pinigų.

|| Į miestą Kakutą susirinko rando pakviesti indiečių atstovai. Jie tikėjo, kad Anglija nori Indijoms suteikti tokią jau savivaldą, kokią turi Australijos, piet. Afrikos kolonijos arba Kanada, bet karaliaus vietininkas, lordas Minto išblaškė indiečių viltis, apreikšdamas, jog Indijų autonomija esanti negalima. Apart to, jis apreiškė, jog spaudos lajsvė bus aprubežiuota. Taigi indiečiai, vietoj laisvės, sulaukė dar didesnio laisvės aprubežiavimo. Anglija Indijose mat megzdžioja Maskolijos pasielgimą ne maskolų apgyventuose kraštuose.

|| Nearaguos prezidentas Madriz griebiasi jau teipgi žiaurumo ir tuom turbut, mano revoliuciją suvaldyti. Miestuose Managua ir Grenada kemša kalėjinan visus žymesnius ukėsus prilankius revoliucijonieriams. Aplinkinėse Acoyapa laukia didelio mušio, nes čia sutraukta prezidento kariumenė ir revoliucijonierių teipgi visos pajiegos artinasi prie to miesto.

|| Sulyg laikraščio "Social Progress", nuo 1885 m. iki 1904 m. kas metai Amerikoj buva 6597 užmušystos; 1895 m. jau jų buvo 10500, 1896 m. 10662. Vokietijoj 95%, užmušėjų suima, Amerikoj 1,3%. Jungtiniuose valsčjuose 43-syk daugiau buva užmušystų negu Kanadoj, o 8-syk daugiau negu Belgijoj, kurioj iš Europos viešpatysčių daugiausiai buva užmušystų. Amerikoj tik vienas užmušėjas iš 74 buva nubaustas. Argi todėl reikia stebėtiesi, jeigu Amerikos gyventojai griebiasi savo teismo!

|| Ant galo ties Paryžium vandėns pradėjo slugti, bet slugsta labai palengva. Premiesčiuose St. Germain, Gennevillieres ir Colombes vanduo ant gatvių 12 pėdų gilus. Seina tekėdama, viską griauja, sugriovė daug namų, bet ant stogų pasislėpusius žmonės pasisekė išgelbėti. Žiburiai užgeso, nes gazinės dudos sutruko, o elektrikos stacija vandens užlieta.

|| Angliškame kanale 28 d. sausio siautė vėtros. Angliškas kariškas laivas "Eden" vėjo ant kranto tapo išmestas. Dabar nuo jo stengiasi kanuoles prašalinti ir tikisi, kad pakilus vandeniui, laivą galima bus į gilesnę vietą nuvilkti. Jeigu tas nepasiseks, jį jurių vilnys išardys.

|| Bucharoj, vidurinėj Azijoj, užgimė riaušės dėl vaidų dviejų mahometonų tikėjimiškų sektų — šiitų ir sunnitų. Emiras už tai atstatė nuo vietos ministerių perdėtinį. Vaidai tie tapo užsloginti, tik nežinia ar ilgam, nes nesikentimas tų tikėjimiškų sektų yra labai didelis.

|| Norvegijoj pasitraukė visa mnisterija. Karalius prašė buvusio ministerių pirmininko Michelsono sutverti naują mnisteriją, bet tas atsisakė tą padaryti.

|| Mieste Brannschweige socijalistai kėlė demonstracijas reikalaudami visuotino balsavimo renkant seiman atstovus. Policistai su kardais puolė ant demonstruojančių ir daug žmonių sužeidė, 15 sunkiai sužeistų reikėjo gabenti ligonbutin.

|| Visoj Prancuzijoj renka aukas sušelpimui nuo tvanų nukentėjusių. Senatas užgyrė paskirti iš iždo 400000 do.. Iš privatiškų ypatų — prezidentas Fallieres davė 8000 dol., Rotschildas 20000 dol.

|| Paryžiaus keli duonkepiai, pasinaudodami iš tvanų, pakėlė kainas duonos. Už tai įpykę gyventojai du duonkepiu įmetė į užtvinusią Seiną. Kiti duonkepiai ir produktų pardavinėtojai jau bijosi naudotiesi iš žmonių nelaimės.

|| Išpanijoj siautė audra ir lytus. Kalnų vandens užtvino ir užliejo daug kaimų aplinkinėse San Sebastian; mieste San Sebastian teipgi daug namų yra vandens užlietų. Netoli Bilboa vėtra paskandino žvėjų laivelį. Prigėrė prie to 11 žvejų.

|| Netoli Chiavenna, Italijoj, einant per Alpų kalnus septyniems kontrabandnešiams, nusirito nuo kalno žemės šmotas ir užmušė visus.

|| Austrijos randas privertė maskoliškąjį atšaukti iš Vindobonos savo kariumenės atstovą, pulkininką Marčenko. Mat šitas caro tarnas šnipinėjo paslaptis Austrijos kariumenės, jų išgavimui nesidrovėjo net kareivius papirkinėti.

|| Laikraščiai praneša, jog moteris garsaus maskoliško šnipo-provokatoriaus Azevo nusinuodino Paryžiuj. Ji buvo karšta revoliucijonerė ir nežinojo, kad jos vyras carui kaipo šnipas tarnauja.

|| Vokietijoj 24 d. sausio siautė tokios sniego darganos, kokių jau seniai ne buvo. Drauge siautė ir vėtros, dėl ko laivai iš Hamburgo išplaukti negalėjo.

|| Egypte, netoli Heliopolis, prancuziškas orlaivininkas Latham nupuolė nuo 150 pėdų su savo mašina ant žemės. Pats Latham neužsigavo, bet jo mašina susidaužė į šmotus.

|| Sudegus Turkijos parlamento rumui, duktė numesto nuo sosto sultano Abdul Aziso kunigaikštienė Nazina Sultana, parlamento susirinkimams pasiulė savo rumą Orkakoi. Pasiulymas tas tapo priimtas.

|| Dėl smarkių lytų daugelyj vietų Italijoj nuo kalnų nuslinko žemė ir daug kaimų išgriovė. Netoli Gabia keturios ypatos tapo užmuštos.

|| Ant Havai salų suėmė 23 japonenčių už prešingą teisėms paukščių gaudymą. Pas juos rado 259000 paukščių sparnelių.

|| Buvęs Nicaraguos prezidentas Zelaya, pasislėpęs Mexike, iškeliavo 30 d. sausio į Vera Cruz, iš kur keliauja Belgijon.

|| Vokietija užtraukia naują paskolą 120 milijonų doliarių. Paskola bus užtraukta namieje.

|| Pasitraukė nuo vietos visa Grekijos ministerija.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

DAR APIE GRUENWALDO APVAIŠČIOJIMĄ.

Posėdis 26 atstovų, 16 Chicagos draugijų apsvarstymui užmanymo apvaikščioti 500 m. sukaktuves mušio ties Žalgiriu (Gruenwaldu) įvyko 28 d. sausio Šv. Jurgio parapijinėje svetainėje.

Pirmsėdžiu tam vakarui išrinktas kun. K. Ambrozaitis, raštininku V. V. Rutkauskas. Pagelbininku kun. Ambrozaitis pakvietė p. B. K. Balevičių.

Kun. K. Ambrozaitis daug šnekėjo apie mierį susirinkimo, nurodinėjo reikalingumą apvaikščioti mušio ties Gruenwaldu sukaktuves skyriumi nuo lenkų....

Kun. Ambrozaitis gero velija savo tautai, tik gaila, kad jis yra įrankiu gudresnių veikėjų, bet savo prastume dvasios negali permatyti gilesnę politiką norinčių juomi pasinaudoti.

Dėl neskaitlingo susirinkimo nutarta sušaukti antrą posėdį toje pat vietoje 27 d. vasario š. m. 6 val. vakare. Diena apvaikščiojimo atidėta nutarti ateinančiame posėdije.

Įnešta kn. Ambrozaičio užkviesti apvaikščiojiman latvius, bet nieko nenutarta.

Dr. A. K. Rutkauskas užklausė kokis mieris apvaikščiojimo?

P. K. B. Balevičius aiškino, jog tas rengiama, kad parodyti svietui galingumą musų tautos 500 metų atgal ir kad dabar dar gyvename. Paantrino tą patį, kas buvo rašyta p. K. Dzuko No. 4 "Lietuvos" tik užtylėjo apie parėmimą jo sumanymo iš pusės, jei ne visos visuomenės tai bent tukstančių lietuvių šioje ir anoje pusėje jurių.

Kun. Ambrozaitis šnekėjo apie reikalą paimti didžiausią svetainę Chicagoj arba daržą už miesto ir vaikščioti gatvėms su muzika; kad patraukus daug svieto, bus galima daug pinigų surinkti ir juos paaukoti: mergvaikių, našlaičių namo, kliošturiaus įrengimui vadovėlių mokykloms arba istorijos išleidimui, bet jeigu nors mažuma reikalautų kitam mieriui, tai jis kun. Ambrozaitis irgi sutiksęs.

Dr. A. K. Rutkauskas aiškino, jog vieton triukšmingo, žmonis alsinančio apvaikščiojimo, geriau parengti tąi dienai tinkamus referatus ir juos tam parinktuose vakaruose, skyrium kiekvienoje dalyje miesto, skaityti.

P. B. K. Balevičius aiškino, jog reikia po gatvės vaikščioti ir dulkes gerti palaikymui tvirtos dvasios musų žmonėse. P. B. K. Balevičius, narsiai gynė jo ir kitų sumanytą lietuviams tautišką šventę. Butų gerai, jei mieris jo butų apšvietimas žmonių, o ne pasirodymas pryšakyje sudulkėjusios minios ir noras pasinaudoti tokia įtekme politikoje, neva atstovaujant 40 tukstančių lietuvių Chicagoje.

Kalbėta apie atspauzdinimą referato ir skaitymą susirinkimuose draugijų, kad supažindinti žmonės su istoriška prasme mušio ties Žalgiriu.

Dr. A. K. Rutkauskas įnešė atidėti apvaikščiojimą nors mėnesiu vėliaus.

Kun. Ambrozaitis kalbėjo, jog gal galima senojo ir naujojo kalendorių panaudot skirtumą, bet tas ne ištirta.

P. B. K. Balevičius kalbėjo apie vienybę klerikalų su tautiečiais. Tokia vienybė yra labai gera, jeigu gelbsti pasiekti tam tikrą tikslą.... Kalbėta, kad apvaikščiojimas nebutų vienu laiku su lenkais, bet nieko nenutarta.

Į vietą atsisakiusio ant toliaus užimti vietą raštininko V. V. Rutkausko, išrinktas p. S. Piliackas ir jam pagelbininkas J. Šėmetas.

Susirinkimas uždaryta.

Kiek teko patėmyti, Chicagos draugijos priims apvaikščiojimą labai šaltai, vos 16 draugijų atsiuntė atstovus, iš tų man ypatiškai žinoma, keturių draugijų atstovai atsiųsti tik patėmyti pakraipą. Kokis mieris buvo likusių 12 draugijų atstovų, neteko patirti.

V. V. Rutkauskas, raštininkas.

— Kliubo Lithuania įrengtoj skaitykloj nuo 23 d. gruodžio iki 23 d. sausio, taigi per mėnesį atsilankė 110 ypatų, o tame skaitliuje 38 ypatos naujos. Skaityti ima daugiausia moksliškas knygas, toliau eina dramos ir apysakos. Taigi aišku, kad žmonės knygyne ieško mokslo. *R. Doviatt.*

— 6 d. vasario, taigi ateinantį nedėldienį, 3 valandą po pietų Lithuania Kliubo svetainėj, pn. 3149 So. Halsted str. bus septingta Aušros Draugijos parengta prelekcija. Skaitys Dr. Graičunas Dr. F. Matulaičio referatą Džiova.

— Jau gerai žinomas Chicagoje Dramatiškas L. S. S. Ratelis, nedėlioje, 6 d. vasario 1910 m., Hull House svetainėje, kampas So. Halsted ir Polk gatvių, rengia vakarą. Bus atlošta: "Amerika pirtyje", komedija 3 veiksmų, Keturakio ir "Dėdė atvažiavo" 1 veiksmo komedija, pagal lenkišką sutaisytą K. B—a ir M. P—is. Vakaras bus užimantis, nes, kaip girdėjome lošėjai pasirengė šiuos veikalus sulošti geriau, negu jie buvo kada Chicagoj sulošti.

— Chicagon jau atsiuntė blankas gyventojų sąskaitymui, kuris atsibus šimet. Blankose ,kaip ir pirmą, lietuviams atskiros rubrikos nėra. Mat pirm laiko daug kalbėta, bet kada atėjo laikas pasirupinti, musų veikėjai, tą į savo rankas paėmę nutilo; nutilo ir musų organizacijos. Kiek girdėjome, dar tą musų apsileidimą galima pataisyti. Reikia dabar kad musų organizacijos, ypač gi abudu Susivienyjimai pabustų ir Washingtone pareikalautų lietuviams atskiros rubrikos Jungtinių Valstijų gyventojų statistikoj, bet reikia, kad tą padarytų tuojaus.

Redakcijos atsakymai.

Antanui Rudenui. Nežinia nei kur, nei kadą tas atsitiko, todėl laikraščiui netinka. Reikia aiškiai viską aprašyti, kitaip raštai eina gurban.

Petrui Mikaliunui. Vertimas teip silpnas, kad jo patisyti negalima, o kaip kokiose vietose be originalo ir sutaisyti negalima.

P. Granworkiečiui. Eilės tokios, kur mislį sunku sugauti, kur ritmo nėra, tik viena karčiaminė satyra, laikraščiui netinka. Nemokant eilių rašyti, geriau atsitikimus proza aprašinėti.

REIKALINGAS

Raidžių rinkėjas (zeceris) į "Lietuvos" spaustuvę. Tegul atsišaukia tiktai pirmos kliasos rinkėjas ir drukorius.

"Lietuvos" Kalendoriai.

Kiekvienas, kuris užsirašįs "Lietuvą" visiems metams, gaus dovanai du puikius "Lietuvos" Kalendorius — Knygutę ir sieninį Kalendorių. "Lietuvos" knygutės Kalendoriuje telpa labai daug gerų ir naudingų raštų, iš kurių kiekvienas turi pasiliekančią vertę. Apart to, telpa ,ame ir daug informacijų, reikalingų žinoti kiekvienam žmogui. O svarbiausia, tai "Statistiškos žinios iš Amerikos lietuvių gyvenimo", kurios užima net 16 pusl. Abelnai 1910 metų Kalendorius yra kiek galint visame geresnis už pirmuosius Kalendorius, o kas svarbiausia, jisai įkvėps naują energiją, naują drąsą kiekvienam, suramins nuliudusius, ir pakels silpnesnius.

KALENDORIŲ KAINOS:
Sieninis Kalendorius ..... 10c.
Kalendorius knygėlės formoje 25c.

Kas užsirašys "Lietuvą" visam metui gaus šiuos abu kalendorių dovanų.

Rašydami adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

APGARSINIMAI.

UŽTEKTINAI MAISTO.

Kuomet žmogus prašalina alkį ir daugiau nenori maisto, tuomet jis mano, kad jau priėmė maisto užtektinai. Vienok nevisada teip esti. Jeigu maistas pereina per kuną visai nesuvirintas arba net ir labai mažai suvirintas, tuomet suteikia jisai organizmui mažai gerumo, o gal net ir visai ne; ir žmogus tuojau po valgiui vėl jaučiasi alkanu. Kuomet skilvis ir žarnos buva pavargę ir atsisako veikti, tuomet reikalinga suteikti jiems jiegų, idant jie galėtų atlikti savo priedermes be jokių sunkenybių. Labai geras sutvirtintojas organizmo, kuris jau daug kartų išmėgintas su labai geromis pasekmėmis, yra Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno. Šitas vaistas sutvirtina suvirinimo organus ir priverčia juos priimti į save užtektinai maisto, t. y. tiek, kiek reikalinga organizmui, kad palaikyti jiegas ir sveikatą. Vartok vaistą visuomet, kuomet pajatiti, kad tavo apetitas ir jiegos nėra toki, koki turėtų buti, vartok jį laike nerviškumo, pražudymo energijos, persišaldymo ir nuo visokių nesveikumų skilvio ir žarnų. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

NEW YORKO DIDELIS JUBILĖJUS.

Šiam dideliam mieste pilni laikraščiai klegesių, nes veik ant kiekvieno lapo apie tą atsibuvusį per Kalėdas jubilėjų, surengta bendrovės daktarų, garsingamjam New Yorko daktarui Ferdinandui Hartmanui, darbavimosi ant mokslišskos dirvos per 30 metų. Ant jubilėjaus veik visi žymesniejie daktarai dalyvumo laike prakalbas pasveikinant jubilijantą D. Ferd. Hartmaną. Kurie negalėjo pributi, tad atsiuntė savo delegatą, terp kitų yra pribuvęs iš Italijos, plačiai daktarams ir moksliškam svietui žinomas Dr. Sbordone. Jisai atlaikė prakalbą terp kitko išrokuodamas dauguma moksliškų darbų Dr. Ferd. Hartmano, kaip geriausia pasekmingam gydyme visokių ligų, apie išradimuose geriausių naujausių vaistų ir pažintoją kraujo ligų, tikrą specijalistą. Terp kitko jisai sakė: jeigu Vokietija turi atsižymėjusį bakteriologijoj Dr. Kochą, Austrija pasekmingą chirurgą operacijoms Dr. Lorentz, tai Amerika gali pasidžiaugti su dideliu žinovu gyduolių pasekmingu pažinime ligų ir išgydant be operacijų, be skausmų ir tokias ligas kada jau kiti nesumanė sergančiam atrasti pagelba. Dr. Ferd. Hartmanas, iš [illegible] per 30 metų studijuojant, [illegible] žmonių išgelbėjo ir daug gero padarė, su jo išrastoms gyduolėms, apie ką netik Amerikoj, bet visur Europoje terp daktarų yra labai gerai žinomas, todėl ir sveikina vardan savųjų žmonių ir daktarų. Ant D. Ferd. Hartmano jubilėjaus ir daugiau žymių kalbėtojų buvo, bet ištraukas gal kitu kartu paduosime.

Iš "Vienybės".

LIETUVIŠKAS KONTRAKTIERIUS IR NAMŲ STATĖJAS.

Dabar geriausia proga visiems lietuviams, kurie tik nori turėti gerai pastatytus namelius. Kiekvienas lai atsišaukia nurodydams kokio materijolo ir kaip didį namą norėtų sau įsitaisyt.

Aš budavoju visokios mados namus, medinius, murinius, akmeninius, ir cementinius, teipgi kuogeriausiai sugedusius sutaisau, gana pasekmingai padirbu šontakius ir sklepus ir tt. Todėl turint nors kokius darbus, statyme ar pataisyme stubų, sklepų ar šontakių visi te atsišaukia šitokiu adresu:

TOFIL. STACKOWSKY & Co.,
1401 N. 9th St.,
St. Louis, Mo.
Tel. Central 2427.

Draugysčių reikalai.

Lietuvių Ratelio Skaitykla
3149 So. Halsted St.
Buva atdara:
Utarninkais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Ketvergais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Subatomis nuo 7 iki 10 val. vakare.
Nedėliomis nuo 3 iki 6 po pietų.
Skaitykios Užvedzda.

I-mas Didelis Maskinis Balius.

Chicago. Baltos Rožės Liet. Pasil. Kliubas parengia Maskinį balių subatoje, 5 d. vasario 1910. Slavie svetainėje, kertė 47 ir Winchester ave. Prasidės 7 val. vakare. Tikietai 25c. Muzika po vadovyste draugo F. Macevič. Bus tai vienas iš puikiausių maskinių balių. Svečiams, atsižymėjantiems šokiais, etc, bus duodamos puikios dovanos. Todėl visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Komitetas.

Puikus Teatras.

Jau gerai Chicagoje žinomas Dramatiškas Ratelis L. S. S. rengia teatrą nedėlioje, 6 d. vasario, 1910 m., Hull House svetainėje, kampas Halsted ir Polk gatvių. Ant scenos stato: "*Amerika Pirtyje*" 3 veiksmų komediją ir "*Dėdė Atvažiavo*" 1 veiksmo komediją. Pradžia lygiai 7:30 val. vakare. Įženga: 25c, 35c ir 50c.

Jeigu nori linksmai praleisti laiką ir pamatyti tikrai gerą teatrą, ateik musų vakaran, kur ik valiai prisijuoksi, o mažai išlaidų turėsi.

Komitetas.

"APGARSINIMAS".

Turime už garbę pranešti savo viengenčiams lietuviams, kad lietuviškas teatrališkas kliubas Simano Daukanto savo triusu ir spėkomis rengia antrą didelį teatrą ir balių, paskutinią nedėlią prieš užgavėnias, t. y. 6 d. vasario, 1910 m., C. P. Pears svetainėje, 1126 W. 18th st., tarpe May ir Fisk gatvių. Svetainė atsidarys 3 val. po pietų; teatras prasidės 4 val. Dėlto brangus broliai ir sesutės nepraleiskite tos progos, nes ant scenos bus statomas vienas iš svarbiausių musų prosenių veikalas vardu, "PILĖNŲ KUNIGAIKŠTIS". Norėdami susipažinti geriau su musų protėviais ir jų didvyriškais darbais, lietuviai turite atsilankyti šitan vakaran, nes čia pamatysite, kaip musų protėviai karštai mylėjo savo tėvynę, padėdami net už ją savo galvą ir gyvastį. Tikime, kad kiekvienas lietuvys atsilankys, o lošėjai pasistengs atlikti savo uždutoes priderančiai ir gerai. Po teatrui bus puikus balius, nes svetainė didelė, puiki, privažiavimas iš visur labai parankus. Muzika bus "Birutės" orchestra, kuri grajys lietuviškus šokius: suktinį, klumpakojį, aguonėlę ir daug kitų. Dėlto užprašome visus atsilankyti, o kuris liks namieje, tikrai gailėsis.

Komitetas.

10-tas Rožinis Balius.

Chicago. Parengtas storone Dr-stės Šv. Antano iš Padvos. Atsibuz nedėlioj, vasario (Feb.) 6 d., 1910 m., Freiheit Turner salėje, 3417—3421 S. Halsted st. Balius prasidės 4 val. po pietų ir trauksis iki vėlumui nakties. Įženga 25c porai. Ant šio puikaus Rožinio Baliaus užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites kuoskaitlingiausiai atsilankyti, ant kurio kaip kas metas teip ir šimet bus dalinamos dovanai puikios kveplančios rožės. Bus skanių gerymų ir kveplančių cigarų kur galėsime labai linksmai valandą praleisti ir prie tikros lietuviškos muzykės gražiai pasišokti, o mes iš savo pusės turime viltį visus svečius kuogeriausiai užganėdinti.

Vardan draugystės pasiliekame su godone Komitetas.

Teatras ir Balius.

Chicago. Latvių Socijalistų Partijos Teatrališkas Ratelis Chicagoje parengia Teatrą ir Balių C. S. P. S. svetainėje, 1126 W. 18 st. arti Center ave., nedėlioje, 13 d. vasario, 1910 m. Prasidės 3:30 val. po pietų. Durys atsidarys 2:30 val. Tikietai 35c. Lošime dalyvauja geriausieji Latviai artistai. Kviečiami visi lietuviai ateiti į šitą teatrą ir balių, o užtikriname, kad niekas nesigailės.

Komitetas.

Didelis Balius ir išlaimėjimas Auksinio Laikrodėlio.

Chicago. Liuosybės Dr-stė parengė puikų balių nedėlioje, 6 d. vasario, 1910 m., South Side Turner svetainėje, 3143—3145 So. State st. Balius prasidės 3 val. po pietų. Įženga tiktai 25c. ypatai. Visi lietuviai ir lietuvaitės kviečiami kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šitą balių, nes tai bus vienas iš puikiausių ir geriausių.

Komitetas.

10-tas Metinis Balius.

Chicago. Parengtas 36-tos Kuopos S. L. A., atsibus, nedėlioje, 6 d. vasario, 1910, Liberty Hall, 3000 Union ave. Balius prasidės 3 val. vakare Inžanga 25c. Šitas balius parengtas nuudai surengimo 25to jubilėjinio Seimo. Todėl lietuviai atminkite, jog savo atsilankymu ant šio baliaus paremsite mus, tai mes galėsim parengti puikesnį jubilėjinį Seimą, iš katro turės garbę visi lietuviai akise svetimtaučių. Taigi meldžiam visų prisidėti prie to sunkaus darbo. Su godone

Komitetas.

Šita sale yra ant Bridgeporto 2 blokai nuo 31mos ir Halsted gat. ant kertes 30tos gat. ir Union Ave.

Prakalbos.

Pawnee, Ill. 223čia kp. S. L. A. rengia Lietuvišką Vakarą su prakalbomis 26 d. vasario 1910 m. 6:30 val. vakare, J. D. Pollard svetainėje, vakaras tęsis iki vėlam laikui. Šitas yra pirmas tokis vakaras Pawnee miestelyje. Užtai kviečiami visi lietuviai iš Pawnee ir aplinkinių kuoskaitlingiausiai susirinkti ir išgirsti gerus kalbėtojus. Daugel galėsite pasimokyti. Įžanga 25c.

Kuopos Komitetas.

Puikus Lietuviškas Vakaras.

Chicago. Lietuvių Giesmininkų Dramatiška Draugystė rengia vakarą 6 d. vasario, šv. Mikolo parapijos salėje, Wabansia ave., kertė Marshfield ave. Ant scenos stato "Išgamą", dramą 2 veikmėse. Beto bus prakalbos, dainos ir deklamacijos. Lietuvaitės dainuos apsirengusios lietuviškose drapanose. Žodžiu, tas vakaras padarys didelį įspudį ant publikos. Platforma naujai ištaisyta, kurią vertą visiems lietuviams pamatyti. Vakaras prasidės 7 val. vakare; svetainė bus atidaryta 6 val. vakare. Visus nuoširdžiai užprašo

Komitetas.

Pajieškojimai.

$15 DOVANU!

$15 dovanų gaus tas, kuris paduos dabartinį tikrą adresą Mikalojaus Wallasino, kuris teipgi vadinasi Nick Walsh. Jis yra dirbęs foundrėse, gelžkelių šapose ir ant farmų. Yra apie 30 metų amžiaus, neperseniai gyveno Chicagoje ir Libertyville, Ill. Jis yra labai reikalingas kaipo liudininkas vienoje provoje ir todėl kas paduos jo adresą arba jis pats atsišauks, gaus pažadėtas dovanas. Žinias malonėkite suteikti šiuo adresu:

D. L. P. Cntrl 3344 % "Lietuva",
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tėvo Domazą Kripą; 7 metai Amerikoj; metas atgal buvo Minnesotos valstijoj, mieste Deer River; paeina iš Telšių pav., Priungės parap., Pakerų sodos, Kauno gub. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Domazas Kripas
1710 — 47th st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dukters Zofijos Ivinskienės, kuri pirm 4 mėnesių išvažiuodama nežinia kur paliko pas mane savo dukterį. Meldžiu jos pranešti man ar galiu atiduoti jos mergelę buvusiam jos vyrui, nes jis to nuo manęs reikalauja. Mano adresas:

Domicelė Gotautienė
4319 Wood st., Chicago, Ill.

Aš Vincas Valunas pajieškau savo brolio Raulo Valuno ir Antano Valuno; jau bus apie 5 metai kaip mes persiskyrėme, ir dabar nežinau kur jie randasi. Abu Suvalkų gub., Slabados kaimo. Turiu labai svarbų reikalą. Kas apie juos praneš, busiu labai dėkingas. Jiedu patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

William Walunas
1428 E. Renyold st., Springfield, Ill.

Pajieškau savo pažystamos Zuzanos Stošitės, paeina iš Kauno gub., Seredžiaus parap., Motiškių kaimo. Apie 8 metai kaip Amerikoje. Ji pati ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Frank Gudžiun
Box 38, Hardwick, Mass.

Pajieškau savo sunaus Vladislovo Sakavičiaus, paeina iš Kauno gub. ir pavieto, Eirogalos miestelio. Apie 4 metai atvažiavo iš Lietuvos į Great Falls, Mont. Trys metai kaip apie jį jokios žinios nėra. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Mariana Sakavičienė
2513 — 107 st., Chicago, Ill.

Pajieškau Kazimiero Samatieso; Kauno gub., Raseinių pavieto, Gargždų parapijos, Gevejeneko sodžiaus. Pirmiaus gyveno So. Boston, Mass. 4 metai kaip išvažiavo į Sanetello. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

A. Samatas
P. O. Box 6, Montello, Mass.

Pajieškau savo brolio Juozapo Skirako; Kauno gub., Šiaulių pavieto, Obiškių miestelio. Amerikoje gyvena jau apie 10 metų. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Pov. Skiraka
342 — 14th st., Chicago Heights, Ill.

Pajieškau savo brolio Andriejaus Baliuko. Paeina iš Suvalkų gub., Seinų pavietą, Sventažerio valsč., Agavinių kaimo. Prieš keturis metus gyveno New Yorke. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Mikas Baliukas
Shuylkill Co., Shaft, Pa.

Pajieškau savo dėdžių: Mateušo Miliekio, 29 metai kaip Amerikoje, pirmiaus gyveno kur ten Washington valstijoje; ir Vincento Miliekio — 19 metų Amerikoje, dirbęs Bostone pas Julius Rottenberg'ą, 9 metai kaip apleidęs Bostoną. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Krizostinas Miliokis
108 Bowen st., So. Boston, Mass.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HA STED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

ŠITA BANKA skolina žmonėms pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicagos nuo mažiausios iki didžiausios sumos. Jeigu perki namą ar lotą, o neturi visų pinigų, ateik pas mus, o męs tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių.

ŠITA BANKA taipgi priima užčėdyjimui pinigus nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

ŠITA BANKA taipgi parsamdo žmonėms skryneles (Boxes) pasidėjimui pinigų už $3.00 metams. Šios skrynelės taip yra apsaugotos, kad prie jų nė ugnis nė vagis negali prilįsti.

ŠITA BANKA parduoda namus ir lotus lengvais išmokėjimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, ateik pas mus, o męs tau surasime tą ką norėsi ir ką jieškai.

ŠITA BANKA apsaugoja nuo ugnies, namus, biznius ir naminius baldus turtingiausiose Apsaugojimo (Insurance) Kompanijose. Taigi apsaugoja ir gyvastį bei susižeidimą ("Life and Accident Insurance").

ŠITA BANKA iškolektuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

ŠITA BANKA parduoda Šifkortes visų linijų ir siunčia pinigus į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, ateikite pas mus, o męs su noru išklausysime Jųsų reikalus ir jeigu bus galima, męs juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

BANKOS VALANDOS.

Musų Banka yra atdara priėmimui, išmokėjimui ir siuntimui pinigų ir Sifkorčių kasdien nuo 8 valandos ryto iki 9 valandai vakaro, o nedėldieniais ir šventomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandai vakare.

Olszewskis pats Bankoje buva šiose valandose:

Šiokiomis dienomis:

Nuo 8 valandos ryto iki 6 valandai vakare

Nedėldieniais ir šventomis dienomis:

Nuo 11 valandos ryto iki 4 valandai po pietų.

Panedėliais:

Nuo 8 iki 9 valandos ryto iki 1 valandai po pietų ir

Nuo 8 iki 9 valandai vakare.

Norintieji su patim Olszewskiu asmeniškai (asabiškai) pasimatyti malonės kreiptis augščiau nurodytose valandose.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitės prie musų laiškais adresuodami.

A. OLSZEWSKI

3252 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL

Jieškau pirkti saliuną New Yorke arba Conn valst. Norinti parduoti, malonės rašyti šiuo adresu:

D. Samas
Box 83, Barnestable, Mass.

Pajieškau Vincento Karčavskio; Kauno gub., Raseinių pavieto, Gaurės parapijos, Paikojų sodžiaus. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Vinc. Gendvila
911 So. Poplar st., Centralia, Ill.

Pajieškau krikšto motinos Magdalenos Smalėtytės, už vyro Valiulienė. Pirmiau gyveno Lawrence, Mass., o dabar jau apie pusantrų metų kaip Chicagoje. Ji pati ar kas kitas malonės pranešti šiuo adresu:

Pilipas Matulis
101 Oak st., Lawrence, Mass.

Pajieškau savo tikro brolio Kazimiero Dvarano; girdėjau, buk nesenai atvažiavęs iš Lietuvos į Brighton, Mass. Paeina iš Kauno gub., Telšių pavieto, Salantų parap.; Lalvio sodžiaus. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Antanas Dvoranas
Box 308, Raymond, Wash.

Pajieškau savo švogerio Ignaco Tauliko; pirmiau gyveno Lafayette, Colo. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pavieto, Šviekšnos parapijos. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Paul Shadis
P. O. Box 372, East Chicago, Ind.

Aš Juzėnė Kabluka pajieškau Viktorijos Dalangaskienės ir Stanislavo Siksnis; abudu iš vienos vietos: Notiniškių kaimo, Šiaulėnų parapijos, Šiaulių pavieto, Kauno gub. Jie iškeliavo trys į Ameriką 4 d. lapkričio, 1908 m., jie ant rubežiaus mane nuskaudė turtu ir vyras pasidavė vardu Smula Sikna. Jisai yra 27 metų, juodų plaukų, didelių akių, 5 pėdų augščio; moka kelias kalbas. Jisai veda Salomiją Bodreckiutę, bet palikęs ją Lietuvoje išbėgo Amerikon su vedusia motere Dalangaskiene. Moteris, V. Dalangaskienė, 28 metų, pilkų akių, dešinios rankos vidurinis pirštas trumpesnis. Išvažiuodama pasiėmė su savim dviejų metų vaiką. Mykolo vardu; mėlynų akių. Kas duos apie šitą porą atsakančias žinias, tam bus suteiktas geras atlyginimas. Malonėkite rašyti adresu:

Juzėnė Kabluka
215 Washington st., New Britain, Conn.

Pajieškau Jono Budrevičio iš Suvalkų gub., Vladiškių kaimo. 2 metai kaip iš Lietuvos pribuvo Amerikon; pirmiau gyveno Sharon, Pa. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jos. Plečkaitis
New Galilee, Pa.

Pajieškau savo brolio Anupro Milašiaus. Paeina iš Kauno gub. ir pavieto, Krokių parapijos, Užvarčių kaimo. Treti metai kaip Amerikoje. Pirmiau gyveno Chicago, Ill., o dabar išvažiavo nežinia kur. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Adomas Milašius
827 — 33rd Place, Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Vinco Abromaičio, kuris mane apleido 4 d. sausio š. m. palikdamas mane be vilties gyvenimo su 6 vaikais. Jis yra 6 pėdų augščio, apskrito veido, geltonais dideliais ustais. Ant kaktos turi tris mėlynus ženklelius. Mėgsta gerti, o įsigėręs labai greitai kalba, kad sunku ir suprasti. Kas apie jį sužinotų malonės duoti man žinią adresu:

Jieva Abromaitienė
447 Willing st., Tamaqua, Pa.

Ant Pardavimo.

Parandavimui ruimai, po vieną ypatą arba po dvi; namas šildomas garu, maudynės visada ryte ir vakare; bus paranduojami pigiai. Atsišaukite šiuo adresu: 3246 Halsted st., Flat. A.

Parsiduoda Hotelis ir Saliunas, puikiai įtaisyti, ant geros gatvės. Parsiduoda pigiai. Biznis geras. Dasižinokite pas:

Wm. Shugg
246 E. Broad st., Tamaqua, Pa.

Parsiduoda mėsinyčia ir valgomų daiktų sankrova (bučernė ir grosernė); valzba geraį įdirbta; penktas metas biznyje; aplinkui lietuvių ir lenkų apgyventa. Kreipkitės pas savininką adresu:

Povilas Navis
115 N. 3rd st., Harrison, N. J.

Parsiduoda labai geroje vietoje, kur galime padaryti gerą gyvenimą — bučernė ir grosernė. Taigi, jeigu nori padaryti gerą gyvenimą, atsišauk pas:

J. Sakalauskas
3440 So Morgan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda bučernė geroje vietoje. Biznis enia gerai. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja gyventi ant farmos. Atsišaukite adresu:

R. Miller
648 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai grosernė ir bučernė, kaina tiktai $600. Vieta gera, lietuvių ir lenkų apgyventa. Biznis jau nuo 5 metų išdirbtas. Daugiau žinių gausite atsišaukę adresu: 301 E. 115th st., Kensington, Ill.

Parsiduoda Spaustuvė.

Naujai įtaisyta gera spaustuvė parsiduoda labai pigiai. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja kitan miestan. Atsišaukite greitai adresu: 946 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Broliai témikykite, skaitykite ir neužmirškite.

Parsiduoda daili farma, 80 akerų žemės. Pusė dirbamos žemės, o kita pusė miško, beržyno su gera ganykla. Žemė gera, viskas auga. Visos triobos naujos, su naujausiais įtaisymais; pastatytos labai dailioje vietoje prie gražaus ežerėlio. Pusė mylios nuo mokyklos; keturios mylios nuo fabriko lentų piovyklos; keturios mylios nuo geležinkelio arba miestelio; lietuvių apgyventa vieta. Ant farmos yra pora gražių arklių, penki raguoti galvijai. Visi pataisymai, mašinos ir viskas kas reikalinga prie geros ukės. Farma verta penkių tukstančių, bet parduosiu už keturis tukstančius, arba išmainysiu Chicagoje ant namo. Priežastis pardavimo — mano moteris nenori gyventi ant ukės. Iki kol buvau nevedusiu — viską susitaisiau gyvenimui, o dabar esmi priverstas parduoti ar išmainyti. Norinti daugiau dasižinoti, malonės rašyti adresu:

J. Rahinski
1818 Odgen ave., Chicago, Ill.

Už $1.00 gausi 10 tuzinų gražiausių popierų, 38 gatunkų su gražioms dainelėms ir puikioms kvietkoms bei konvertais. Teipgi ir visokių knygų ir popierų kataliogą siunčiu už 4c stempą. Reikalauju pardavėjų ir duodu gerą pelną.

M. Zukaitis
227 E. Main st. New Britain, Conn.

Parsiduoda Saliunas.

Iš priežasties nesveikatos parsiduoda saliunas; geroje vietoje, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje; priešais Crane's dirbtuvę. Kreipkitės šiuo adresu:

Joe Smith
1312 So. Canal st., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauju kriaučiaus mokančio gerai siuti rankomis ir mašina moteriškus žiponus. Teipgi reikalauju antro pradinio darbininko mokytis siuvimą. Darbas visada. Atsišaukite adresu:

Wm. Andzulis
23 Wells st., Hartford, Conn.

Reikalingas geras vyriškas kriaučius, mokantis gerai siuti žiponus. Darbas nuo stukių. Tegul atsišaukia tuojaus adresu:

P. A. Yeshinskas
100 Green st., Worcester, Mass.

Reikalaujame daug gerų kriaučių prie siuvimo moteriškų drabužių. Reikalaujame tokių, kurie gali gerai siuti rankomis ir mašina, o teipgi ir tokių, kurie norėtų išmokti siuvimą. Reikalaujame labai daug darbininkų, nes padidiname dirbtuves. Teipjau reikalaujame vieno vyro, kuris gerai suprastų siuvimo darbą kaipo užžiūrėtoją. Mokėsime geras algas atsakantiems darbininkams. Atsišaukite ofisan:

Paul Strauss & Co.
1427 W. Harrison st., Chicago, Ill.

Reikalauja
Unijistų Angliakasių

Greenridge kasyklas, Girard, Ill. Rankų darbas. Penkiasdešimt penki centai už toną. Kasyklose dirbama ištisą laiką.
Vivian Collieries Company.

Reikalauja
Unijistų Angliakasių

į BELLE VALLEY, Noble County, Ohio. Mašinų darbas. Kasyklose dirbama ištisą laiką.
Imperial Mining Company.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar senį. Išmokina valcą 6 rųšių ir taip kad gali drasiai eiti šokti publikoje. Taipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, 1900 Union street, kampas 19tos, arti Halsted street. Mokinama kas utarninkas, serėdos ir pėtnyčias vakarais. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų ant sekančio adreso:

2124 So. Halsted st.

Ofisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 5 iki 8 val. vakare, nedėliomis, panedėliais, ketvergais ir subatoms. Mokina visokius šokius: Buck, Skirt, airišką Jig, spanišką Clock, Sand Jig, Straight Jig ir kitus.

Ant Išmokesčio.

Pas mane galite gauti lengvomis mėnesinėmis išmokestimis gryno auksso laikrodėlius, lenciugėlius, spilkas, dėimanto ir auksso žiedus ir tt. Apsieiname su kiekvienu kuoteisingiausiai. Prisiųsvo adresą ir už 7c stempą, o gausi milžinišką kataliogą, iš kurio galėsi išsirinkti kas tau patiks. Rašyk tuojau, nes daugiau gal negarsinsime:

John Morris
P. O. Box 123, Warsaw, N. Y.

Biznieriai.

2 lubų murinis namas po No. 3214 So. Halsted st., tiko pasamdytas amerikonui biznieriui. Jųs gi galite dar jį nupirkt už pigią kainą. Nelaukite pakol kainos ant Halsted st. pakils teip augštai kaip pakilo ant State st., Milwaukee ave. ir kitų biznio gatvių. Pirkite pakol gausite pigiai.

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Svarbi Priežastis.

Kodėl žmonės perka namus? Viena iš svarbiausių priežasčių pirkimo ir statymo namų yra ta, kad namas yra butinas reikalas žmogaus gyvenimo, teip pat kaip valgis ir apdaras. Ant lauko niekas negali gyventi, todėl kas neturi namą, tas turi samdyti kambarius, ne paisant ar jis turi darbą ar ne, ar yra turtingu, ar beturčiu. Kas turi nors šiek tiek pinigų, o neperka namą, tas yra plėšiku savo šeimynos. Už $9 arba ir $10 į mėnesį randos ne puikius gali gaut ruimus. Namą gi atnešanį $20 randos į mėnesį galima pirkt už $2000. Taigi penkinis procentas nuo 2000 yra $60 į metus, arba ketvirtą dalį kiek žmogus moka už randą. Todėl, kas nori sumažinti savo išlaidžius daugiau kaip pusiau, tegul perskaito žemiau pridurtą apgarsinimą.

Įmokant $300 iš kalno galite pirkti šitokius namus:

55) 4 kambarių gerą murinį namą, nešantį randos $12 į mėnesį, kurio kaina yra ..... $1500.

85) 9 kambarių medinį namą, nešantį $18 į mėnesį. Kaina.... $1650.

83) 2 lubų murinį namą, nešantį $23 į mėnesį. Kaina ..... $2100.

118) 6 kambarių murinį namą, nešantį $11 į mėnesį. Kaina .. $1200.

204) 4 kambarių medinį namą, nešantį $9 į mėnesį. Kaina .... $1000.

Įmokant $500 iš kalno galite pirkti šitokius namus:

9) 2 lubų murinį namą, nešantį randos $27 į mėnesį. Kaina .... $2700.

202) Puikų medinį 7 ruimų namą. Randa $15 į mėnesį. Kaina $2100.

203) 2 lubų namą, 3 pagyvenimai. Randa $19 į mėnesį. Kaina $1500.

204) 7 kambarių medinį namą. Randa $39 į mėnesį. Kaina $1500.

8) 9 kambarių, 2 pagyvenimais, namas. Randa $18 į mėnesį. Kaina ..... $2000.

Kas turi daugiau pinigų negu $500, arba daugiau negu $1000, tas gali pasiskirt sau puikesnius ir didesnius namus. Turime daug visokių namų ir lotų pardavimui. Ateikite į musų ofisą, o gausite platesnias žinias.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

BROCKTON, MASS.
J. Pocius, 175 Ames St.

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 37 Hudson ave.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
J. Milewski, 124 Grand st.
S. Simanavičius, 258 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 662 W. Baltimore St.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1644 W. North Ave.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevičius, 583 Grand Ave.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Seattle, Wash.
Foreign and Domestic Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos agentus galima užsirašyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Jonas Janušas kelionjantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 298 South 1st St.
Jonas Lutkauskas, 112 Grand st

Baltimore, Md.
Petras Glaveckas, 635 W. Lombard st.
L. Gawils, 1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Ave.
K. Steponis, 3143 S. Halsted St.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Jonas Visockis, 3139 Vincennes Rd.
Ant. Žukauskis, 871 — 34th Pl.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Cambridgeport, Mass
Pet. Bartkevičius, 719a Main St.
C. Kavolius, 42 Washington st.

HAMMOND, IND.
Zen. Juciavičius, 235 — 155th St.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador St.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 72 N. Chicago st.

MINERSVILLIE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas, 37 So. 19th st.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Paterson N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
J Kazakevičia, 103 No. Main St.

Plymouth, Pa.
S. Poteliunas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.
Adomas Kazakevičia, 310 E. State st.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Springfield, Ill.
Geo. Tachilauckas, 701 E. Mason st.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.

Union City, Conn.
D. F. Elmaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.
J. Žemautauskas, 39 W. Porter St.
Juozas Žemaitis, 824 Bank st.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 48 Ward St.

Geriausi Rankvedžiai ir Vadovėliai Lietuviškoms Mokykloms gaunami "Lietuvos" Knygyne.

722 TRUMPAS ŽEMĖS APRAŠYMAS. Pirmieji geograf'jos uždaviniai su apsakymėliais ir kitais pasiskaitymais. Vertė iš rusų kalbos S. Mečius. Vilniuje 1906, pusl. 112. 35c.

720 TRUMPA GEOGRAFIJA arba žemės aprašymas, (su paveikslėliais ir žemlapiais). Sutaisė Nėris. Čia trumpai, bet suprantamai aprašytos visos penkios sveito dalys, su 74 paveikslais mapų, žmonių, gyvulių ir medžių. Tinkamiausia geografija vaikams pradinėse mokyklose. Chicago, Ill. 1898, pusl. 94. ..... 25c.

724 TRUMPA LIETUVOS ISTORIJA. Antras pataisytas išleidimas. Vilniuje 1908, pusl. 79. ..... 20c.

1210 ARITMETIKA. Sutaisė S. Stanačkauskas. Lengvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — Apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V. Properciją prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 1 ..... 25c.

1280 MUSŲ DIRVA. Skaitymo knyga liaudies mokyklai ir gimnazijai. Sutaisė M. Vasiliauskas ir J. Matulevičius. Su daugeliu paveikslėlių. Kaune 1907, pusl. 159. ..... 85c.

1317 TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Pradinėms mokykloms vadovėlis. Sutaisė mokytojas Juozapas Damijonaitis. Kaune 1909, pusl. 89. ..... 35c.

1326 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKOS KALBOS. (Dalis I.). Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. $2.00.

1327 ŽODYNAS ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKOS KALBOS. (Dalis II). Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvomis litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdaris, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. ..... $4.00.

1328 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKOS IR ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKOS KALBŲ (abi dalys — I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. ..... $6.00.

1626 ARITMETIKOS UŽDAVINIŲ ir pavyzdžių Rinkinys pradedamomsioms mokykloms ir žmonėms, norintiems išmokti gerai apskaitoti. Pirmoji dalis. Surinko P. Bendorius ir P. Daugirda. Antras pataisytas išleidimas. Kietu aptaisu. Vilnius 1909, pusl. 104. ..... 30c.

1630 DOVANĖLĖ. Skaitymo ir rašymo Mokslas. Elementorius ir pirmoji knygelė. Sutaisė Ksaveras Vanagėlis. Su daugeliu paveikslėlių. Kietu aptaisu. Vilnius 1909, pusl. 138. ..... 50c.

1634 LIETUVIŲ PASAKOS. Vaikų rinkinys. Čia telpa 38 pasakos vaikams, gražios ir pastumiančios vaikų protauti. Vilniuje 1905, puslapių 72. ..... 15c.

1637 NAUJA ELEMENTORIUS. Vaikams dovanėlė. Parašė A—iš—B. Trečias išleidimas. Lengviausiai ir parankiausiai iš jo mokytis. Tilžėje 1907, pusl. 48. ..... 15c.

1641 PIRMIEJIE SKAITYMAI musų vaikams pavesti. Sutaisė A. Adata. Su daug gražių pasakaičių, dainelių ir paveikslėlių; teipgi yra ir raštomosios litaros norintiems pramokti skaityti raštą. Rygoje 1906, pusl. 52. ..... 15c.

1644 RINKINĖLIS VAIKAMS. Pasakėlės, apsakymėliai, dainelės; žaislai, mįsliai ir tt. Vilniuje 1904, pusl. 40. ..... 15c.

1645 SKAITYMO KNYGA mažiems ir dideliems. Sutaisė J. Gabrys. Joje telpa išrinktieji raštai musų raštininkų su jų biografijomis ir paveikslais. Tai yra didelė chrestomatija, sustatyta sulyg Vakarų Europos mokyklų pavyzdžių. Tilžėje 1908, pusl. 308. ..... $1.00.

1647 VAIKŲ SKAITYMĖLIAI su Lietuvos žemlapiu. "Kas skaito, rašo, duonos negrašo". Vilniuje 1905, pusl. 259. ..... 40c.

1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Knygelė I ir II mokyklos skyriui ir vaikams pramokusiems skaityti. Pasiskaitymai ir pirmutinės gramatikos žinios. Sutaisė mokytojas P. Bendorius. (Apdaruose). Vilniuje 1905, pusl. 104. ..... 30c.

a1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Antroji dalis. Knygutė antrajam ir trečiajam mokyklos skyriui ir vaikams, mokantiems skaityti. Sutaisė mokytojas P. Bendorius. (Kietu aptaisu). Vilnius 1909, pusl. 144. ..... 35c.

1649 VAIKŲ DRAUGAS. Sutaisė ir išleido P. Mikolainis. Su 110 paveikslėlių. Tilžėje 1907, pusl. 64. 15c.

1650 ŽIUPSNELIS. Knygelė vaikams pasiskaityti ir pasimokyti. Sutaisė Ladislovas L. Knyga susidėda iš 138 pasakų, istorijų, eilių ir mįslių, turinti suviršum 40 paveikslėlių. Vilniuje 1906, pusl. 192. ..... 25c.

A. Olszewski
3252 S. Halsted Street Chicago, Ill.

Knygų Kataliogas

No. 4 Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Baimė, 4. Du mažl kareiviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienoje, 7. Valdulys, 8. Užšalusioj padangėj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvė, 11. Tėvas ir sunus ir 12. Rotė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 138. ..... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. ..... $1.25
Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. ..... 15c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vilių bei Veinių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa kelі šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimasi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. $1.50
Audimo apdaruose. $2.00

No. a44 Iš Gyvenimo Samojėdų. Apie Lizdininkus ir kiti naudingi pamokinimai. 10c

No. 63 Karės Laukuose. (Kareivio atsiminimai.) Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. Lalis. Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 31. ..... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. ..... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. ..... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. ..... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 70 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje dalyje, telp kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užmančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkęs iš paminėtų knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemamą pasakų turtą. $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. c71 Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrijaną sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutinųjų kariavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. ..... 15c

No. 76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L—is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. ..... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. ..... 25c

No. 97 Pamokslai išminties ir teisybės, išguldinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikeliams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakaičių, mokinančių doros ir išminties. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. ..... 50c

No. 98 Pragaro atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Kritiškas pleišinys žabartinės draugijos. tvarkos, alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 22. ..... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. ..... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulygintamosios mythologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal vokiškų vertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. ..... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoję drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. ..... 15c

No. 124 Robinzonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. ... 25c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojewski, vertė K. Puidatorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. ..... 20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 84. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl. 29. Kaina. 10c

Šifkortės ir Pinigų Siuntimas.

Jei nori, kad tavo Šifkortė butų gerai ir greitai išsiųsta ir kad tavo pasažierius gerai atvažiuotų, tai siųsk ją per,

A. Olszewskio Banką

Jei nori, kad tavo siųsti pinigai greitai ir gerai nueitų, tai siųsk juos teipgi per—

A. Olszewskio Banką

Olszewskio ofisas siuntimui pinigų ir šifkorčių tapo įsteigtas prie laikraščio "Lietuvos" išleistuvės 1893 metuose mažytėje pasamdytoje stubelėje po No. 941 33rd Place, o kad žmonių reikalus kaipo tai: Siuntimą pinigų, Šifkorčių ir kitus reikalus geriau ir teisingiau vedė kaip kiti, tai šiądien tas pats Olszewskio ofisas randasi savame, didžiausiame ir gražiausiame šios miesto dalies name vertame $110.000.00 ir gėrisi geriausiu pasisekimu, kurio net musų konkurentai mums užvydi. Mėsgi ant keno užvydėjimų nepaisome, bet savo biznį kasdien platiname ir stumiame pirmyn, ir čia vėl paduodame dabartines kainas Pinigų ir Šifkorčių, kad žmonės žinotų kiek jos kaštuoja ir kur jas geriausiai pirkti.

Dabartinis pinigų kursas yra $52.25 už 100 rublių. Dabartinės šifkorčių kainos atvažiuoti Amerikon, nuo Tilžės iki Chicago yra sekančios:

1. *Holland-American Linija,* perplaukianti mares iš Rotterdam į New Yorką per 8 iki 10 dienų ..... $66.10.
2. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į Baltimore per 12 iki 16 dienų ..... $61.15.
3. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į New Yorką per 9 iki 12 dien ..... $64.70.
4. *North German Lloyd, Expresinė Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į New Yorką per 6 iki 8 dienų ..... $69.70.
5. *Hamburg-American Linija,* perplaukianti mares iš Hamburgo į New Yorką per 10 iki 14 dienų ..... $64.35.
6. *Red Star Linija,* perplaukianti mares iš Antwerpo į New Yorką per 8 iki 10 dienų ..... $66.30.
7. *Canadian Pacific R. R. Linija,* perplaukianti mares iš Antwerpo į Montreal per 12 iki 15 dienų ..... $60.30.
8. *Russian-American Linija,* perplaukianti mares iš Liepojaus į New Yorką per 13 iki 18 dienų ..... $67.50.
9. Hamburg Philadelphia ..... $59.10.

Dabartinės šifkorčių kainos išvažiuoti Europon nuo Chicagos iki Tilžės yra sekančios:

1. *Holland-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Rotterdamą per 8 iki 10 dienų ..... $57.60.
2. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Baltimore į Bremą per 12 iki 16 dienų ..... $53.20.
3. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Bremą per 9 iki 12 dienų ..... $56.20.
4. *North German Lloyd, Expresinė Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Bremą per 6 iki 8 dienų ..... $61.20.
5. *Hamburg-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Hamburgą per 10 iki 14 dienų $55.85
6. *Red Star Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Antwerpą per 8 iki 10 dienų ..... $57.80.
7. *Canadian Pacific R. R. Linija,* perplaukianti mares iš Montreal į Antwerpą per 12 iki 15 dienų ..... $56.80.
8. *Russian-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Liepojų per 13 iki 18 dienų ..... $53.00.

Išvažiuojantiems Lietuvon parupiname ir pasportus nuo Rosijos konsulio, teip kad kiekvienas gali drąsiai eiti per rubežių policijos netrukdomas.

Reikalaujanti šifkorčių į kitus miestus rašykite mums į kur norite išvažiuoti ar iš kur parvežti, o jeigu su vaikais, tai paduokite mums visų vaikų metus, o mes atgal pačta prisiųsime jums visų linijų kainas, tada jųs pasirinkę sau liniją kokią norėsite, prisiųsti mums pinigus per Money Orderį ir mes jusų šifkortes kuo greičiausai išsiųsime.

Adresuokite mums visada šiteip:

A. Olszewski
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill

No. 185 **Žmogus nepiluškis.** Vertė iš švediško Neris. Labai grazi apysakėvedė su vargingą mergina ir labmingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakelė užima kiekvieną jauną vaikiną ir merginą ir lė, kaip turtingo prekėjo sunus apsi Telpa čia sekanti apsakymai: 1. suntakiais, 2. Viesula, 3. Motiejus Balia, 4. Laisvės šventė, 5. Juras, 6. Redakmožinė žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23. .... 10c

No. 210 **Dėdė atvažiavo.** Komedija viename akte. Pagal lenkiską sutaisė B. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. pusl. 62. .... 20c

No. 225 **Geriaus vėliaus, negu niekad.** Komedija viename akte. Pagal lenkiską sutaisė K. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. ..... 15c

No. 257 **Kun. Gramulos raštinyčioje.** Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hudor. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14. .... 15c

No. 262 **Mindaugis, Lietuvos karalius.** Istoriškas paveikslas 5-se aktuose, Lenkiškai parašė Julius Slowacki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (Dr. V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, puslapių 86. .... 25c

No. 286 **Pirmi žingsniai.** Drama keturiose veikmėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. .... 20c

No. 295 **Pietro Caruso.** Vieno veiksmo drama. Parašė R. Bracco. Vertė K. Puida. Veiksmo vietą — Neapolis. Šių laikų atsitikimas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 32. .... 10c

No. 331 **Žilė galvon — veinlas vuodegon.** Komedija viename akte. Pagal lenkiską sutaisė M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 302 **Šiaurės Karžygiai.** Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje karaliaus Eriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Chicago, Ill. 1908, pusl. 77. .... 25c

No. 381 **Gyrybė** (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

---

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRASAI:

Pirmininkas: B. K. Balevičius, 913 — 32nd st., Chicago, Ill.
Vice-Pirmininkė: O. Ramanauckienė, 101 Oak st., Lawrence, Mass.
Raštininkas: V. A. Greičius, 28 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.
Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komiteias: J. Gabrys 11, rue Sommerard, Paris, France V. Jokubynas, 318 W. Broadway So. Boston, Mass. J. Laukis, 50 Brick st., Valparaiso, Ind.

Naminė Mokykla.

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta).. $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokyti, skaityti ir rašyti be mokytojo.. 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokytis rokundų be mokytojo (apdaryta) 35c
Pinigus siųskite per Money Orderį šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS,
Box 62, New York City.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

UŽDĖTAS 1897 m.

NEUŽGINČYJAMI DARODYMAI.

Dr. E. C. COLLINS, Didžiausias pasauleje Profesorius medicinos. Uždėtojas Collins N. Y. Medical Instituto ir autorius garsios knygos "Vadovas in Sveikatą" kurį apsako visokias ligas ir kaip buti sveikų o apsirgus išsigydyti.

Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1. Vak. Ut. ir Petnyč. nuo 7 ik 8.

SERGEKIS!! Sergekis nuo prastų - pigių vaistų kurinos, netikrį daktarai siulinėją!!!

Mat dabar metų laikas, kuriame žmonės labiausia sergą; todėl yvairus daktarpalaikiai ir siulinėją prastus be vertės vaistus, kurių iki šiol nieka nežinojo, ir vietoje gero, tik daugiau blogo pakaro ir kenkią sveikatai, labiau nei pati liga.

APGINK PATS SAVĘ IR ŠEIMYNĄ.

Kiekvienas lietuvys, tegul gelbėti pats ir savo šeimyną, nuo ne tikrų daktarų. Neapsigauk ir neatsidėk ant daktarpalaikų, kurie nepazysta ir nieka jų nežinojo ik dakar. Stebuklingas daktaras, COLLINS NEW YORK MEDIKAL INSTITUTO, yra visiems gerai žinomas pasauleje. Per 13 metų šiame Institute, išgydė tukstančius lietuvių, kurie buvo desperecijos apimti; už tai, kad kiti daktarai, nežinojo paslaptys stebuklingųjų vaistų priskirti, tik Institute esanti galėjo patirti. Musų tukstančiai testamonijų, liudyją apie tai.

Kad Tave kankina liga: gerklės, nosies, akių, ausų. galvoskaudis, spaundo, vežio, kojų ir rankų skausmai, kaip ir mešlungis, migreną, dispesiją, nauralgią, nieżai, išberymai, šikštumas burnoje, trumpą atmintis ir sumažejimas proto, kaip homuidai, hydroselei, verecoselei ir piktosios užsikretnsios ligos syphelio, šankerio, tripesio, o nori buti išgydytų, tai ateik arba rašik lietuviškai pas.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 West 34th Street, New York

Žinai, kad šionai apturėsi vaistus, kurie supestingai užrašyti Profesorians, šio didžio INSTITUTO, kuris per 13 metų išgydė daug lietuvių. Jug kiekvienas lietuvys žino gerai, kas tai yra COLLINS N. Y. MEDIKAL INSTITUTAS ir kap jis yra geriausias, seniausias, ir tai pirmunitis INSTITUTUS New Yorko valstyjoi, kaipo vienatinis šalyje, kuris tiktai gali vadintis COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE. Kiti daktarai garsinamiesi ir ką žada išgydyti, beabejonės pori, kad gautų dirbti po priežiurą daktaro, COLLINS NEW YORK MEDIKAL INSTITUTE ir patirti paslaptys, kokie čionai stebuklingi vaistai, išgydymui sergančių vartojami.

Dr. S. E. Hyndman, Medical Direktorius.

Sirgau ant uždegima plaučiu ir paršalima viduriu. Niekas manie ne galeja išgyditi, bet jusu vaistai pagelbo.
LUDWIKAS SOŁEK
174 W. Kinny St.,
Newark, N. J.

Atsiusk 10c. markėms, apturėsi "Vadovas į Sveikatą". Jį reikalinga kiekvienai šeimynai, Dr. E. C. Collins, knygą.

PENHAGEN SNUFF

Gvarancija Pardavimas ir tyrumas.

Mes sutinkam apkeist, persiunčiant pirkėjo išlaidoms (remianties ant mųs kainų) šitą Copenhagen Tabokos pakelį, arba bile mųs išdirbystės taboką, bile kada per laiką iki paženklintai dienai, jeigu ši taboka netaps pagadyta po išsiuntimui iš fabriko.

Tiktai pilni pakeliai bus apkeisti, ir mums turi but pranešta su priežastims apie išdirbius, pirmiaus negu išsiunčiama.

Copenhagen Taboka padirbta iš geriausių senų, pilnai gerų tabako lapų, prie kurių tik tokios dalįs pridedamos, kurios naturališkos tabako lapui ir tyros kvėpalų ištraukos. Tabokoj palaikytas visas tabako gerumas, o prašalinta naturališkas tabako kartumas ir acidas.

Copenhagen Taboka yra geriausias tabakas kramtymui ir uostymui.

American Snuff Company

Viršuj esanti gvarancija yra visuose Copenhagen Tabokos pakuose.

Tabokos padarymas yra moksliškų priruošimu tabako, žmonių vartonei. Tas pats su tabaku, kaip virimas maisto ar rauginimas vyno. Copenhagen Taboka svarbiausiai vartojama kaipo kramtymo tabakas. Ji yra gero tabako sėkių todėl stipresnė ir ilgiau gali tesėti.

Jeigu nėra jųs aplinkėje, męs prisiųsim už tikrą kainą, apmokėdami, į visas Suvienytų Valstijų dalis, bile kokį reikalaujamą tabokos Copenhagen 5-centinį pakelį.

AMERICAN SNUFF COMPANY, *Dept. S.*, 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS

Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kuną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius visokioms ligomis, nes paaukauju visa savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės ne darbininkui ne biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALIŠKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tėmija į medicinos mokslo progresą; katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio budo, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netėmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIU!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tnos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tavo išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesoriu, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbugo Instituto šarlatanai, net numirusį daktarą Kalinsą garsina už savo daktarą profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už alga nebernaus. Matant tokias neteisybes, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą draugų daktarų ir žmonių, kurios išgydžiau, kad serganti žinotų kur atrast tikrą pagelbą sveikatai, apsigarsinau.

APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir sonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbima vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, pečiulimo, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; teip-pat nuo saužagystės ir iš to įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų — nudegimo. Teip-pat **MOTERŲ:** skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; nepalsykite, kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo; aš kad apsiimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyveni. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištirsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Biednus gydau dovanai!

DR. FERDINAND HARTMANN M. D.
218 E. 14-th st., New York City.

Į ofisą ateinančius, primu kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų. Šventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

A. Olszewskio Bankoj

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.

Visokiuose notarijališkuose reikaluose kreipkitės į

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago, Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygą, ražančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių. Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganedinti.

PETRAS M. KAITIS
281 N. North ave. Chicago, Ill.

JAU LAIKAS VISIEMS UŽSIRAŠYTI

"DAGIS"

ILIUSTRUOTAS, LITERATUROS, KRITIKOS, SATYROS IR JUOKŲ MĖNESINIS LAIKRAŠTIS.

Eina iš Chicagos, antri metai, 20 pusl. 7x10 formate knygos, su viršialiais. Prenumerata metams $1.00, pavienis num. 10c. "Dagyje" telpa įvairus Lietuvių piešti paveikslėliai iš musų politiškojo lauko ir visoki linksmus pasiskaitymai. "Dagis" turi rastis kiekvieno lietuvio name, tai gyduolė nuo visokių "Izmų" ir kitų ligų.

Siunčiant pinigus už prenumeratą arba raštus, visados reikia adresuoti šiteip:

"DAGIS" Publ. Co.,
812 - 33rd St., Chicago, Illinois.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 katalioką, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, koklas gyduoles naudoti, kiek jos prekinoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yra irlig kvepjančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių šėrbimų, Monų, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalioką. John I. Bagdziunas, Propekai

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ State _____

Rieger's Gryna ir Sena Monogram Degtinė

Grynumas ir senumas užt krina **Geramą Degtinės.** Rieger's Monogram yra absolutiškai gryna ir gardi degtinė. Garantuojama sulyg "Gryno Maisto Teisės". Ypatingas, priimnus ir gardus skonis šitos degtinės laikėjo jį pilnytojams 10.000 kostumerių. Mes esame Suv. Valst. registruoti degtinės varytojai (Distillery No. 30. 5 Distr of Ky.). Kam mokėtų vaistas ir t. t. ir jeu gali pirkti Rieger's Monogram Degtinę už raprasę pardavėjams aiduodamą kainą ir sutaupinti pinigus už sakydamas tiesioj.

Mes užmokame prisiuntimo lėšas.

8 kv. Rieger's Monogram $5.00 iš Privatiško Sadėlio

4 kv. Rieger's Monogram $3.00 Ypatingai Gera

DYKAI su kiekvienu užsisakymu. Du puskinis butelius Puikios Rieger's Monogram Degtinės; Aukstuo as degtinės stiklelis ir ta entuotas kamčiatraukis.

Prisiųsk mums vieną užsakymą, o kada gausi degtinę tuomet išmėgink jį ir ažoj nimkitumą ir gyrinai kaip medicinum **Gerą Degtinę.** Sutaisyjimą su kitomis degtinėmis nepaisydamas ant kainų: jei gink degtinę vais iskiems tikslams; duok savo draugams išmėginti; išvartok, jei u nori, tu gausi o visokiems išmėginimams— ir tada, jeigu nepasisakinsi pinigai, kad "Rieger's Monogram" yra tokia gera arba geresnė degtinė už kitas, kurias čeri—sugrąžink likusią dalį degtinės, o mes už o visiems sugrąžinimo lėšą, ir tuojaus sugrąžinsime jums kiekvieną centą jo už įmokėtą pinigą.

J. Rieger & Co., 1631 Genesee St., Kansas City, Mo.

Išmoksi Angliską Kalbą

Dovanai

Jeigu Amerikoje nemoki Angliską Kalbą, tai gerai žinai, kad esi

KAIP NEBYLYS.

Bet kiekvienas lietuvis gali gerai ir lengvai išmokti, jeigu tiktai nori, DOVANAI. Kiekvienas, kurs tik per mane užsirašys, arba kitą naują laikraščiui skaitytoją prikalbins, prisiuntus **$2.00** ant mano vardo, gaus vieną iš čion paminėtų laikraščių: **"Lietuvą", "Vienybę Liet."** arba **"Kovą"** per metus, teippat gąsiąją, didelę knygą, verstą iš prancuzų kalbos **Baltramiejaus Naktį** kurios kaina 75c ir teippat **Gramatiką Mokintoją Anglų Kalbos** parašytą visiems gerai žinomo **J. Laukio.** Kaip tik kuris prisiųs du dolierius už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintųsi ir lietuviai kaip svetimtaučiai turėdami gramatiką, išmoktų angliską kalbą. **Raštą** dar galima gauti prisiunčiant 1 doliarį viršaus. Pinigus siųsti Money Orderiu ir adresuoti tokiu adresu:

J. Naujokas
159 E. 127-th St.
New York, N. Y.

IŠGYDO IN 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be peilio ar skausmo

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplerimu lytiškų dalių gyslų striktura, užsikrečiamus kraujo puodus, nervišką sunegalėjimą pažįstamą lytiškų dalių at ligas liečiančias vyrus. — Šitas nuoširdus pasiskiulinimus yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos, ir mano noru yra-parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimities ar daugiaus daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą, kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių ir inkstų net ir labai užsendintas.

Slaptos vyrų ligos
išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodijimas, šlapuminės žaizdos.

Plaučių ligos,
Dusulys, Bronchitas ir kitos plaučių ligos tikrai išgydoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

PATARIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI.

Išgydo kad butum sveikas.

Specialistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų ligos,
Vidurinės ligos, skausmai strėnose, Baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsendintos ir nervišos ligos moterų.

Užnuodijimas Kraujo,
ir visos odos ligos, kaip vepuškai, piktoji dedervinė, šunvotės, niežulys, hemorhiodai, sutinimas gilių, naikinamti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI

DR. ZINS, 41 SO.-CLARK ST. (tarp Randolph ir Lake St.) CHICAGO

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakaro, Nedėlej, nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat. (Užvesimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

FRANK J. BAGDZIUNAS

3351 Auburn ave., Chicago, Ill.

Band ir Orchestra

Muziką pristatau visokiems reikalams. Duodu lekcijas ant smuiko ir mandolino. Mokytojas prie Schmoll's Academy of Music, Room 87, Auditorium Bldg.

D-ras W. A. Martišus

Ofisas R. 42 Auditorium Bldg.
206 Wabash ave., Chicago.

Gydau visokias ligas kaip šviežias taip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų.

Teipgi pritėikau akinius ir patalsau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Kitoms dienoms ir nedėlioma offisas atdaras tiktai pagal sutarimą. Phone Harrison 1300.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (sudusose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

Tel. 1523 Yards.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaikė klinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atkana naujų, gražių plaukų. Visokia informacija dykai. Artesnėms žinioms reikia kreipti įdedant krasos ženklį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 96. STS. BROOKLYN-NEW YORK.

DR. A. L. GRAICZUNAS

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių.

Atsišauktientems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.

3312 So. Halsted St., Chicago, Ill. — **Telefonas Yards 3162**